

کشتار

ماهنامه عمومی سازمان پدافند غیرعامل کشور
دوره جدید / شماره اول / اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

در این شماره می خوانید:

■ اعلام آماده باش برای جنگ اقتصادی
سردار سرلشکر محمد باقری

■ امت متصل به ولایت شکست ندارد
حجت الاسلام و المسلمین حاجی صادقی

■ جنگ؛ جنگ اقتصاد است
دکتر محسن محبی

■ پدافند سایبری پویا
مهندس محمدرضا فرجی پور

■ پدافند غیرعامل
در صحن شورای شهر تهران
مهندس محسن هاشمی

■ بهارستان و شروط FATF
حسینعلی حاجی دلگانی

■ تدوین الزامات پدافند غیرعامل
نیازمند کار بسیجی
مهندس صدراله پوربیرات

■ قیمت امنیت در جهان نامنتی
محمد اسکندری

تمرکز دشمن برای سلطه بر نظام اقتصادی کشور

دلار؛ نبرد افزار اقتصادی

سردار دکتر جلالی: نقطه قوت آمریکایی ها در جنگ اقتصادی استفاده از دلار است، بانک مرکزی آمریکا رسماً دلار را تبدیل به یک اسلحه در جنگ اقتصادی کرده که از درگاه سوئیفت توان کنترل آن را دارد

**ابلاغ سلام امام خامنه ای
به خانواده پدافند غیر عامل**

سردار دکتر غلامرضا چالقی در
تشریح دیدار العین شاه با مقام معظم
رهبری امام خامنه ای «مد ظله العالی»

«پیشان فرمودند از طرف من
به تمام کارکنان سازمان پدافند
غیرعامل اعضای خانواده و والدین
تک تک آنها سلام برسانید.»

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ماهنامه خبری تحلیلی سازمان پدافند غیر عامل کشور

دوره جدید / شماره اول / اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

مدیر مسئول: سردار دکتر غلامرضا جلالی

سر دبیر: دکتر محسن محبی

دبیر تحریریه: محمد اسکندری

اعضای هیئت تحریریه: دکتر حمیدرضا حسینی دانا،

دکتر سامان ولی نوری، حسین جمشیدیان،

محمد رضا متانت، محمد علی زاده، حمید انصاری،

پوریا شاه منصوری، مهناز رضایی، فاطمه صیدی و...

طراح و صفحه بندی: علیرضا تدریسی

عکاس: حمید اسدی

ترجمه و پژوهش: سمانه قلی زاده

ارتباط با ما: ۰۲۱۲۲۵۱۷۰۱۳

فهرست

- سردار دکتر غلامرضا جلالی
رقم خوردن جنگ اصلی در میدان پیکار اقتصادی
دکتر محسن محبی
جنگ؛ جنگ اقتصاد است
محمد اسکندری
قیمت امنیت در جهان ناامنی
حسین علی حاجی
ماجرای کرنش بهارستان در برابر پیش شرطهای FATF
مهندس محمد رضا فرجی پور
پدافند سایبری پویا
مهندس صدراله پور برات
تدوین الزامات پدافند غیر عامل نیازمند کار بسیجی
محسن هاشمی
پدافند غیر عامل در صحن شورای شهر تهران
حجت الاسلام والمسلمین حاجی صادقی
امت متصل به ولایت شکست ندارد

تیتریک	۵
یادداشت	۴
گزارش	۲۰
گفتگو	۱۴
یادداشت شفاهی	۲۰
گفتگو	۳۲
گفتگو	۳۴
گفتگو	۳۸

جنگ جنگ اقتصاد است...

دکتر محسن محبی
معاون توسعه فرهنگی و اطلاع رسانی سازمان پدافند غیر عامل

نام‌گذاری سال ۹۷ از سوی مقام معظم رهبری به عنوان سال «حمایت از کالای ایرانی» ادامه و استمرار مسیری است که معظّم‌له از بیش از یک دهه گذشته آغاز کرده و تلاش نموده‌اند با نام‌گذاری سالها با عناوین و موضوعات اقتصادی، نگاه و توجه مردم و مسئولان را به این موضوع مهم جلب کنند. در واقع معظّم‌له تلاش دارند تا با یک اقدام فرهنگی، بستر تحقق پیشرفت اقتصادی را فراهم آورند.

واقعیت آن است که جمهوری اسلامی طی چهار دهه گذشته توانسته است بر بسیاری از موضوعات و چالش‌های امنیتی، سیاسی، بین‌المللی، دفاعی و ... فایق آید اما آنچه که امروز به عنوان «مسئله اصلی کشور» مورد توجه و دغدغه است تقویت مولفه قدرت اقتصادی در مبانی قدرت ملی است.

اساساً قدرت در عصر جدید دارای مولفه‌ها و ارکان مختلفی است. قدرت سیاسی، نظامی، امنیتی، فرهنگی، علمی و از همه مهمتر اقتصادی شاکله قدرت ملی یک کشور را شکل می‌بخشد. به‌ویژه در دهه‌های اخیر با رشد و توسعه فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، پیوستگی چشمگیری در اقتصاد جهانی پدید آمده است و به نوعی اکنون ثروت ملل به عنوان پایه و اساس تاثیرگذاری در عرصه‌های جهانی به حساب می‌آید.

برای مثال امروز چین با GDP اسمی ۱۲ تریلیون دلاری و سرانه ۸ هزار و ۶۴۳ دلار برای هر شهروند بزرگ تبدیل به یک ابر قدرت در سطح جهانی شده و این توان اقتصادی سبب گسترش حوزه‌های نفوذ فرهنگی، سیاسی و ... چینی‌ها گشته است. جالب است بدانیم که همین قدرت اقتصادی سبب

گشته است تا اژدهای زرد بودجه‌های چند میلیاردی جهت ترویج آئین و فرهنگ کنفوسیوسی و قدرت نرم خود در نظر گیرد. به عنوان نمونه دولت چین از سال ۲۰۰۲ با تاسیس مدارسی با نام «هان بان» در سطح جهان در حال آموزش زبان و فرهنگ چینی است. یک گزارش نشان می‌دهد دولت چین توانسته است در مدت ۱۰ سال در ۴۶۵ دانشگاه از ۱۲۳ کشور دنیا موسسات کنفوسیوسی خود را تاسیس کند. در شرایط فعلی نیز کشور ما برای دستیابی به اهداف بلندمدت خود و تبدیل شدن به قطب منطقه‌ای و یک قدرت تمام عیار در سطح جهانی نیازمند عبور از چالش اقتصاد است. ایران با ظرفیت‌ها و منابع گسترده خود در سال ۲۰۱۷ توانسته است عنوان هجدهمین اقتصاد بزرگ جهانی را کسب کند و به اعتقاد بسیاری از صاحبان نظر این ظرفیت در کشور وجود دارد که طی یک بازه زمانی ۱۰ ساله ایران بتواند جزو کشورهای سطح یک اقتصادی جهان باشد. به تعبیر مقام معظم رهبری «اگر از این ظرفیت‌ها استفاده بشود، اقتصاد ایران در میان بیش از دو‌یست کشور جهان، بین دوازده کشور اول قرار خواهد گرفت؛ اگر با ابتکار جوانها، با حضور جوانها، با حضور مدیران فعال و پُرکوشش ان‌شاءالله بشود از این امکانات استفاده کرد، اقتصاد کشور در میان دوازده اقتصاد اول هم‌ی دنیا قرار خواهد گرفت و از همه جهت پیشرفته خواهد شد که امروز البته این‌جور نیست.» (بیانات در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی، ۱۳۹۷/۰۱/۰۱)

یکی از مهمترین راهکارهای دفاع در عرصه جنگ اقتصادی تقویت جبهه‌های فرهنگی است

بر اساس گزارش صندوق بین‌المللی پول تولید ناخالص داخلی ایران بر اساس شاخص قدرت خرید در سال ۲۰۱۷ به ۱۶۳۰ میلیارد دلار رسیده است. این رقم نسبت به سال قبل آن ۸۱ میلیارد دلار افزایش داشته است. GDP ایران در سال ۲۰۱۶ بالغ بر ۱۵۴۹ میلیارد دلار اعلام شده بود. بر این اساس در رتبه‌بندی ۱۹۳ کشور جهان، ایران در رتبه هجدهم از نظر حجم تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۷ قرار می‌گیرد. جالب اینجاست که بر اساس این گزارش GDP کشورهای هم‌چون استرالیا، هلند، آفریقای جنوبی، سوئد و سوئیس از ایران کمتر بوده است. مرور بر تمرکز برنامه‌های دشمن نیز نشان می‌دهد که تضعیف اقتصاد ایران مهمترین هدف آنهاست. تحریم‌های گسترده آمریکایی و اروپایی علیه افراد حقیقی و حقوقی ایرانی، بدعهدی در اجرای برجام و تلاش برای افزایش نظارت‌ها بر سیستم پولی و بانکی ایران نشان می‌دهد که دشمن به شدت از توسعه توان اقتصادی ایران به عنوان یکی از پایه‌های اقتدار ملی هراسان است. با این حال این امیدواری وجود دارد که در سال جاری با مجاهدت‌های مسئولان و هوشیاری مردم و با رمز «حمایت از کالای ایرانی» بخشی از چالش‌های اقتصادی کشور برطرف شده و راه برای اجرای واقعی الگوی جامع اقتصاد مقاومتی به عنوان مدلی که کشور را به یک تراز مطلوب در حوزه اقتصاد می‌رساند فراهم آید. اما باید در نظر داشت که یکی از مهمترین راهکارها برای نیل به سطح مطلوبی توسعه اقتصادی در نظر گرفتن زیرساخت فرهنگی این پیشرفت است. در سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری نیز به صراحت بر اهمیت اقدامات فرهنگی در این زمینه تاکید شده است. برای مثال در بند ۸ از این سیاست‌ها «مدریّت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه‌ریزی برای ارتقاء کیفیت و رقابت‌پذیری در تولید» مورد تأکید قرار گرفته است و در بند ۲۰ آمده است: «تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه». همچنین بند ۲۱ «تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی و گفتمان‌سازی آن به‌ویژه در محیط‌های علمی، آموزشی و رسانه‌ای و تبدیل آن به گفتمان فراگیر و رایج ملی.» را مورد تأکید قرار داده است. بر این مبنا می‌توان گفت یکی از راهکارهای اساسی در شرایط جنگ اقتصادی، تقویت جبهه‌های فرهنگی است. نگاهی به برنامه‌های دشمن در این عرصه نیز نشان می‌دهد که آنها به شدت در حال تغییر ذهنیت جامعه ایرانی هستند. گرایش به مصرف کالاهای خارجی، تبلیغ مد و برند غربی، تبلیغ سفرهای گزاف خارجی و ... از جمله راهبردهای فرهنگی قرارگاه جنگ اقتصادی دشمن است که البته با هدف‌گذاری‌های مقام معظم رهبری عملاً ناکام مانده است. شعار سال ۹۷ یعنی حمایت از کالای ایرانی تیری به قلب هجمه فرهنگی دشمن در موضوعات اقتصادی است و این مساله نشان می‌دهد که رهبر معظم انقلاب اسلامی همچون دیده‌بانی بصیر، جهت حرکت کشور را درست بر خلاف خواسته و نظر دشمنان پیش می‌برند.

سردار دکتر غلامرضا جلالی تشریح کرد

رقم خوردن جنگ اصلی در میدان پیکار اقتصادی

اثرات ژرفی‌ها به‌سازمان پدافند غیرعامل در سال ۹۷

اظهار داشت: موضوع مقابله با تهدیدات، مراقبت، کنترل آسیب‌ها و بررسی سناریوهای تهدیدات باید مورد بررسی قرار گیرد تا متناسب با تهدیدات رویکرد مناسب اتخاذ کرد، حوزه پدافند غیرعامل، کل کشور را در بر گرفته و در این حوزه تهدیدات کل کشور را مد نظر داریم. وی با اشاره به سخنان رهبر انقلاب در مشهد در آغاز سال نو تصریح کرد؛ احتمال دارد امسال نیز یک سری حوادث و تهدیدات اتفاق بیافتد، می‌خواهیم نگاهمان به عنصر تهدید، آسیب، فرایند و روند مقابله و پیش‌دستانه به افق‌های آینده کشور باشد، نگاه رهبر انقلاب، نگاه راهبردی و نو است که رویکردهای کشور در سال ۹۷ را تبیین می‌کند. سردار جلالی خاطرنشان کرد: در طول سال تمام نقطه نظرات به رهبر انقلاب منتقل شده، سخنان ایشان در ابتدای سال جمع‌بندی تمام دیدگاه‌هاست و راهبردهای اصلی کشور می‌باشد.

وی با اشاره به تمرکز تهدیدات در سخنان رهبر انقلاب، اظهار کرد؛ رهبر انقلاب معتقدند امروز روز اعتلای ایران است و به همین خاطر، تمرکز زیادی از تهدیدات برای ما شکل گرفته است، دنیا بر تهدیدات غیر موثر و کم‌اثر تمرکز نمی‌کند، اگر تهدیدات موثر علیه ما دارند نشان‌دهنده نقش کلیدی و موثر ما در منطقه است. رهبر انقلاب در سخنان خود به جنگ اقتصادی و مشکلات کشور اشاره کردند و در جمع‌بندی خود فرمودند ما هیچ مشکل غیرقابل حلی در جمهوری اسلامی ایران نداریم، یعنی تمام مشکلات ما قابل حل است.

«مجموعه راه حل‌های مشکلات درون کشور است»

وی در ادامه گفت: رهبر انقلاب معتقدند مجموعه راه‌حل‌های مشکلات درون کشور است، باید

سردار دکتر غلامرضا جلالی رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور در اولین همایش بصیرت‌افزایی در سالن همایش‌های این سازمان، با گرامیداشت یاد شهدای بسیج، جهاد، مدافع حرم و شهید صیاد شیرازی گفت: سال ۹۶ را پشت سر گذاشته و از آن عبور کردیم، وقتی در ابتدای سال هستیم باید به ظرفیت‌ها، تهدیدات و آسیب‌های پیش‌رو نگاه کنیم و رویکردی را اتخاذ کنیم که رهبر انقلاب از ما انتظار دارند و آن را به نحو احسن انجام دهیم.

«ابلاغ سلام امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) به خانواده پدافند غیرعامل»

وی با اشاره به دیدار با رهبر انقلاب گفت: ایشان فرمودند از طرف من به تمام اعضا خانواده، کارکنان سازمان و والدین تک تک سلام برسانید.

سردار جلالی با اشاره به مأموریت‌های سازمان پدافند غیرعامل به‌عنوان یک سازمان دفاع‌یابه

سردار دکتر غلامرضا جلالی:

دلار یک «اسلحه» جنگی است

رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور:

امروز در نگاه آمریکایی‌ها نظام بانکی خط مقدم جنگ اقتصادی است و بیشترین تمرکز وزارتخانه‌های خارجه و خزانه‌داری آمریکا بر کنترل نظام مالی سایر کشورهاست. بانک مرکزی آمریکا رسماً اعلام کرده است که دلار را تبدیل به یک اسلحه در جنگ اقتصادی کرده که از درگاه سوئیفت توان کنترل آن را در اختیار دارد.

با اتکا به درون مشکلات را حل کنیم و نیازی به وابستگی به خارج از کشور برای حل مشکلات نداریم، پاسخ تمام مشکلات با تمرکز و استفاده از ظرفیت‌های داخلی وجود دارد. سردار جلالی با اشاره به سخنان مقام معظم رهبری در حرکت انقلاب به سمت جوان‌گرایی گفت: نظر رهبر انقلاب این است که از افراد مسن کمتر در سطوح مدیریتی استفاده شود و دیدگاهشان این است که کار باید به جوانان سپرده شود و انقلاب در سطوح مختلف باید جوان‌گرا شود. رئیس سازمان پدافند غیرعامل، در خصوص مباحث سال ۹۷ افزود، مانند سابق اصلی‌ترین جنگ ما جنگ اقتصادی است، این موضوع محور اصلی تهدیدات است، در نگاه کلی، تمرکز تهدیدات بر محور مردم، از اصلی‌ترین تهدیدات است و دشمن به دنبال ایجاد عارضه و مشکل در انقلاب اسلامی در حوزه‌های مختلف است که شامل؛ حوزه‌های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی بوده و می‌تواند از طریق شبکه اجتماعی به مردم منتقل شود و مردم را در درگیر نمایند.

وی با اشاره به تهدیدات امنیتی افزود: این تهدید به تبع سایر تهدیدات می‌تواند شکل بگیرد، تهدیدات نظامی و کلان را نیز شامل می‌شود که محور آن مردم است و ابزارها و مدل‌های مختلفی را در بر دارد.

«باید پاسخگوی نیازهای اصلی مردم در تهدیدات اقتصادی باشیم»

وی گفت: باید بتوانیم در برابر تهدیدات مردم را حفظ و نیازهای آنها را پاسخ داده، انسجام میان مردم و حکومت را حفظ کنیم و در یک تعامل اجرایی اجازه ندهیم تعامل میان مردم و حکومت بهم بخورد، طبیعتاً شبکه‌های اجتماعی سازماندهی فکری، اقتصادی و امنیتی مردم را هدف گرفته‌اند، در اوایل دی‌ماه ۹۶ دیدیم الگویی از این مسئله اجرا شد، موضوع مردم‌محوری، اقتصاد و شبکه‌های اجتماعی در حوزه تهدیدات به صورت جدی نقش‌آفرینی می‌کند که دشمن تلاش دارد این موضوعات را در حوزه امنیتی دنبال کند.

«برنامه پیشنهادی سال ۹۷ سازمان پدافند غیرعامل به تصویب رئیس ستاد کل نیروهای مسلح رسید»

■ مانند سابق اصلی‌ترین جنگ ما جنگ اقتصادی است، این موضوع محور اصلی تهدیدات است

■ سازمان پدافند غیرعامل با گذشت ۱۴ سال از عمرش به دستاوردهای خوبی رسیده است، سازمانی است که تهدیدات نوین، دانشی و ترکیبی را رصد می‌کند و به زبان تخصصی تهدیدات را بیان می‌کند

■ سازمان پدافند غیرعامل بر اساس یک پایداری ساختاری، تداوم کارکرد، استراتژی منسجم و ثابت و حفظ اصول راهبردی پدافندی حرکت می‌کند

دانست و گفت: بخش زیادی از دستگاه‌های اجرایی شهری، استانی و ملی باور خوبی نسبت به سازمان پدافند غیرعامل دارند و این امر نسبت به گذشته، بسیار مطلوب‌تر است، و ما توانسته‌ایم در حوزه‌های مختلف دانش بین‌رشته‌ای پدافند غیرعامل را ایجاد و تولید کنیم.

رئیس سازمان پدافند غیرعامل دستاوردهای برشمرده شده این سازمان را دستاوردهای معنوی خواند و گفت: باید این دستاوردها حفظ شود و عمق بیشتری کسب شود. در سال ۹۷ رویکرد تهدیدمحوری در برنامه‌ها دیده شده‌است، برنامه‌ها به شکل کلان‌ارایه و مورد قبول واقع شد که این برنامه‌ها از پختگی نسبی برخوردار است، باید این موضوع تداوم پیدا کند. رهبر انقلاب از ما انتظار دارند که انقلابی عمل کرده در چارچوبی عمل کنیم که آسیب‌پذیر نباشد. ایشان خستگی‌ناپذیری را از یک فرد انقلابی انتظار دارند و فرد انقلابی را فردی با پشتکار می‌دانند که موضوع را دنبال و به نتیجه می‌رساند، پشت هیچ‌کس خاکیز به عنوان مانع متوقف نمی‌شود و دشمن‌شناس بوده و بموقع عمل می‌کند.

سردار جلالی اظهار کرد: در برنامه امسال این سازمان برنامه‌محوری و حرکت بر اساس استراتژی‌های تدوین شده را رویکرد برنامه‌های سال ۹۷ قرار دادیم و تلاش کردیم که امسال برنامه‌ها بر اساس انطباق با واقعیت بوده و قابل اجرا باشد و از منابع مالی و اعتباری و معنوی هم استفاده شود، و تقریباً برای تمام حوزه‌ها راهبرد تدوین کرده‌ایم.

«شکل‌گیری جریانات علیه انقلاب اسلامی با محوریت آمریکا، رژیم صهیونیستی و عربستان سعودی»

رئیس سازمان پدافند غیرعامل در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به شکل‌گیری برخی جریانات علیه انقلاب اسلامی با تمرکز آمریکایی‌ها، رژیم صهیونیستی و سعودی‌ها افزود: این جریانات تلاش می‌کنند ظرفیت‌های مخالف بیرونی و درونی را علیه نظام اسلامی بکار ببرند، نزدیک شدن رژیم صهیونیستی و آمریکا و عربستان سعودی به یکدیگر می‌تواند برای ما خطرناک باشد و محور خطر خیزی علیه کشور شکل گیرد، رژیم صهیونیستی و سعودی‌ها تلاش زیادی می‌کنند که پیشرفت‌ها و فتوحات ما در منطقه خاورمیانه و سوریه، لبنان و عراق به دست آمده را برعکس جلوه دهند.

سردار جلالی یادآور شد، امام و رهبری هر دو تاکید نموده‌اند که در جریان فتنه، تکلیف خود را با دشمن مشخص کنید، لازم است با بصیرت و دقت حق و باطل را تشخیص دهیم که بهترین محل تشخیص سخنان رهبر انقلاب است.

رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور با اشاره به اولویت‌بندی تهدیدات گفت: در جلسه قبل از شروع سال، گزارشی از پیشرفت‌های سال ۹۶ و برنامه‌های سال ۹۷ در آن جلسه ارایه شد و مورد تصویب و تشویق رییس محترم ستاد کل نیروهای مسلح و رئیس کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور قرار گرفت.

وی ادامه داد: سازمان پدافند غیرعامل با گذشت ۱۴ سال از عمرش به دستاوردهای خوبی رسیده است، سازمانی است که تهدیدات نوین، دانشی و ترکیبی را رصد می‌کند و به زبان تخصصی تهدیدات را بیان می‌کند، نکته دیگر اینکه هشدارهایی که توسط سازمان داده می‌شود کم‌کم به دقت و به نوعی به صحت آن پرداخته شده و به آن اعتماد می‌شود. سردار جلالی گفت: تهدیدات پیچیده‌تر شده و فرصت و تهدید با هم مخلوط و ترکیب شدند که سازمان پدافند غیرعامل به درستی آنها را تشخیص داده، به‌حمدالله اعتماد خوبی نسبت به آن ایجاد شده است که باید آن را حفظ و ارتقاء دهیم. وی در ادامه گفت: در طول چندین دولت ترجیح منافع ملی بر منافع گروهی و حزبی محور کار در سازمان شده است که باید آن را حفظ کنیم، سازمان پدافند غیرعامل بر اساس یک پایداری ساختاری، تداوم کارکرد و استراتژی منسجم و ثابت، حفظ اصول راهبردی پدافندی، استراتژی منسجم حرکت می‌کند و این باعث شده تصویر مناسبی از سازمان پدافند غیرعامل در کشور ایجاد شود و توانسته‌ایم یک بنیه علمی و تقریباً تخصصی با عمق دانش در کشور ایجاد کنیم.

«ایجاد باور و اعتماد ملی نسبت به سازمان پدافند غیرعامل»

سردار جلالی با بیان اینکه نگاه این سازمان نگاه علمی به مسایل و پدیده‌هاست، افزود: این امر از تذکرات رهبری معظم انقلاب و دستاوردهای سازمان پدافند غیرعامل در کشور است. وی ایجاد باور ملی نسبت به سازمان پدافند غیرعامل را از دیگر دستاوردهای این سازمان

سردار دکتر جلالی رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور :

بر اساس اصل ۱۱۰ قانون اساسی تعیین جنگ، برعهده رهبر معظم انقلاب است و ایشان اعلام کرده‌اند که ما درک یک جنگ تمام‌عبار اقتصادی هستیم. جنگ اقتصادی حمله به مولف‌های اقتصادی کشور حریف، با هدف از پا درآوردن نظام حاکم آن است. در جنگ اقتصادی حوزه صادرات و واردات، تکنولوژی و دانش، پول و ارز مولف‌های اصلی هستند و دشمن امروز به این نتیجه رسیده که مهم‌ترین ابزار برای برخورد با کشورها استفاده از ابزار مالی است تا بتواند اراده خود را بر آنها تحمیل کند. هم‌اکنون می‌تواند عمل‌های پدافند غیرعامل در نظام بانکی و مالی

جنگ امروز را بسناسر...

سردار دکتر جلالی:

بر اساس اصل ۱۱۰ قانون اساسی تعیین جنگ برعهده رهبر معظم انقلاب است و ایشان اعلام کرده‌اند که ما درگیر یک جنگ تمام عیار اقتصادی هستیم. جنگ اقتصادی حمله به مولفه‌های اقتصادی کشور حریف با هدف از پا درآوردن نظام حاکم آن است. در جنگ اقتصادی حوزه صادرات و واردات، تکنولوژی و دانش، بانک، پول و ارز مولفه‌های اصلی هستند و دشمن امروز به این نتیجه رسیده که مهمترین ابزار برای برخورد با کشورها استفاده از ابزار مالی است تا بتواند اراده خود را بر آنها تحمیل کند.

همایش ملی پدافند غیرعامل در نظام مالی

«صیانت پایدار» گزارش می‌دهد

قیمت «امنیت» در جهان ناامنی

محمد اسکندری
کارشناس ارشد علوم سیاسی
و روابط بین‌الملل

به همین دلیل موضوع امنیت جایگاهی محوری و چند لایه در سیاست‌گذاری کشورها پیدا کرده است. و تقاضا و انتظار مردم در حوزه تامین امنیت و خدمات و کالاهای مربوط به این حیطه بالا رفته است. این امر به نوعی اقتصاد امنیت را متجلی ساخته است. اقتصاد امنیت خوشه‌ای از فعالیت‌ها را توصیف می‌کند که برای جلوگیری از به مخاطره افتادن زندگی و جان و مال مردم شکل گرفته‌اند و در سطحی گسترده‌تر شامل تمام مسائل مربوط به دفاع از یک محافظ شخصی گرفته تا تمامی تشکیلات دفاعی یک کشور را شامل می‌شود. به همین دلیل امروزه تعبیر صنعت امنیت (security industry) را برای آن بکار می‌برند. در این صنعت صدها هزار نفر در چندین و چند حرفه و کسب و کار و مراکز تولیدی مشغول هستند تا امنیت را به جامعه اهدا کنند. از تسلیحات بزرگ نظامی گرفته تا چراغ امنیت شواهد نشان می‌دهد که حجم مالی بازار کالاها و خدمات امنیتی در حوزه خصوصی و شخصی ۱۲۰ میلیارد دلار در سال است و در سطح ملی و در ابعادی مانند دفاع نظامی یا مبارزه با تروریسم بعضاً به بیش از ۵ درصد GDP کشورها می‌رسد. برخی بر این باورند که هزینه‌های دفاعی و امنیتی مانعی بزرگ بر سر راه توسعه است اما شواهد تجربی این ادعا را تایید نمی‌کند چراکه امنیت و اقتصاد دو تفسیر و دو وجهه از یک واقعیت هستند. در واقع ارتباط بین اقتصاد امنیت و امنیت اقتصادی دو سویه و متقابل است. هزینه‌های بالای دفاعی برای نیل به امنیت، در نهایت امنیت اقتصادی و امنیت سرمایه‌گذاری را به دنبال دارد. اثبات شده است که امروزه امنیت و توسعه اقتصادی اجتماعی بهم متصل‌اند. خطر ناامنی به طور مستقیم بر نابودی محیط زیست، اخلال در روند توسعه و نقض حقوق انسانی و شهروندی تاثیر دارد. به همین دلایل ارتباط بین صنعت و بخش دفاعی کشورها و برنامه‌های تحقیق و توسعه آنها بیش از پیش می‌شود. امنیت امروزه تنها به حوزه‌های نظامی محدود نمی‌شود

سیاره ما با صدها کشور و میلیاردها انسان با تهدیدهای گسترده و گاهی عجیب روبرو است. جنگهای بین‌المللی، جنگهای داخلی، نسل‌کشی و نقض حقوق بشر، تروریسم داخلی و بین‌المللی، گروه‌های شبه نظامی و تبهکاران سازمان‌یافته، گسترش سلاح‌های هسته‌ای میکروبی و بیولوژیک، اخلال در سیستم‌های سایبری، بیماری‌های گسترده، ناپایداری‌های مالی و اقتصادی، تغییرات اقلیمی، بلایای طبیعی، فقر و گرسنگی، ورشکستگی سیاسی و اقتصادی و ده‌ها تهدید دیگر در این زمینه قابل ذکرند که هر کدام از این تهدیدات می‌توانند مخل امنیت بوده و بنابراین مقابله با آنها دارای ابعاد اقتصادی است.

اقتصاد و امنیت بعد از جنگ جهانی دوم بیش از پیش به هم نزدیک شده‌اند. امنیت در دنیای کنونی به یک مسئله برجسته تبدیل شده است. مواجهه با مسائل پرشماری از تروریسم تا ویروس‌های کامپیوتری گرفته تا تقلب و کلاهبرداری و جرائم سازمان‌یافته مردم جهان را آگاه و نگران کرده است.

■ اگر امروز جمهوری اسلامی ایران به عنوان لنگرگاه امنیت و ثبات در درون دریای متلاطم و جوشان خاورمیانه لقب گرفته است درست به این دلیل است که امنیت را در فراسوی مرزهای جغرافیایی کنترل می‌کند

اعلام آمادہ باش برای جنگ اقتصادی

سرمایه انسانی بعنوان مهمترین بعد قدرت ملی کشورهاست و در ایران براساس مبانی اسلام و تدابیر امام و رهبری، این ویژگی و توجه به سرمایه انسانی جایگاه بالاتری دارد. البته سایر ابعاد قدرت ملی هم جایگاه خود را دارند اما سرمایه انسانی در ابعاد مختلف باید نقش خود را ایفا کند. ماموریت نیروهای مسلح، دفاع از منافع کشور است و در چهل سال گذشته ملت در ابعاد دفاعی و امنیتی با موفقیت مسیر خود را طی کرده است. امروز نیروهای مسلح در شرایطی هستند که ضمن انجام ماموریت های خود، آماده اند در ابعادی به حاکمیت و دولت در اداره امور کشور هم کمک کنند. با وجود همه تهدیدات و توطئه های دشمنان، با قاطعیت به دولتمردان اعلام کردیم که امنیت وجود دارد تا به توسعه ملی بپردازند.

بارها مقامات فعلی و گذشته استکبار جهانی به دنبال حمله به ایران بودند. در همین یک سال و اندی که رییس جمهور بی خرد آمریکا روی کار آمده، بارها به وزیر دفاع خود فشار آورده که بایستی برای تهاجم به ایران آماده شوند و ارتش جلوی آن را گرفته و گفته هزینه و تلفات بی نهایت بالایی خواهد داشت. در سه ماه گذشته فرد جوان بی خرد عربستانی با رییس جمهور آمریکا حمله به ایران را گردن همدیگر می اندازند اما جرات نمی کنند. دشمنان وقتی دیدند امکان حمله نظامی ندارند، سراغ جنگ اقتصادی رفتند. در آمریکا، وزارت خزانه داری مدتهاست بدنبال این است که یک دلار به سمت ایران نیاید.

ملت ایران بزرگواری کرد و برجام را پذیرفت، اما برجام مطلوب ملت ما نبود و چیزی نبود که آن را بپذیریم اما برای اتمام حجت برای جهان ملت آن را پذیرفت اما این قدرت استکباری به امضای خود هم وفادار نماند. در داخل دوباره ثابت شد که باید دستمان به زانوی خودمان باشد و روی پای خود بایستیم و بر برجام و امثال برجام تکیه نکنیم. تجربه اخیر نشان داد هر چند به صورت تاکتیکی مدتی دنبال دیگران راه بیفتیم، اما در آخر باید روی پای خود بایستیم.

به نظر من گرفتاری بزرگ کشور ما فرهنگ کار است که از بیماری نفتی نشات می گیرد. آمار کار مفید کارمندان که دولت ارایه می کند بسیار پایین است، یک بیماری جدید هم آمده و آن بازی با تلفن همراه در محل کار است، اینها گرفتاری های فرهنگی کشور است.

در شرایطی هستیم که اگر تمام مردم روزی دوشیفت با تمام توان کار کنند شاید به چشم انداز ۱۴۰۴ برسیم چون عقبیم. باید همه پای کار باشیم و فرهنگ راحت طلبی را کنار بگذاریم.

✱ ارائه شده در اولین همایش ملی مهارت آموزی سربازان

■ در سال ۲۰۱۶ بیش از ۲۵ هزار نفر در جهان قربانی تروریسم شده اند و عملیات تروریستی خسارت ۸۴ میلیارد دلاری برای اقتصاد جهان به بار آورده است که اگر دیگر اشکال خشونت و ناآرامی ها و جرائم را در نظر بگیریم خسارت آن ۱۴ تریلیون دلار برای اقتصاد جهان می شود

بلکه امنیت در برابر تبهکاران تروریست ها و امنیت در مقابل حملات سایبری را نیز شامل می شود. در بعد حملات تروریستی باید اشاره کرد که در سال ۲۰۱۶ بیش از ۲۵ هزار نفر در جهان قربانی تروریسم شده اند و عملیات تروریستی خسارت ۸۴ میلیارد دلاری برای اقتصاد جهان به بار آورده است که اگر دیگر اشکال خشونت و ناآرامی ها و جرائم را در نظر بگیریم خسارت آن ۱۴ تریلیون دلار برای اقتصاد جهان بوده است. همچنین هزینه امنیت در حوزه فناوری اطلاعات در سال ۲۰۱۷ حدود ۹۰ میلیارد دلار بوده است و در مورد تامین امنیت کلی فضای سایبر صحبت از هزینه یک تریلیون دلاری است. در سایر زمینه ها و ابعاد نیز وضع به همین منوال است. امروزه کشورها فراتر از امنیت ملی برای امنیت منطقه ای و حتی جهانی سرمایه گذاری می کنند. استدلال آنها اینست که کشورها نمی توانند به تنهایی بر مشکلات امنیتی خود فائق آیند. این ایده در قالب جهانی سازی امنیت البته محلی برای مداخلات و تجارت جهانی تسلیحات و جنگ افزارهای نظامی نیز بوده است و از این نظر می توان تعبیر جهانی سازی ناامنی را برای آن بکار برد. به هر حال در فضای پر تنش جهان کنونی که در آن جنگ، تقابل، تخاصم گروه های تروریستی مورد حمایت ابرقدرت ها و دیگر اشکال خشونت چه فضای واقعی و چه دنیای مجازی را در برگرفته است هزینه کردن در امور دفاعی یک واقعیت کتمان ناپذیر است و کشورها مجبورند سهمی از اقتصاد ملی خود را به این زمینه اختصاص دهند. چرا که قدرت ملی کشورها امروزه به میزان قدرت دفاعی آنها بستگی دارد و قدرت بازدارندگی و دفاعی آنها نیز اقتصاد ملی را متاثر خواهد کرد. اگر ایالات متحده امروز هزینه نظامی نزدیک به ۵۰۰ میلیارد دلاری دارد این هزینه تابعی از تولید ناخالص داخلی ۱۸ تریلیون دلاری این کشور است که البته نمی توان بر آن نام هزینه دفاع گذاشت چرا که سهم عمده این هزینه برای مداخله آشکار و پنهان در امور کشورهای دور و نزدیک و پیش برد اهداف هژمونیک و توسعه طلبانه انجام می شود. در چنین فضای پر التهابی جمهوری اسلامی ایران نیز باید برای تامین امنیت ملی و امنیت در فضای پیرامونی و منطقه ای سرمایه گذاری کند. واقعیت اینست که هزینه واقعی امنیت چه در بعد داخلی و خرد و چه در بعد بین المللی و کلان را نمی توان به طور دقیق محاسبه کرد و به عبارتی روشن تر امنیت چیزی نیست که بتوان برای آن قیمت تعیین کرد. آنچه که مسلم است ارتباط مستحکم بین امنیت داخلی و بین المللی و توسعه است که به مانند دو روی سکه هستند وجود دارد. امنیت چه در ابعاد نظامی و سخت آن و چه در بعد نرم آن نیازمند اقتصادی قوی و مستحکم است چرا که دولت ها زمانی می توانند برای امنیت خود هزینه های گزاف کنند که پشتوانه اقتصادی مستحکمی داشته باشند. با این حال در مورد ارتباط بین امنیت و اقتصاد و هزینه های اقتصادی تامین امنیت اغلب جنبه نظامی و سخت قضیه برای ما تداعی می شود که بسیار واضح و روشن است حال آنکه جنبه نرم تامین امنیت و در حوزه غیر نظامی بسیار پیچیده تر است. امنیت نرم در واقع به ما گوشزد می کند که خرید تسلیحات و ساخت جنگ افزار به تنهایی تضمین کننده امنیت نیست بلکه شرایط دیگری نیز باید مهیا و آماده شود. بسیاری بر این باورند که امروزه و در عصر جدید دوران خودبستگی تامین امنیت به پایان رسیده و هزینه امنیت در برخی کشورها بقدری بالاست که تلاش می کنند در قالب اتحادیه ها و پیمان ها بخشی از هزینه تامین امنیت خود را بر دوش همیمانان بیاورند.

امروزه موضوع امنیت یک واقعیت بین المللی است. نگاه به تجربه اخیر داعش و تبعات آن برای امنیت بین المللی بیانگر این واقعیت است که تا زمانی که ناامنی در هر مکانی از جهان وجود داشته باشد سایر نقاط نیز در معرض تهدید بوده و باید نگران ناامنی خود باشند. از این حیث است که نگاه فرامرزی به مقوله امنیت توسط جمهوری اسلامی دنبال شده و بیش از پیش نیز باید تقویت شود. اگر امروز جمهوری اسلامی ایران به عنوان لنگرگاه امنیت و ثبات در درون دریای متلاطم و جوشان خاورمیانه لقب گرفته است درست به همین دلیل است که امنیت را در فراسوی مرزهای جغرافیایی کنترل می کند.

حمایت از کالای ایرانی رمز پدافند اقتصادی قدرت‌های اقتصادی چگونه از تولید ملی حمایت می‌کنند؟!

محسوب می‌شود. به لحاظ ترکیب جمعیت نزدیک به ۷۰ درصد جمعیت ایران در سن فعالیت یعنی بین ۱۵ تا ۶۵ سال قرار دارند و میانگین و میانه سنی جمعیت کشور نزدیک ۳۱ سال است که نشان می‌دهد پتانسیل کافی در زمینه منابع انسانی در کشور وجود دارد. از نظر اقتصادی طبق گزارش توسعه سال ۲۰۱۷ و بر مبنای آمارهای بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول ایران با GDP نزدیک به ۴۵۰ میلیارد دلار در بین ۲۵ اقتصاد بزرگ دنیا قرار دارد. با این وجود طبق گزارش‌ها ایران در حالی برنامه پنج ساله ششم توسعه خود را آغاز می‌کند که به لحاظ سهولت کسب و کار در رده ۱۲۵ کشورهای جهان و از نظر رقابت‌پذیری اقتصادی طبق گزارش مجمع جهانی اقتصاد در رده ۷۶ قرار دارد در زمینه توانایی حل و

« حسین جمشیدیان

بیش از یک دهه است که شعارهای سال انتخاب شده توسط مقام معظم رهبری به وضوح درون‌مایه اقتصادی دارند و یا یک مفهوم اقتصادی را در محوریت خود دارند نگاهی به عناوین این شعارها از جمله «حرکت به سمت اصلاح الگوی مصرف»، «همت مضاعف، کار مضاعف»، «جهاد اقتصادی»، «تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی»، «حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی»، «اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی»، «اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل»، «اقتصاد مقاومتی: تولید - اشتغال»، «حمایت از کالای ایرانی» گواه روشنی است بر این امر که رهبری معظم انقلاب به درستی پاشنه آشیل کشور را تشخیص داده‌اند و درست به همین خاطر است که در بهمن ماه ۱۳۹۲ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی را برای مقابله با یک جنگ تمام‌عیار اقتصادی ابلاغ می‌فرمایند.

در الگوی اقتصاد مقاومتی که روح مقاومت در آن موج می‌زند، از صدر تا ذیل اجزای آن، آمادگی برخورد با سخت‌ترین شرایط وجود دارد و از ضربات سخت و اثرگذار تحریم‌ها و فشارهای نظام سلطه حداقل اثرپذیری را دارد. جمهوری اسلامی ایران سال ۱۳۹۷ را در حالی آغاز کرد که جمعیت آن از مرز ۸۱ میلیون نفر عبور کرد که از این حیث در ردیف ۲۰ کشور اول دنیا به لحاظ جمعیت قرار می‌گیرد. از طرف دیگر طبق آمارهای جهانی نزدیک به ۷۵ درصد جمعیت ایران شهرنشین هستند که از این نظر هم جزو کشورهای شهرنشین

■ حمایت از تولیدات ملی
و مصرف کالاهای داخلی
سرلوحه کار بسیاری از
کشورها و قدرت‌های بزرگ
اقتصادی جهان قرار دارد

■ در کره جنوبی در
راستای حمایت از تولید
ملی خودروهای هیوندای
و کیاموتورز نه فقط برای
استفاده مردم بلکه برای
تشریفات سیاسی هم استفاده
می‌شوند

حالیست که برندهای معتبرتر و با کیفیت‌تر خودرو در جهان وجود دارد. این امر در مورد استفاده از گوشی‌های تلفن همراه سامسونگ نیز صادق است. انگلستان به عنوان پنجمین اقتصاد برتر دنیا با اقتصاد ۲,۸ تریلیون دلاری نیز همین مسیر را سپری کرده است و از همان آغازین روزهای انقلاب صنعتی و شکل‌گیری سرمایه‌داری حمایت از تولیدات داخلی را دنبال می‌کرد در عصر جدید نیز هیچ‌گاه منافع ملی خود را در پای اتحادیه اروپا قربانی نکرد و در نهایت طی تصمیمی مخاطره‌آمیز با رای ۵۲ درصدی مردم از این اتحادیه خارج شد. خروجی که برخی آن را برای انگلستان فاجعه قلمداد می‌کردند اما به دلیل اتکا به اقتصاد درون‌زا نه تنها شاخص‌های اقتصادی انگلستان افت نکرد بلکه رشد کرده و قویتر هم شد. اینها تنها مواردی از حمایت از تولید ملی بوده است. با این وصف مهمترین دفاعی که ما می‌توانیم در برابر هجمه‌های اقتصادی دشمن انجام دهیم بی تردید مصرف کالای ایرانی است لازم به ذکر است تولیدکننده ایرانی نیز در این فرایند نقشی اساسی دارد و باید از طریق ارتقای کیفیت محصولات و سپردن محصولات به محک رقابت در بازارهای ملی و منطقه‌ای و جهانی. عموم جامعه را به مصرف کالای ایرانی مجاب کنند.

حمایت از کالای داخلی

فصل کردن تنگنایهای اقتصادی و مسائل مبتلابه اقتصاد، در رده ۱۶۰ کشورهای جهان قرار دارد و به لحاظ آزادی اقتصادی طبق گزارش موسسه هریتیج در رده ۱۵۶ کشورهای جهان قرار دارد. از منظر رقابت‌پذیری صنعت توریسم علی‌رغم اینکه به لحاظ امکان و آثار مثبت شده میراث فرهنگی در رتبه ۹ جهان قرار دارد طبق گزارش سازمان جهانگردی و توریسم ایران در بین ۱۳۶ کشور در رده ۹۳ قرار دارد و متأسفانه در زمینه اولویت‌بخشی به بخش گردشگری ایران در رتبه نازل ۱۱۷ قرار دارد. همچنین در حال حاضر نزدیک به سه میلیون نفر بیکار و ۲,۵ میلیون نفر دارای اشتغال ناقص و یک میلیون نفر ناراضی از شرایط شغلی در کشور وجود دارند. نرخ بیکاری کلی در کشور ۱۱,۵ درصد (طبق اعلام صندوق بین‌المللی پول ۱۲/۵ درصد) در بین جوانان ۲۶ درصد و در بین فارغ‌التحصیلان نزدیک ۱۹ درصد است. دیگر نماگرهای اقتصادی نیز در کشور متأسفانه وضعیت مطلوبی ندارد. رکود تورمی، منفی بودن موازنه پرداخت‌های کشور، بالابودن سهم نفت از رشد اقتصادی، بی‌ثباتی نرخ ارز، کاهش ارزش پول ملی و ... حاکی از آن است که اقتصاد کشور در مرحله پسابرجام که انتظار می‌رفت با جهشی مثبت روبرو شود همچنان با مشکلات اساسی درگیر است. به همین دلیل رهبر انقلاب طبق رویه سال‌های قبل شعار امسال را نیز با رویکردی اقتصادی تعیین کرده و آن را حمایت از کالای ایرانی نام نهادند.

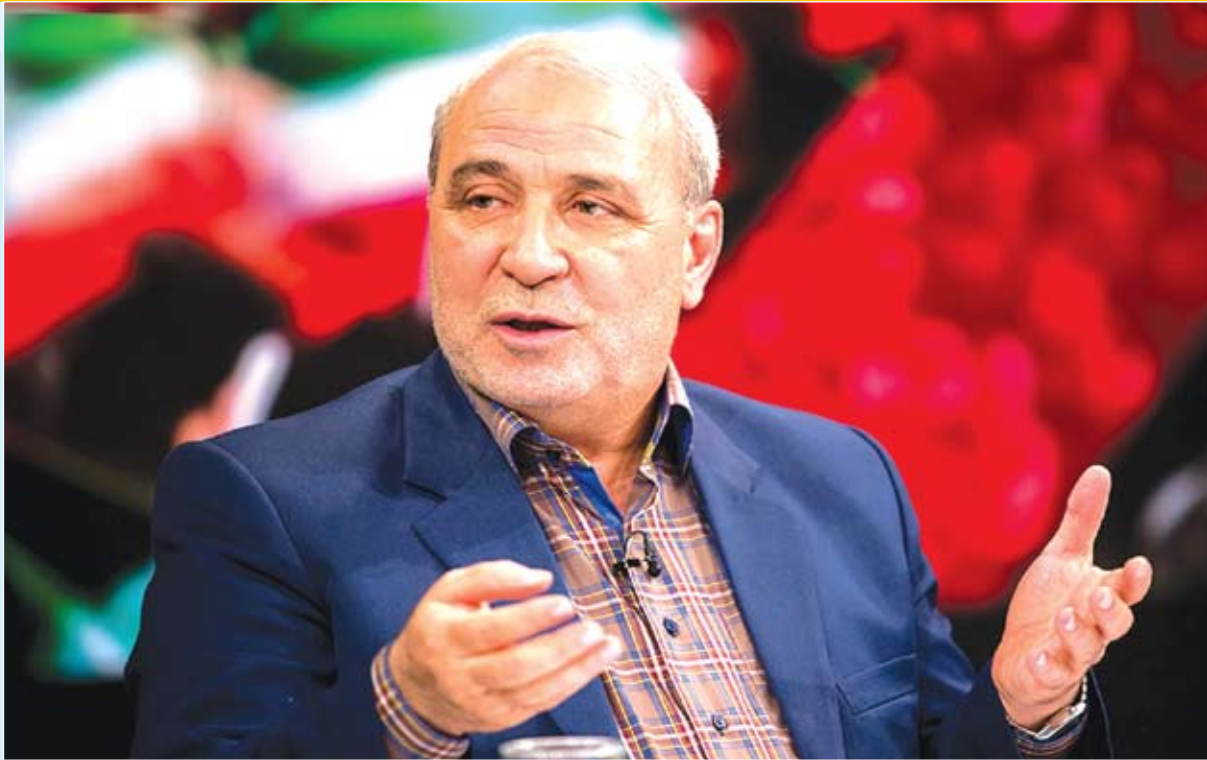
تجزیه و تحلیل این شعار از چند منظر جالب توجه است. حمایت از کالای ایرانی در واقع تعریف عملیاتی و روشن همه مسیری است که ما برای توسعه همه‌جانبه کشور باید بپیماییم. شمول و گستردگی ویژگی بارز این شعار است که آحاد مردم، دولت، بخش خصوصی، کارآفرینان، سرمایه‌گذاران و ... را شامل می‌شود. این شعار در حقیقت فراخوانی عمومی برای مشارکت همدلانه و مسئولانه در پیشرفت کشور است. پیشرفتی درون‌زا که از درون پارادایم اقتصاد مقاومتی عبور می‌کند و اعتلاء و عزت جمهوری اسلامی ایران را در منطقه و جهان به دنبال دارد. ایشان هوشمندانه بر این باورند که توسعه درون‌زا راه برون رفت ما از مسائل و مشکلات خواهد بود و نگاه به توانایی‌ها و پتانسیل‌های مادی و معنوی کشور و حمایت از سرمایه‌های داخلی مصداق بارز توسعه درون‌زا و مسیر اصلی تحقق اقتصاد مقاومتی است. این شعار همانطور که پیداست تلفیقی از اقتصاد، اجتماع و فضای سرزمینی و جغرافیایی ماست. کالا مفهومی اقتصادی است که جوهره تولید است. حمایت‌واژه‌های اجتماعی است که دارای ابعاد مادی، معنوی، فکری است و این حمایت از کالای تولید داخل چنانچه به نحو مطلوب انجام بگیرد یعنی عموم جامعه چه در جایگاه خریدار چه در مقام سیاستگذار و برنامه‌ریز و چه در مرتبه سرمایه‌گذار و تولیدکننده در این فرایند مسئولانه ایفای نقش کنند بی‌تردید کشور به توسعه توسعه پایدار رهنمون خواهد شد. چنانچه چرخه تولید ایرانی و مصرف کالای ایرانی به درستی در کشور شکل بگیرد اقتصاد ایران بر بسیاری از چالش‌های خود از جمله بیکاری و همچنین رکود تورمی که گریبان بسیاری از بخش‌های اقتصادی کشور را گرفته است عبور خواهد کرد. به نظر می‌رسد حمایت از کالای ایرانی در چنین شرایطی یک نبردافزار قوی و سپری پولادین برای مقابله با دشمن است دشمنی که زیرکانه و حریصانه توان اقتصادی ما را نشانه رفته است. نگاهی به تجارب اقتصادهای موفق دنیا به خصوص در دوره‌های گذار موید همین امر است. اگر امروزه تولید و مصرف وجهه‌های جهانی پیدا کرده است اما همچنان حمایت از تولیدات ملی و مصرف کالاهای ملی در سرلوحه کار بسیاری از کشورها و قدرت‌های بزرگ اقتصادی جهان قرار دارد. در کره جنوبی که یکی از اقتصادهای بزرگ دنیاست و ۱,۸ درصد از کل حجم اقتصاد جهان را به خود اختصاص می‌دهد حمایت از تولیدات ملی یک اصل اقتصادی است. به عنوان مثال خودروهای هیوندای و کیاموتورز نه فقط برای استفاده مردم بلکه برای تشریفات سیاسی هم استفاده می‌شوند. این در

دلار؛ سلاح آمریکایی در جنگ تمام عیار اقتصادی

ما در گذشته و در دولت دهم به این جمع بندی رسیدیم که به احتمال قوی درگیر یک جنگ اقتصادی خواهیم بود. وقتی این موضوع مطرح شد دو نگاه در قبال آن به وجود آمد. یک نگاه وقوع این جنگ اقتصادی را محتمل دانسته و نگاه دیگر، نگاه خوشبینانه‌ای بود که می‌گفت چنین امری اتفاق نخواهد افتاد. در آن مقطع حرف ما این بود که می‌بایست روابط اقتصادی خودمان با سایر کشورها را بررسی کنیم اما امروز دیگر ما درگیر یک جنگ اقتصادی هستیم و در نظام بانکی هم مبهوت فناوری

شده‌ایم. امروز وزارت خزانه‌داری آمریکا رسماً به وزارت جنگ اقتصادی تبدیل شده که برای این کار ساختارها و استراتژی‌هایی تعریف کرده و کتاب‌هایی را هم در همین راستا تدوین کرده است. یکی از موسسات مطالعاتی آمریکا راهبردی به نام افزایش فشار با تمرکز بر حوزه‌های مالی و پولی تعریف کرده که در آن از این طریق قرار است اراده آمریکا بر سایر کشورها تحمیل شود. در این طرح آنها برای تعهدات پولی و مالی بین‌المللی نقش تعریف کرده‌اند. برای مثال از طریق FATF قرار است تحت پوشش کنترل مالی تروریسم نظام ترانکشن پولی و نقرات استفاده کننده از منابع مالی در کشور هدف شناخته شده و آنها کنترل شوند اما وقتی رژیم صهیونیستی و عربستان که خود پدیدآورنده اصلی تروریسم هستند در این نهاد به عنوان بازررس حضور دارند معلوم است که FATF چه اهدافی خواهد داشت.

در گفت‌وگو با عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس بررسی شد

ماجرای کرنش بهارستان در برابر پیش‌شرط‌های FATF

پدافند غیرعامل از مانع بار و حربه جهادی و سیجی

و میمه در مجلس و عضو کمیسیون برنامه و بودجه انجام دادیم که ماحصل آن در ذیل تقدیم می‌گردد.

جناب حاجی، به عنوان سوال نخست! پدافند غیرعامل در حوزه اقتصادی را چگونه تعریف می‌کنید؟!

به نظر من پدافند غیرعامل در حوزه اقتصاد به نوعی عمل به الگوی اقتصاد مقاومتی است. ما باید در هر حوزه‌ای زیرساخت‌ها را در برابر تهدیدات دشمن مصون‌سازی کنیم. باید پایه‌های حوزه‌های حیاتی کشور را قوی کنیم تا با حوادث و تهدیدات آسیب‌پذیر نباشند. بدون شک حوزه اقتصادی هم یکی از زیرساخت‌های اساسی کشور است که باید در برابر هر نوع دشمنی و تهدیدی پایداری خود را حفظ کند.

در شرایط فعلی که ما شاهد خروج نابخردانه ترامپ از برجام هستیم عملاً ناقوس جنگ اقتصادی به صدا در آمده است. اولویت امروز در حوزه اقتصادی چیست؟

باز هم تاکید می‌کنم همان اقتصاد مقاومتی. البته شاید خروج ترامپ از برجام از دید ما نابخردانه باشد اما در واقع آنها بر اساس منافع خود عمل کردند. آمریکایی‌ها تا زمانی در برجام ماندند که ما باید آنچه را که انجام می‌دادیم انجام دادیم و وقتی احساس کردند برجام بدون آنها نیز برجام است

حمید انصاری
در شرایط فعلی یکی از مهمترین تهدیدها علیه بنیان کشور مربوط به حوزه اقتصادی است. ایران اسلامی بارهبری هوشمندانه مقام معظم رهبری و بصیرت‌های مردمی توانسته است از گذرگاه‌های خطرناکی عبور کند و امروز ما در پیچ تاریخی اقتصادی هستیم. دشمن تمام ظرفیت خود را متوجه موضوع اقتصاد کشور کرده است و با خروج ترامپ از برجام نیز بیش از پیش در شیپور جنگ اقتصادی علیه ایران نواخته شده است. از همین رو برای بررسی وضعیت تهدیدات اقتصادی علیه کشور مصاحبه‌ای با احسینعلی حاجی دلگانی نماینده مردم شاهین شهر

معاملات اقتصادی قرار دهند. به عنوان مثال زمانی که آقای کری برای تصویب برجام در کنگره آمریکا سخنرانی می کرد می گفت در صورتی که ما برجام را نپذیریم بزرگترین سلاح ما که دلار است از بین می رود. آمریکایی ها نظام مبادلات دلار را در سوئیفت متمرکز کردند و بر این اساس بانک مرکزی آمریکا می بایست اجازه هر نوع مبادلات دلاری را صادر کند. امروز نگاه آمریکایی ها به نظام بانکی خط مقدم جنگ اقتصادی است و بیشترین تمرکز وزارتخانه های خارجه و خزانه داری آمریکا بر کنترل نظام مالی سایر کشورهاست. بانک مرکزی آمریکا رسماً اعلام کرده است که دلار را تبدیل به یک اسلحه در جنگ اقتصادی کرده است که از درگاه سوئیفت توان کنترل آن را در اختیار دارد.

*چکیده ای از سخنرانی سردار دکتر غلامرضا جلالی در همایش ملی پدافند غیرعامل در نظام بانکی و مالی

بر اساس اصل ۱۱۰ قانون اساسی تعیین جنگ برعهده رهبر معظم انقلاب است، ایشان اعلام کرده اند که ما درگیر یک جنگ تمام عیار اقتصادی هستیم و این جنگ تعاریف متفاوتی دارد. جنگ اقتصادی حمله به مولفه های اقتصادی کشور حریف با هدف از یا در آوردن نظام حاکم آن مد نظر است.

در جنگ اقتصادی حوزه صادرات و واردات، تکنولوژی و دانش، بانک، پول و ارز مولفه های اصلی هستند و دشمن امروز به این نتیجه رسیده که مهمترین ابزار برای برخورد با کشورها استفاده از ابزار مالی است تا بتواند اراده خود را بر آنها تحمیل کند.

هم اکنون فراگاه جنگ اقتصادی در وزارت خزانه داری آمریکا تشکیل شده است و در این فراگاه یک استراتژی با اشکال مختلف و مبتنی بر تحریم تعریف شده است و آنها تلاش کرده اند تا دلار را محور اصلی

■ پدافند غیرعامل در حوزه اقتصاد به نوعی عمل به الگوی اقتصاد مقاومتی است

■ آمریکایی ها وقتی احساس کردند برجام بدون آنها نیز برجام است و ایران به تعهدات خود پای بند است از آن خارج شدند

■ لایحه اصلاح قانون مبارزه با پولشویی یعنی خود تحریمی! دست هایی در دولت و مجلس در کار است تا لوایح چهارگانه مورد نظر FATF تحت هر شرایطی تصویب شوند

و ایران به تعهدات خود پای بند است از آن خارج شدند. اما در خصوص اینکه در شرایط فعلی چه باید بکنیم به نظرم در گام نخست باید به سمتی حرکت کنیم که در معاملات خارجی نیازی به دلار نداشته باشیم. در شرایط فعلی این امکان وجود دارد که بر اساس پول رایج کشور طرف معامله، انعقاد قرارداد و خرید و فروش ها صورت گیرد. ضمن آنکه ما باید در بخش های زیرساختی نگاهمان به توانمندی های درون کشور باشد. ما در هر بخشی جوانان خوش فکر و متعهد و خلاق داریم که می توانند آن بخش را متحول کنند. کافی است نگاه به جوانان همراه با واقعیات باشد. البته نگاه غرب مابانه را نیز کنار بگذاریم.

یکی از مباحثی که اخیراً در مجلس مطرح شده است مربوط به داستان پذیرش پیش شرط های FATF است. با توجه به اینکه بسیاری معتقدند این کار گروه به دنبال سلطه مالی و اقتصادی است چرا مجلس به نوعی در حال پذیرش این شروط است؟

متأسفانه وزیر اقتصاد قبلی ما با حضور در جلساتی که با کارگروه اقدام مالی FATF داشته است تعهد می دهد تا ۴۱ مورد کار اقدام شود تا آنها ایران را از لیست سیاه خارج کنند. ابتدا هم این تعهد محرمانه بود و سپس افشا شد و از سوی دولت نامه ای نوشتند و ضمن اظهار پشیمانی به نحوی خواستند توجیه کنند که امضای آقای سیف و وزیر امور خارجه نیز ذیل این نامه پشیمانی بود. به هر حال از ۴۱ مورد تعهد به FATF تقریباً ۳۷ کار انجام شده است و چهار مورد باقی مانده است و بر همین مبنا دولت چهار لایحه تنظیم کرد و به مجلس فرستاد و قرار بود این چهار سند دیگر تا پایان ۹۶ به امضای مجلس برسد. از این چهار سند دو تا مربوط به پیوستن به کنوانسیون های بین المللی است و دو مورد اصلاح قانون است. یکی از لوایح اصلاح لایحه پولشویی است. به نظر ما این لایحه در ۴۰ مورد مغایر با اصول قانون اساسی، منافع ملی و مغایر با شرع و استقلال بود. اما علی رغم ایرادات و اخطار قانون اساسی که دادیم چون یک توافق بین دولت و مجلس در راس صورت گرفته بود که این لوایح چهارقلو تصویب شوند از پذیرش حق فرار می کردند و در نهایت این لایحه به تصویب رسید. به نظر ما لایحه اصلاح قانون مبارزه با پولشویی یعنی خود تحریمی! در بسیاری از بخش های این لایحه خودتحریمی، تجسس در امور مردم، قواعدی که کشور را قفل می کند، مخالفت با آزادی های سرمایه گذاری و اقتصادی وجود دارد. برای مثال یک جا می گوید اگر فردی بخواهد معامله ای کند چه خرد یا کلان باید احراز هویت شود. بر اساس این قانون خرید پفک نمکی از فروشنده نیز نیاز به احراز هویت دارد! امیدواریم شورای نگهبان با دقت این لایحه را مورد بررسی قرار دهد.

اما یکی دیگر از پیش شرط های FATF هم پارامو بود. یعنی الحاق ایران به کنوانسیون مبارزه با جرایم سازمان یافته فراملی که در مجلس در یک روز سیاه رای آورد و فریاد ما به جایی نرسید. البته شورای نگهبان با دقتی که داشت متوجه شد ترجمه ای که انجام شده و نمایندگان بر اساس آن رای داده اند اشتباه بوده است و اکنون این لایحه در دستور کمیسیون قضایی است. به نظر می رسد دست هایی در دولت و مجلس در کار است تا این لوایح چهارگانه تحت هر شرایطی تصویب شوند. البته ما اعلام کردیم در صورتی که قصد داشته باشند بدون توجه به نظر نمایندگان رای بگیرند ما صحن مجلس را ترک می کنیم.

به عنوان سوال آخر! شما عملکرد سازمان پدافند غیرعامل را چگونه ارزیابی می کنید؟ خوشبختانه این سازمان و ریاست آن با انگیزه و با روحیه جهادی و بسیجی تلاش می کند. به نظر بنده جای خودش را باز می کند و می تواند در جایگاهی که باید باشد. امیدوار هستیم همه دستگاه دلسوز کشور همکاری مجدانه با این سازمان داشته باشند. چرا که پیشگیری بهتر از درمان است و طبیعتاً پدافند غیرعامل یعنی پیشگیری.

با تشکر از شما
من هم ممنونم

مهناز رضایی

یکی از مهمترین ابزارهای آمریکایی‌ها برای اعمال نفوذ بر کشورها، استفاده از ابزارهای مالی است. موضوع همکاری بی‌قید و شرط ایران با FATF نیز مساله‌ای است که با انتقاد روبه‌رو شده است به تعبیر سردار دکتر جلالی، ریاست سازمان پدافند غیرعامل کشور «در این سیستم قرار است تحت پوشش کنترل مالی تروریسم نظام تراکنش پولی و نفقات استفاده‌کننده از منابع مالی در کشور هدف شناخته شده و آنها کنترل شوند اما وقتی رژیم صهیونیستی و عربستان که خود پدیدآورنده اصلی تروریسم هستند در این نهاد به عنوان بازرس حضور دارند معلوم است که FATF چه اهدافی خواهد داشت.»

گروه ویژه اقدام مالی یا به اختصار FATF یک سازمان بین‌دولتی است که در سال ۱۹۸۹ با ابتکار G7 با توجه به سیاست‌های توسعه برای مبارزه با پول‌شویی تأسیس شد. این سازمان در سال ۲۰۰۱ به عمل در مبارزه با تأمین مالی تروریسم گسترش یافت. دبیرخانه FATF مستقر در مقر سازمان همکاری اقتصادی و توسعه در پاریس است. در مسیر زمان فعالیت‌های این گروه گسترده‌تر شد و در نتیجه در سال ۲۰۱۲ مقابله با تأمین مالی فعالیت‌های اشاعه‌ای نیز به مأموریت این گروه اضافه شد و در همین سال آخرین ویرایش توصیه‌های خود را برای مقابله با جرایم مالی (تأمین مالی تروریسم، تأمین مالی فعالیت‌های اشاعه‌ای، پولشویی و ...) منتشر کرد. عنوان این توصیه‌نامه «استانداردهای بین‌المللی در مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اشاعه‌گری» است.

این گروه میزان پیشرفت کشورهای عضو در زمینه پیاده‌سازی توصیه‌های این گروه را رصد می‌کند. همچنین پیشرفت تصویب و اجرای توصیه‌های گروه در سطح جهان را نیز نظارت می‌کند. بر اساس همین رصد و نظارت گروه کاری اقدام مالی کشورها را به سه دسته تقسیم کرده است. یک دسته کشورهایی هستند که از نظر این گروه کاملاً بر توصیه‌های این گروه منطبق بوده و آنها را اجرا کرده‌اند. این گروه بیشتر کشورهای توسعه‌یافته هستند. گروه دوم کشورهایی هستند که در حال پیشرفت و تطبیق با استانداردهای مشخص شده هستند. دسته آخر کشورهایی هستند که همکاری با این گروه نداشتند و لذا از نظر گروه کشورهای دارای خطر پولشویی و تأمین مالی تروریسم هستند. این دسته خود به دو دسته تقسیم می‌شوند. یک دسته کشورهایی که علیه آنها «اقدام متقابل» انجام نمی‌شود. دسته دیگر آنهایی هستند که علاوه بر بودن در لیست سیاه علیه‌شان اقدام متقابل نیز صورت می‌گیرد.

پس از برجام نیز با وجود برخی انتقادات همکاری‌ها بین ایران و گروه ویژه اقدام مالی آغاز شده است. ایران در تلاش است تا نام خود را از لیست سیاه گروه ویژه و همچنین کشورهایی که مورد تحریم این نهاد قرار می‌گیرد خارج سازد. آخرین بیانیه‌ای که وزارت اقتصاد در این خصوص منتشر کرده است مربوط به پایان سال ۹۶ است. در بخشی از این بیانیه آمده است: با توجه به اتمام مهلت کشورمان در اجرای برنامه اقدام مورد

کلاه آمریکایی

FATF

سردار دکتر جلالی:

در این سیستم قرار است تحت پوشش کنترل مالی تروریسم نظام تراکنش پولی و نفقات استفاده‌کننده از منابع مالی در کشور هدف شناخته شده و آنها کنترل شوند اما وقتی رژیم غاصب اسرائیل و عربستان که خود پدیدآورنده اصلی تروریسم هستند در این نهاد به عنوان بازرس حضور دارند معلوم است که FATF چه اهدافی خواهد داشت!

همایش ملی پدافند غیرعامل در نظام بانکی و مالی

«صیانت پایدار» گزارش می‌دهد

FATF

نبردافزار اقتصادی دشمن

توافق در پایان ژانویه ۲۰۱۸، گروه ویژه اقدام مالی (FATF) در اجلاس اخیر خود که مورخ ۱۸ الی ۲۳ فوریه در پاریس برگزار شد، به مرور اقدامات جمهوری اسلامی ایران پرداخت. در این اجلاس با توجه به اقدامات مثبت صورت گرفته و علیرغم فضا سازی سنگین آمریکا و برخی متحدان منطقه‌ای آن از چند هفته قبل از برگزاری اجلاس جهت بازگرداندن اقدام مقابله‌ای علیه ایران، اعضای این گروه تصمیم به تمدید تعلیق اقدامات مقابله‌ای علیه کشور که از ژوئن ۲۰۱۶ آغاز شده بود، گرفتند. این تصمیم هر چند در مجموع مثبت بوده و یک موفقیت شایان توجه در حوزه دیپلماسی اقتصادی برای کشورمان محسوب می‌شود، اما همچنان این باور وجود دارد که با اقدامات انجام شده باید تاکنون نام جمهوری اسلامی ایران به طور کامل از این فهرست خارج می‌شد. برخی از مفاد برنامه اقدام که نیاز به اصلاح قوانین موضوعه دارد همچنان صورت نگرفته و پس از آنکه در دولت تصویب شده اکنون در انتظار تصویب نهایی مجلس شورای اسلامی می‌باشد.

مهمترین نقدی که در حال حاضر به مساله همکاری ایران با FATF مطرح است مربوط به نحوه تشخیص گروه‌های تروریستی است. بسیاری از منتقدان معتقدند آمریکا و دیگر کشورهای حامی رژیم صهیونیستی در تلاش هستند تا با تحمیل قواعد FATF در ایران راه را بر تأمین مالی گروه‌های مقاومت در منطقه سخت کنند. مساله که اخیراً تنی چند از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در نامه‌ای به رئیس جمهور مورد تذکر قرار دادند.

در این نامه که به امضای محمدحسین بحرینی نماینده مشهد و کلات و عضو کمیسیون اقتصادی، محمد دهقان نماینده چناران و طبرق‌به و عضو کمیسیون قضایی و حقوقی، احمد امیرآبادی فراهانی نماینده قم و عضو هیات رئیسه مجلس، محمدحسین فرهنگی نماینده تبریز و عضو کمیسیون صنایع، حمیدرضا فولادگر نماینده اصفهان و عضو کمیسیون صنایع و محمود شکر نماینده تالش و عضو کمیسیون اقتصادی رسیده است آمده است: در

های بین المللی تلاشی برای تحت فشار قراردادن ملت‌ها و کشورهای مستقل است. مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۸ اردیبهشت ماه کلیات لایحه اصلاح قانون مبارزه با پولشویی را با رأی ۱۳۹ موافق، ۵۵ رأی مخالف و ۲ رأی ممتنع از مجموع ۲۲۵ نماینده حاضر در صحن تصویب کردند. پیش از این نیز اوایل بهمن ماه پارسال، «لایحه الحاق ایران به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با جرائم سازمان یافته فراملی» یا همان «پالرمو»، در مجلس مورد بررسی قرار گرفت و علیرغم مخالفت کارشناسان به تصویب رسیده بود.

هرچند دولت تلاش دارد تا لویج مورد نظر کارگروه ویژه اقدام مالی تا پیش از نشست ماه ژوئن (تیرماه ۹۷) FATF که پایان مهلت ایران برای انجام اقدامات باقی مانده در «برنامه اقدام» محسوب می‌شود، تصویب شود اما این انتظار وجود دارد که حداقل در جزئیات و اجرا راه تسلط اقتصادی و مالی دشمن بر کشور مسدود شود. بدون شک نباید به دشمن بهانه‌ای برای تشدید تحریم‌ها علیه کشورمان داد اما وادادگی سیاسی و اقتصادی نیز در برابر جریان ظلم و استکبار یک امر مذموم و گناه نابخشودنی است.

پی اطلاع نمایندگان مجلس و کارشناسان نسبت به مفاد بخشی از الزامات گروه FATF و اظهار نگرانی آنها، شورای عالی مبارزه با پولشویی و وزیر اقتصاد سعی کردند از طریق مصاحبه و بیانیه نگرانی‌ها را کاهش دهند اما از آنجا که متأسفانه در این اظهارات بخشی از حقایق مغفول ماند ما جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی لازم می‌دانیم جهت جلوگیری از خسارت غیرقابل جبران به کشور موارد زیر را یادآوری کنیم: مذاکره با نهادها و سازمان‌های بین‌المللی یا بین‌الدولی جهت حل مشکلات کشور از وظایف طبیعی و اختیارات قانونی دولت است اما سپردن تعهدات به این گونه سازمان‌ها قطعاً باید از طریق مجاری قانونی از جمله مجلس شورای اسلامی صورت گیرد.

پیرو نامه وزیر محترم اقتصاد به تاریخ ۲۵ خرداد ۹۵ که به نمایندگی از دولت جمهوری اسلامی ایران تعهد سیاسی کشور را برای اجرای «برنامه اقدام» مطابق قانون اساسی پذیرفته است، گروه اقدام مالی حدود ۴۱ الزام سیاسی و حقوقی را جهت اجرا به دولت اعلام کرده است و طی نامه‌ای اقدام مقابله‌ای علیه کشورمان را به مدت ۱۲ ماه به حالت تعلیق درآورده و تصریح کرده است اگر FATF دریا بد که ایران به طور کامل در پایان دوره تعیین شده به تعهدات به ویژه شفاف سازی دمووضوع «مسیرانتقالات مالی» و «منتقل کنندگان پول» عمل نکرده است، اقدام مقابله‌ای علیه ایران را مجدداً به جریان خواهد انداخت. این عمل وزیر اقتصاد سوالات زیادی را به وجود آورده که اولین آنها این است که این الزامات و تعهدات سیاسی که وزیر محترم امضا کرده است و گروه FATF با ذکر شرایط یک جانبه خود آنها را پذیرفته است چه خطراتی برای کشور در پی خواهد داشت؟

اکثر الزامات FATF مواردی است که ایران قبل از هر توصیه و الزام بین المللی به آنها پایبند بوده و برای تحقق آنها قانون وضع کرده است؛ قانون مبارزه با پولشویی و قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم و قانون الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مبارزه با فساد نشان دهنده اراده مجلس شورای اسلامی و نظام به پایبندی به این مفاهیم است. اما یکی از موارد الزامی که FATF از جمهوری اسلامی ایران طلب کرده است و مسئولین دولتی ذی ربط عمداً یا سهواً بر آن سرپوش گذاشته‌اند این است که ایران موظف شده است قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم را اصلاح و تبصره مربوط به استثنای «نهضت‌های آزادیبخش و گروه‌هایی که برای مقابله با اشغال خارجی، استعمار و نژادپرستی مبارزه می‌کنند» را از قانون حذف کند، معنای این الزام FATF این است که جمهوری اسلامی ایران خود نقشی در تعریف گروه‌های تروریستی نداشته و این امر به FATF و شورای امنیت سازمان ملل واگذار شود. هدف از اضافه کردن این تبصره این بود که دشمنان جمهوری اسلامی ایران و برخی سازمان‌های وابسته به شورای امنیت سازمان ملل از قانون مذکور علیه خودمان سوءاستفاده نکنند و گروه‌های جبهه مقاومت همچون حزب‌الله لبنان و حماس فلسطین و سایر گروه‌های مجاهد که علیه استعمار و تروریست مبارزه می‌کنند خود به عنوان تروریست مشمول تحریم قرار نگیرند و جمهوری اسلامی ایران در مسیر خواست کشورهای ظالم جهان آنها را تحت فشارهای ظالمانه قرار ندهد.

یکی دیگر از الزامات ۴۱ گانه گروه اقدام مالی FATF که به ایران ابلاغ شده و دولت محترم پاسخی در رد آن نداده است این است که ایران موظف است «اقدام به مسدود کردن وجوه و دارایی‌های افراد تعیین شده در قطعنامه ۱۲۶۷ شورای امنیت سازمان ملل و قطعنامه‌های بعدی آن نماید»؛ البته روشن است که ایران بدون نیاز به هیچ توصیه‌ای از سوی غربی‌ها قطعنامه ۱۲۶۷ شورای امنیت را اجرا کرده است اما نگرانی از آنجا ایجاد شده است که آنها ما را متعهد کرده‌اند اقدام به مسدود کردن وجوه و دارایی‌های افراد تعیین شده در قطعنامه‌های بعدی شورای امنیت سازمان ملل نماییم، به عبارت دیگر با این نحوه تعامل با گروه اقدام مالی FATF توسط دولت محترم، ایران متعهد می‌شود نسبت به تحریم گروه‌هایی که شورای امنیت سازمان ملل در آینده آنها را تروریست اعلام کند اقدام نماید. مطابق این الزام، اگر در آینده شورای امنیت برخی از نهادهای داخلی کشور را به دلیل حمایت مستشاری از گروه‌های مقاومت مشمول تحریم قرار دهد دولت و کشور با چالش بزرگی در درون مواجه می‌شوند.

پذیرش این تعهدات که آثار امنیتی در پی دارد از اختیارات وزارت اقتصاد و حتی دولت محترم نیست و با توجه به اصول مختلف قانون اساسی از جمله اصول ۷۷، ۱۲۵ و ۱۷۶ تصمیم‌گیری در خصوص این امر و همچنین پیوستن به کنوانسیون مبارزه با تامین مالی تروریسم و کنوانسیون جرایم سازمان یافته (پالرمو) که از الزامات FATF در بندهای ۴۱ گانه است از اختیارات مجلس شورای اسلامی و در موارد امنیتی از اختیارات شورای عالی امنیت ملی و رهبر معظم انقلاب است و از دولت انتظار می‌رفت به جای اینکه بعد از امضای چنین تعهداتی مراتب به مراجع ذیصلاح کشاننده شود قبل از هرگونه تصمیم‌گیری در این حوزه‌های حساس دستگاه‌های مسئول در جریان امر قرار گرفته و پس از اخذ مجوز قانونی از آنها اقدام قانونی به عمل می‌آمد. اینکه برخی از مقامات دولتی در پی ساده‌سازی موضوع، اعلام کرده‌اند که FATF سازوکاری برای بررسی حساب‌های مالی ایران ندارد با فلسفه وجودی این گروه و نیز مفاد الزامات ۴۱ گانه سازگار به نظر نمی‌رسد و اصولاً قرار دادن برخی کشورها در لیست سیاه کذایی بر اساس گزارشات درست یا نادرست دریافت شده توسط این گروه است؛ وانگهی در بندهای مختلف الزامات ۴۱ گانه FATF ایران باید تضمین دهد» با همکاری بین‌المللی بدون هیچ محدودیتی از طریق کانال‌های ایجاد شده تبادل اطلاعات مالی را به اشتراک بگذارد» و در جای دیگر ایران را ملزم کرده است که گزارش معاملات مشکوک را در اختیار آنها قرار دهد.

آنچه که مشخص است مجموعه درخواست‌های کارگروه ویژه اقدام مالی همچون دیگر عملکردهای سازمان

مهندسی الگوی حاکمیت اسلامی در فضای سایبری

تلفن همراه دریافت و در دیتای سرور وارد می‌شود، در حال حاضر هیچ یک از گوشی‌های همراه سروری در داخل ایران ندارند و اطلاعات گوشی شما در جای دیگری بنام بیگ دیتا جمع‌آوری می‌شود و در تطبیق داده‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در انتخابات ۸۸ یکی از اساتید اعلام کرد براساس داده‌های منتقل شده در موبایل غیرهوشمند یک نقشه سیاسی از جهت‌گیری جریانات سیاسی داخل کشور در انتخابات وجود دارد که تمام گروه‌های سیاسی کشور را براساس بیشترین داده و کلید واژه‌های منتقل شده طبقه‌بندی کرده است. بطور مثال حوزه علمیه را پایگاه امام زمان با علامه مجلسی نام می‌برد، که در تحلیل این داده‌ها تصویر سیاسی اجتماعی به شما می‌دهد و دیدگاه افراد را تشخیص داده، تسلط کامل در اجتماع از طریق اطلاعات موبایل جمع‌آوری می‌شود، اطلاعاتی که در اجتماع ما نهادهای اطلاعاتی و امنیتی آن را ندارند ولی اطلاعات در دست دشمن است.

در جلسات مختلف نسبت به این موضوع موضع‌گیری کردیم و مورد خوشایند عده‌ای قرار نگرفت و گفتیم شبکه تلگرام اطلاعات ما را به دشمن فروخته است و این امر کاملا در صحنه نشان داده شد و دیدیم که دشمن با اطلاعات عمل می‌کند.

انتشار اخبار کذب و دروغ از طریق شبکه اجتماعی به ما اجازه دفاع و پاسخگویی نمی‌دهد و بطور مثال قوه قضاییه از طریق رسانه ملی پاسخ آنها را می‌دهد و یک میلیون مخاطب این شبکه‌ها را به ۵۰ میلیون تبدیل کند. زیرا این سیستم به نوعی طراحی شده که نظام حکمرانی جدید تولید کند، راه حل آن این است که زیرساخت‌های آن خودمان و ملی تعریف کنیم. امروز سرزمین جمهوری اسلامی از نظر قلمرو سایبری در مولفه سیاسی و اجتماعی اشغال شده، دشمن آن را اشغال کرده که ما باید آن را پس بگیریم.

امام فرمودند نفی سبیل بر تمام مسلمانان واجب است اگر احتمال دهید که ما را به سمت تسلط دشمن هدایت می‌کند، اکثر فقها فتوای‌شان بر حرمت ازدواج زن مسلمان و مرد کافر و غیرمسلمان این است که مرد غیر مسلمان بر استناد این آیه تسلط میابد بر زن مسلمان که این حرام است. اگر ازدواج زن مسلمان و مرد غیر مسلمان موجب

تسلط بر مسلمان شده و حرام است تسلط شبکه‌ای به نام تلگرام، بر کل ذهن فکر مسلمانان حرام نیست؟ باید ماهیت آن را درست تشخیص داد و چه بسا با یک حکم حکومتی مثل تحریم تنباکو باید سریع آن برویم، آیا نمی‌توان فتوا داد و تکلیف تلگرام مشخص کرد؟ رهبر انقلاب تاکید کردند که شبکه‌های داخلی جایگزین آن‌ها شوند و برای آن برنامه زمان‌بندی اختصاص دادند و این تاکید حکومتی است، اما تکلیف غیر حکومتی این است که سوار بر آبی که به جریان افتاده است شویم، روحانیون باید دانش شبکه‌های اجتماعی و مهندسی اجتماعی را در غالب دروس مختلف بیاموزند، شناخت نظام حکمرانی در فضای مجازی برای هر کسی تکلیفی در هر حوزه‌ای ایجاد می‌کند و حوزه باید نقش جدی در بازمهندسی نظام سایبری جمهوری اسلامی مبتنی بر شبکه‌های اجتماعی طبق منویات رهبر انقلاب داشته باشد که باید حتما با آن بپردازد.

***چکیده‌ای از سخنرانی سردار دکتر جلالی در جمع طلاب حوزه علمیه آیت‌الله حنق‌ناس**

ما بعنوان کسانی که دوستدار انقلاب هستیم تکالیفی در حوزه‌های عقیدتی، سیاسی و دفاعی برعهده داریم و باید پدیده‌ها و حوزه‌هایی را بشناسیم تا براساس شناخت آنها بتوانیم موقعیت و شرایط را بخوبی درک کنیم. مقام معظم رهبری در مورد فضای مجازی تاکیدات متعددی دارند که برای همه ما تکالیفی را ایجاد کرده است. رهبر انقلاب فرموده‌اند: «فضای سایبری مدل جدید از حکمرانی جهانی است که در این فضا دنیا شکل می‌گیرد و مدل حکمرانی جهان و کشورها را تغییر می‌دهد و ما باید به دنبال مدل جدید حکومتی از حکومت اسلامی در فضای سایبری برویم».

ارکان تغییر نظام در دنیا در فضای کلان ۵ فناوری را شامل می‌شود، که به آن فناوری همگرا گفته می‌شود که شامل فناوری نانو، سایبر، بیولوژیک، فناوری‌های شناختی می‌شود که به آن BIOCS گفته می‌شود که شبکه اجتماعی هم به آن اضافه شده و روی هم ۵ فناوری را شامل می‌گردد. گاهی این فناوری‌ها با یکدیگر ترکیب شده و به یک فناوری تبدیل می‌شوند. به طور مثال فناوری سایبری و فناوری بیولوژیک با یکدیگر ترکیب و در حوزه زیست و بیولوژیک به واحد ژن و DNA و اجزا تبدیل می‌شوند و در DNA به چندین تراپیت داده سایبری می‌رسند که می‌توان آن را ذخیره کرد و بعد انتقال داده‌های سایبری از طریق DNA از فضای زنده به فضای صفر و یک سایبری انجام می‌شود و حوزه مشترک بیوسایبری را ایجاد می‌کند.

ترکیب دیگر فناوری‌های سایبری و ساخت داروهای دیجیتال است. داروی دیجیتال ترکیبی اثر فرکانسی کاهش دارو را برای اصلاح درمان یک ژن یا بخشی در بدن انجام می‌دهد که به آن داروی دیجیتال گفته می‌شود و دیگر شیمیایی نیست، در ستاد فناوری ریاست جمهوری ستادی برای ترکیب این فناوری‌ها به نام سزان ایجاد شده است که در این ۵ حوزه یاد شده هستند، امروز فناوری‌های سایبری در تمام حوزه‌ها ترکیب و نفوذ می‌کنند و دارایی‌ها را با دارایی خالص یا سایبری فیزیکی تبدیل می‌کنند، بطور مثال یخچال یا گوشی هوشمند یا شهر و ساختمان هوشمند که به آن پلت‌فرم سایبری، یا اینترنت اشیا نیز گفته می‌شود.

فناوری هوشمند در حال حاضر در کشور ما وجود دارد و تاسیسات هوشمند به سیستم تاسیسات با درب منزل متصل شدند و درها و پنجره‌ها از طریق این فناوری کنترل می‌شوند. یکی از حوزه‌های سایبری اینترنت اشیا است که در حوزه خانه تمام اشیا را شامل می‌شود که تمام زیرساخت‌های یک شهر به این شبکه متصل می‌شود و فرمان‌پذیر شده و از جایی دستور می‌گیرند که به آن شهر هوشمند و خانه هوشمند گفته می‌شود.

اینترنت اشیا در بخش‌های نظامی نیز مورد استفاده است. تجهیزات مانند تانک و موشک و سایر تجهیزات از راه دور در کنترل قرار می‌گیرند و با کنترل از راه دور وارد جنگ می‌شوند که از قبل وجود داشته و در حال حاضر پیشرفته شده تا حدی که ما لایه جدیدی از ارتش سایبری نه با مفهوم هکینگ بلکه با مفهوم جنگ‌های واقعی و سایبری را شاهد هستیم و در واقع یک نیروی دریایی، زمینی و هوایی جدید سایبری نظامی در حال شکل‌گیری است، سیستم نظامی مبتنی بر فضای سایبر در جهان در حال شکل‌گیری است که در سطح نظامی برای تسلط بر دشمن باید شناخته شود.

در بخش صنعتی نیز تمام تجهیزات به تمام معنا به IOT مجهز هستند، امریکایی‌ها ادعا می‌کنند که فناوری را ساختند که در شرایط عادی قادر به فرمانبری و یا حتی تخریب سیستم است که به آن سنسور ایمپلنتی گفته می‌شود. بطور مثال دوربین‌های کنترل از راه دور که وقتی در آزمایشگاه مورد آزمایش سخت‌افزاری و نرم‌افزاری قرار گرفت، در بخش میان‌افزاری میان سخت‌افزار و نرم‌افزار کدی را شناسایی کردند که وقتی باز شد مشخص گردید به دوربین دستور داده شده تا از هر چیزی که تصویر می‌گیرد نسخه‌ای را به مرکز اطلاعات ارسال کند و برای اطمینان IP بر دوربین‌ها نصب شد که اطلاعات را به مرکز دیگری منتقل کند، این امر یعنی وقتی IOT در هر جایی شکل بگیرد آن سیستم را در کنترل خود قرار می‌دهد که می‌تواند دوربین، درب منزل یا ام‌ار‌ای، یا موتور قایق باشد لذا می‌توان گفت مراکز IOT در کشورهای سازنده قرار دارد و از آن برای کنترل افراد و اشخاص استفاده می‌شود.

حوزه دوم سایبری شبکه‌های اجتماعی یا سوشال میدیا است. روحانیون که می‌خواهند در آینده مسولیت هدایت مردمی را داشته باشند دانستن این مهندسی در پایه جامعه‌شناسی و در حوزه الکترونیک آن در فضای سایبری جدی و ضروری است. این بخش از طریق مهندسی اجتماعی، سند اجتماع مردمی را بررسی می‌کند و تمام واحدهای جامعه را طبقه‌بندی کرده، جامعه را در بعد سیاسی، اجتماعی و فرهنگی براساس مدل مهندسی اجتماعی بررسی، ارتباط برقرار کرده و تبادل اطلاعات می‌کنند و فرصت‌هایی در آن وجود دارد که از جمله آن می‌توان به امکان تبادل میان تمام اجزا اشاره کرد.

در برخی شبکه‌ها مانند توئیتر، اینستاگرام دو میلیون رجوع‌کننده به صفحه یک فرد وجود دارد، بطور مثال ما می‌توانیم به تهدید ترامپ در شبکه‌های اجتماعی پاسخ بدهیم و از طریق دیپلماسی عمومی مبتنی بر شبکه اجتماعی پاسخ سیاسی به یک تهدیدگر علیه خود بدهیم که این یک فرصت است. یا می‌توان در آن محتوای سالم و هدایتگر پیش‌بینی شود که اگر ما اینکار را نکنیم دیگران محتوای فاسد در آن می‌ریزند.

اگر ما در این شبکه‌ها محتوا تولید نکنیم دشمن محتوایی کاملا علیه ما تولید می‌کند که اگر این اقدام از سوی ما صورت نگیرد فکر و ذهن مردم در اختیار دشمن قرار می‌گیرد. در فضای مجازی سه نسل وب وجود دارد که وب یک طرفه، وب دو طرفه و وب سه‌وب یا تعاملی است که همه هم تولیدکننده و هم مصرف‌کننده هستند و هم داده و دیتا تولید و هم داده و دیتا منتقل می‌شود که به آن تولیدکن و مصرف‌کن گفته می‌شود. در گوشی هوشمند اطلاعات نصب می‌شود که هر نرم‌افزاری بخواهید نصب کنید از شما اجازه می‌گیرد. بطور مثال می‌گوید دفتر چه تلفن شما مال من است و من آن را در فضای مجازی در اختیار دیگران قرار می‌دهم (در سایت truecaller هر شماره تلفنی را که بنویسید می‌گوید این شماره برای چه کسی است) در ادامه این انتقال اطلاعات، عکس‌ها، پیامک‌ها، تقویم فعالیت‌های روزانه، فرکانس صدا، مردمک چشم و اثر انگشت از طریق سیستم عامل گوشی

یادداشت شفاهی

پدافند سایبری پویا

باید اذعان کرد که تا ده سال پیش، ما چنین تصویری از یک گوشی تلفن همراه نداشتیم. دقیقاً مشابه چنین اتفاقی، می‌تواند برای اینترنت اشیاء رخ بدهد. زمینه‌های دیگری نظیر بلاک چین، دی‌تامیندینگ و هوش مصنوعی نیز به‌تازگی ایجاد شده‌اند که ممکن است با همین روند، پیش بروند و مدیریت شوند.

تا چند سال آینده در حوزه نظامی، ما با چالشی به نام تسلیحات هوشمند مواجه خواهیم بود. این تسلیحات، برنامه‌ریزی می‌شوند و بعد از آن رها می‌شوند تا هر کاری که در برنامه به آن‌ها دستور داده شده است، صورت بپذیرد. به نظر شما، در صورت آماده نشدن کشورها در برابر چنین تهدیداتی، چه اتفاقاتی برای آن‌ها رخ خواهد داد؟

نکته بعدی که به عقیده من در شرایط فعلی مهم است، این است که ما یک بحث امنیت سایبری داریم و از سویی با یک بحث دفاع سایبری یا پدافند سایبری مواجه هستیم که متأسفانه این دو موضوع، بعضاً با یکدیگر، در ادبیاتی که توسط مسئولین یا کارشناسان مورد استفاده قرار می‌گیرد، اشتباه گرفته می‌شوند. موضوع جالب این است که هم‌اکنون در دنیا، بین این دو موضوع تفکیک قائل شدند. به‌عنوان مثال، برخی کشورها هم یک سند امنیت سایبری برای خودشان دارند و از سوی دیگر، یک سند دفاع سایبری تهیه کرده و آن را سرلوحه کار خود قرار می‌دهند. دلیل این موضوع هم این است که سازوکارهای متفاوتی در این دو حوزه به چشم می‌خورند. حتی در برخی نقاط، یک سطح پایین‌تری به نام ایمنی سایبری هم در نظر گرفته می‌شود که امنیت سایبری و دفاع سایبری، در مراحل بالاتر از آن جای می‌گیرند. البته این سطح ایمنی سایبری، بیشتر به حوزه جرائم سایبری مربوط می‌شود که مثلاً در حیطه اختیارات نهادهایی نظیر پلیس فتا یا وزارت ارتباطات جای می‌گیرد.

در حوزه امنیت سایبری یا دفاع، سطح تهدیدات متفاوت می‌شود و مثلاً ما به‌جای یک مجرم سایبری، با یک جاسوس، تروریست سایبری، گروه‌های سازمان‌یافته تروریستی یا حتی ارتش سایبری کشورها و تحت حمایت پنهانی نهادهای خاص مواجه هستیم. بدیهی است نوع حملاتی که در لایه‌های مختلف هم صورت می‌پذیرد متفاوت است. به‌عنوان مثال، زمانی که شما وارد سطح دفاعی می‌شوید، نوع تهدیداتی که با آن مواجه هستید، حمله

مهندس محمدرضا فرجی پور
جانشین قرارگاه پدافند سایبری کشور

فضای سایبر، یک فضای پویا و فعال است. فناوری‌های جدید، مرتباً در این فضا پدید می‌آیند و هر کدام از آن‌ها، دانش، سازوکار و فناوری خاص خود را دارند. در صورتی که ما از این فناوری‌های جدید عقب بمانیم، معلوم نیست که در آینده، بتوانیم به وظایف پدافند سایبری خود به‌خوبی عمل کنیم.

برای مثال، اینترنت اشیاء (IOT) در دنیا، به‌عنوان یک پدیده مطرح است و در کشور ما نیز در حال رایج شدن است. مسلماً این فناوری، در راستای فناوری‌های بنیان‌کن دسته‌بندی می‌شود و از آن دست فناوری‌هایی است که می‌تواند یک تحول اساسی ایجاد نماید. از طرفی، قرار است در همه زمینه‌ها از جمله اقتصادی، اجتماعی و صنعتی نیز مورد استفاده قرار بگیرد.

اگر ما از هم‌اکنون به فکر نباشیم و فرصت‌ها و تهدیدات این پدیده را شناسایی نکنیم یا اینکه ندانیم در کدام بخش‌های کشور در برابر این پدیده آسیب‌پذیری داریم، یا اینکه باید چگونه با تبعات ریسک این فناوری در کشور کنار بیاییم و آن را مدیریت کنیم، این فناوری قطعاً مثل یک قطار از روی ما رد خواهد شد و ما را زیر خواهد گرفت. آن موقع، ما سربلند خواهیم کرد و می‌بینیم که هیچ کاری در برابر آن انجام نداده‌ایم.

دقیقاً این اتفاق برای خود فضای سایبری هم رخ داده است. تا ده سال یا پانزده سال پیش، فضای سایبری به این گونه نبود و کسی، آشنایی خاصی با این فضا نداشت. همین گوشی‌های تلفن همراهی که ما هم‌اکنون در حال استفاده از آن‌ها هستیم، بدین صورت نبود. گوشی‌های تلفن همراه، تقریباً از حالت یک گوشی خارج شده و حکم یک رایانه شخصی را برای افراد دارد. این رایانه، همیشه همراه شماست و همه کاری برای شما انجام می‌دهد.

بپذیرد، ممکن است تبعات امنیت ملی نداشته باشد، ولی وقتی به سطح امنیت یا دفاع وارد می‌شویم، رخدادهایی که به وقوع می‌پیوندد، تبعاتی در سطح امنیت ملی خواهند داشت و قطعاً نیازمند توجه بیشتر هستند.

به همین خاطر، با توجه به تنوعی که وجود دارد و اینکه وظیفه ما، رسیدگی به تهدیدات سطح دفاعی است، تنوع فعالیت‌های ما نیز بالا می‌رود. البته این بدان معنی نیست که ما به تهدیدات سطح امنیتی ورود نداریم. ما مرزبندی سختی برای موضوعات دفاعی و امنیتی در زمینه سایبری نداریم و باید گفت که تا حدودی این دو موضوع، با یکدیگر همپوشانی دارند. خود همین موضوع، تنوع برنامه‌ها را در پی خواهد داشت. تجهیزات جدیدی نیز که به این فضا وارد می‌شوند، زمینه‌های تازه‌ای برای فعالیت ایجاد می‌کنند.

فرض کنید ما در زمینه موضوعات امنیت سایبری، فایروال یا همان دیواره آتش داریم. در همین زمینه، سیستم‌های کشف تهاجم را ارائه می‌دهیم. همچنین در پیش‌گیری در برابر تهاجم، سامانه‌های آی پی اس را عرضه می‌کنیم. بخشی از این‌ها، به حوزه آی تی غیر صنعتی مرتبط می‌شوند و بخش دیگری از آن‌ها، در حوزه آی تی صنعتی قرار می‌گیرند. اتفاقاً برای ما، به‌عنوان قرارگاه پدافند سایبری، بخش آی تی صنعتی، بسیار اهمیت دارد. دلیل این اهمیت هم این است که وقتی می‌خواهند در لایه دفاعی به یک کشوری حمله کنند، به بخش صنعتی آن حمله می‌کنند. نمونه این‌گونه حملات را در سال ۲۰۱۰، یا همان ۱۳۸۹ مشاهده کردیم که صنعت هسته‌ای ما مورد تهاجم دشمن قرار گرفت. البته باید گفت که نوع سامانه‌های دفاعی نیز در بخش صنعتی و غیر صنعتی با یکدیگر تفاوت دارند.

به یک زیرساخت حیاتی نظیر برق، نفت یا هسته‌ای است. در سطح امنیت، به‌عنوان مثال، ما با حمله به شبکه‌های رایانه‌ای یک مجموعه یا سازمان مواجه هستیم. به همین ترتیب، در سطح ایمنی، حمله به حریم خصوصی مردم صورت می‌پذیرد. در حقیقت نوع حملاتی هم که در این سه سطح انجام می‌شود، با یکدیگر متفاوت است. در موضوع شدت نیز باید بگوییم که این هم با سطح حملات متفاوت است. به‌عبارت‌دیگر، باید گفت که هر چه سطح حمله بالاتر برود، شدت حمله نیز افزایش خواهد یافت. البته در موضوع احتمال وقوع حمله، ما با یک نسبت عکس مواجه هستیم؛ یعنی هر چه سطح بالاتر می‌رود، احتمال وقوع حمله پایین می‌آید. همین مسئله سبب می‌شود که مثلاً ما در سطح ایمنی، با جرائم بسیار گسترده‌تری روبرو شویم. نکته آخر در این مبحث، تبعات یک حمله است. مثلاً چنانچه در سطح ایمنی، یک حمله صورت

چالش‌های زندگی در عصر سایبری

دکتر علیرضا مقصودی
معاون فرهنگی و اطلاع‌رسانی قرارگاه پدافند سایبری

جامعه است. سازمان پدافند غیرعامل و قرارگاه پدافند سایبری کشور، به‌عنوان یک جزء مهم از حلقه دفاع سایبری، تلاش گسترده‌ای را به کار بسته‌اند تا از طرق مختلف، به انجام این مهم بپردازد. البته شایان ذکر است که آگاه‌سازی مسئولین و افزایش سطح دانش سایبری این قشر، در اولویت است و تمرکز را باید بر روی آن قرار داد.

برگزاری چندین همایش تخصصی و نمایشگاه‌های متنوع با حضور متخصصان و شرکت‌های توانمند داخلی در سال ۹۶، این موضوع را ثابت کرد که در هر شرایطی، اتکا به توان داخلی، می‌تواند بسیاری از موانع را از سر راه برداشته و زمینه را برای بومی‌سازی بسیاری از نیازمندی‌های داخلی فراهم کند.

تولید داخلی و اشتغال، اولویت رهبر معظم انقلاب اسلامی در سال ۹۶ بود و انتظارات، بر تحقق این مهم، در همه نهادهای کشور بوده و هست. صنعت سایبری، به‌عنوان یک زیرساخت حیاتی

و ورود قریب‌الوقوع سایر صنایع مادر به این زیرساخت مهم، نیازمند توجه بیشتر و تلاش برای بومی‌سازی دارد و باید از آن، به‌عنوان دژی مستحکم در برابر هجوم بیگانگان و بدخواهان ملت استفاده کرد.

شاید در نظر داشتن اینکه در سه سال آینده، حداقل دو رویداد مهم سیاسی (انتخابات مجلس سال ۹۸ و ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰) را تجربه خواهیم کرد و خطرات بسیار جدی سایبری در کمین فرایند برگزاری این انتخابات است، تصمیم ما را برای حرکت به سوی صنعت دفاع سایبری جدی‌تر کند.

این امید و انتظار وجود دارد که در سال جاری، با دقتی مضاعف و توانی روزافزون، علاوه بر تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام صنعت دفاع سایبری، به جایگاه برتر در این صنعت، در منطقه و سطح جهان برسیم.

فضای سایبری کشور در سال گذشته، یکی از پرتلهاب‌ترین دوران خود را پشت سر گذاشت. رخدادهای گوناگونی به وقوع پیوستند که همه آن‌ها، با مستقیماً سایبری بودند یا اینکه با یک واسطه، به این فضا مرتبط می‌شدند. از این‌رو، به نظر می‌رسد توجه به دنیای صفر و یک‌ها، باید در دستور کار همه نهادهای تصمیم‌گیر، اجرایی و نظارتی قرار بگیرد تا بتوان چالش‌های موجود و آتی را به نحو احسن مدیریت کرد.

امروز، سایبر دیگر به رایانه‌ها محدود نمی‌شوند و تقریباً در تمام بخش‌های زندگی منتشر شده است. گسترش چشم‌گیر استفاده از تلفن‌های هوشمند، اینترنت پرسرعت، شبکه‌های اجتماعی و به‌تازگی بستر نوظهوری نظیر اینترنت اشیا، همه اقوام بشر را در دنیای موهوم سایبری فروبرده است و در مواردی، حضور ناخواسته در این عرصه، چالش‌های نوینی را پیش رویمان قرار داده است. رویکردهای امنیتی گذشته، دیگر پاسخ‌گو نیستند و در صورت عدم بازنگری اساسی در چارچوب‌های کنونی، باید منتظر بروز بحران‌های امنیتی غیرقابل جبران در دنیای سایبری باشیم.

یکی از اولویت‌های مهم در بهبود این شرایط، فرهنگ‌سازی مناسب و تلاش برای آگاه‌سازی جامعه، با اولویت مسئولین و پس از آن، عموم

شاید در نظر داشتن اینکه در سه سال آینده، حداقل دو رویداد مهم سیاسی (انتخابات مجلس سال ۹۸ و ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰) را تجربه خواهیم کرد و خطرات بسیار جدی سایبری در کمین فرایند برگزاری این انتخابات است، تصمیم ما را برای حرکت به سوی صنعت دفاع سایبری جدی‌تر کند

Telegram

خدمات تلگرام به داعش!

سردار سیدکمال هادیانفر
رئیس پلیس فتا کشور

در حال حاضر شاهد آن هستیم که بیش از ۴.۲ میلیارد نفر در جهان کاربر فضای سایبر هستند و زندگی بشر بدون اینترنت دچار مشکلات فراوان می‌شود و در برخی امور حتی مختل می‌گردد. امروز تأمین امنیت فضای سایبر، چالش تمام کشورهای جهان است و برای این مهم همه دولت‌ها در حال تکاپو و سرمایه‌گذاری هستند. سازمان‌های معتبر جهان پیش‌بینی می‌کنند که در سال ۲۰۲۰ جرایم، حملات سایبری و سرقت اطلاعات، ضرر مالی برابر دو تریلیون دلار به اقتصاد جهانی وارد خواهد کرد. در این میان دستگاه‌های هوشمند و خدمات آن نیز سهم گسترده‌ای را به عنوان عضوی از شاکله فنی اطلاعات به خود اختصاص خواهند داد.

رشد شتابان فناوری ارتباطات و اطلاعات و شبکه‌های اجتماعی بدون توجه به مقوله امنیت، گروه‌های سازمان‌یافته و افزایش فعالیت‌های گروه‌های تروریستی در فضای سایبری، از جمله مهمترین تهدیدها و چالش‌های کنونی و آینده جهان است. برای مثال تفکر داعشی و تکفیری هنوز توسط عوامل این گروه‌ها در فضای مجازی تبلیغ و ترویج می‌شود. در واقع فناوری اطلاعات و ارتباطات و تکنولوژی‌های مدرن سرچشمه بسیاری از جرایم هستند، به همین دلیل است که امنیت فضای سایبر بیش از پیش پراهمیت شده و باید همه کشورهای جهان به دور از اختلافات و مسائل سیاسی برای تحقق این امنیت گام‌های اساسی بردارند.

فعالیت‌های مجرمان، گروه‌های سازمان‌یافته و تروریست‌هایی چون داعش، النصره، القاعده و ده‌ها گروهک تروریستی که به صورت پنهان در کشورها فعالیت می‌کنند و همچنین فعالیت در دارکنت، فری‌نت و فعالیت در بستر شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌هایی همچون توئیتر، تلگرام، فیس‌بوک و ... در کنار ابزارهایی مانند پول مجازی، سرویس‌های رمزگذاری، مخفی‌کننده هویت و... سبب ایجاد بستری امن برای مجرمان و تروریست‌ها شده است.

داعش در میدان نبرد تمام شده اما تفکر داعش و تکفیری هنوز در فضای سایبری توسط عوامل این گروهک تبلیغ و ترویج می‌شود و از فضاهایی مثل تلگرام و توئیتر برای ترویج عقاید خود و همچنین جذب، آموزش و به‌کارگیری افراد در عملیات‌های تروریستی در سراسر جهان استفاده می‌کنند. گروه‌های تروریستی از اوایل سال ۲۰۱۸ وارد فاز جدیدی تحت عنوان فعالیت گسترده و شبکه‌سازی سایبری برای یارگیری پنهان شده‌اند، به گونه‌ای که گروهک تروریستی داعش با چند صد کانال و با ۱۱ زبان زنده دنیا در تلگرام فعال است و متأسفانه ابزارهای سفارشی‌سازی شده‌ای که عمدتاً در پیام‌رسان‌های موبایلی تحت عنوان امنیت کاربران طراحی می‌شود، بستری امنی را برای مجرمان و تروریست‌ها در دنیا ایجاد کرده است.

تصویب سند ملی زیست فناوری با ۱۲ ماده

نیم توانیم رها کنیم و مسئولیت سیاست گذاری ها و هماهنگی های کلان این سند بر عهده شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

کبگانیان ادامه داد: رصد و اجرای این سند بر عهده ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور است و همچنین مطابق بند ۳ ماده ساز و کار اجرایی خود ستاد زیست فناوری باید وظیفه هماهنگی، نظارت، پایش شاخص ها و تسهیل اجرای سند را با همکاری همه دستگاه های کشور بر عهده گیرد.

قائم مقام ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور با اشاره به اینکه در اجرای این سند همه دستگاه های ذیربط باید با یکدیگر همکاری کنند اظهار کرد: این موضوع و اجرای این سند تنها وظیفه یک وزارتخانه یا دستگاه خاص نیست بلکه تمام دستگاه های ذیربط و نهادهای مرتبط باید در اجرای این سند کوشا باشد.

وی در رابطه با اعضای ستاد سند زیست فناوری گفت: برای اجرای این سند ستادی تشکیل شده است که رئیس آن معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری هستند و اعضای حقوقی این ستاد را وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر بهداشت، وزیر جهاد کشاورزی، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر دفاع، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، رئیس سازمان پدافند غیرعامل، رئیس سازمان مدیریت، وزیر نفت، رئیس مرکز همکاری های فناوری و نماینده ستاد راهبردی نقشه جامع علمی کشور تشکیل می دهند همچنین ۴ نفر از خبرگان دانشگاهی و یک نفر از دانشمندان حوزوی در این ستاد عضو هستند.

قائم مقام ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی گفت: سند زیست فناوری در ۱۲ ماده تصویب شد و دستگاه ها باید با آن همکاری کنند.

منصور کبگانیان عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی و قائم مقام ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور در جلسه ۱۰۵ ستاد راهبردی نقشه جامع علمی کشور در خصوص مفاد این جلسه گفت: در جلسات قبلی ستاد در رابطه با سند جامع زیست فناوری مباحثی انجام شده بود و ۷ راهبرد آن مورد بحث و بررسی قرار گرفته بود که در این جلسه مابقی راهبردها هم مورد بررسی قرار گرفت و سند در ۱۲ ماده تصویب شد.

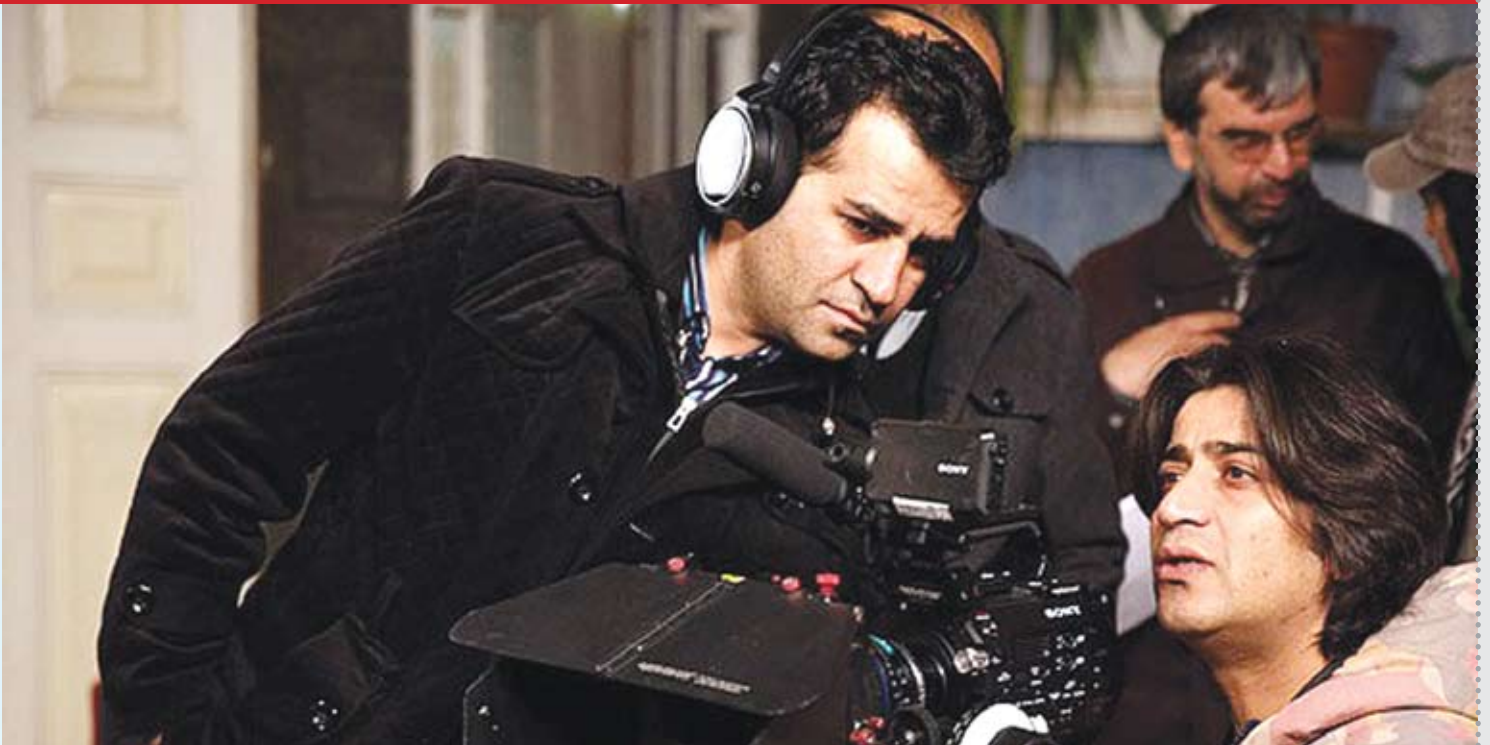
قائم مقام ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور در رابطه با راهبرد شماره هفت سند ملی توسعه زیست فناوری بیان کرد: به دلیل اهمیت حوزه زیست و همچنین نگرانی هایی که مردم در رابطه با آن دارند این راهبرد به مباحثی در خصوص آموزه های دینی و توصیه های اخلاقی در زیست فناوری پرداخته است. وی ادامه داد: حوزه زیست فناوری نیاز کشور است و لذا باید تمام مسائل حقوقی و فقهی در این حوزه قرار داشته باشد.

کبگانیان با اشاره به موضوع فرهنگ و تاثیر آن در زیست فناوری اظهار کرد: تاثیر فناوری زیستی در فرهنگ عمومی یکی از اقدامات دیگری است که در تبیین اندیشه های دینی مورد توجه قرار گرفته است در بسیاری از کشورهای دنیا متخصصان دینی اعتراضاتی را نسبت به موضوعات زیست فناوری دارند که هیچکدام به نتیجه نمی رسد، اما در این سند ذکر شده است متخصصان حوزوی باید در کنار دانشگاهیان کمک کنند تا این سند اجرایی شود.

قائم مقام ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور با بیان اینکه وزارت آموزش و پرورش باید در اجرای این سند همکاری کند گفت: برای اینکه هنجارهای اخلاقی در متون زیستی و در آموزش های محصلان وارد شود وزارت آموزش و پرورش باید در اجرای این سند همکاری کند.

وی در خصوص راهبرد شماره ۸ سند ملی زیست فناوری کشور گفت: تهدیدهایی که در حول محور وجود دارد می تواند نسل ها را تهدید کند؛ مخاطره های زیستی و انواع نگرانی هایی که در این صنعت وجود دارد سبب شده تا برای ارتقای امنیت قضایی این صنعت راهبرد شماره ۸ سند را تصویب کنیم. کبگانیان ادامه داد: مخاطره ها هم سلامت افراد را به خطر می اندازند و هم محیط زیست را تخریب می کنند که در اقدامات مربوط به این راهبرد این موضوعات مورد توجه قرار گرفته است همچنین ارتقای دیپلماسی علمی و فناوری در این حوزه در چارچوب سند جامع همکاری های علمی تاکید شد. قائم مقام ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور با بیان اینکه باید سهمی از بازار جهانی را در اختیار داشته باشیم اظهار کرد: در ماده ۸ سند الزامات تحقق مواد مختلف مطرح شده است. قرار است که تا چشم انداز ۱۴۰۴ سه درصد از سهم GDP و بازار جهانی را در اختیار بگیریم و باید بتوانیم که در بازار جهانی حوزه زیست فناوری کار جدی انجام دهیم که در جلسات پیش اثبات شد که این موضوع امکان پذیر است، اما به حمایت دولت احتیاج دارد.

وی در خصوص ساز و کار اجرایی سند بیان کرد: به طور قطع هیچ سندی را بدون ساز و کار

گفتگوی خواندنی با مستندساز «چشمان بیدار»

حقیقت چیزی نیست که به شما می‌گویند ثروتمندان تراریخت نمی‌خورند!

ساخته شد. تهور و صداقت او در مواجهه با حقیقت، دو فاکتور مهم موفقیت مستندهای اوست. این روحیه موجب شده که در خلال ساخت مستند «چشمان بیدار» که به سفارش سازمان پدافند غیرعامل ساخته شد، به حقایق جذاب و بی‌نظیری دست یابد که در گفتگو به آنها اشاره کرده است. مشروح گفتگوی تفصیلی تسنیم با او در ادامه می‌آید.

«با سلام خدمت شما؛ و تشکر از اینکه این گفتگو را پذیرفتید. در ابتدا بفرمایید چه شد که به موضوع تراریخت علاقه‌مند شدید؟»

این موضوع از قبل برای خود من دغدغه بود. پیشنهادهای راجع به تراریخت شد، از این جهت وقتی پیشنهاد دادند برای من خیلی خوب بود. در سازمان پدافند غیرعامل — من خودم نمی‌دانستم — وقتی پیشنهاد دادند دیدم قرارگاه‌های تخصصی مختلف دارند، همه هم افراد مؤمن و جوان و بااستعداد و متخصص و دغدغه‌مند و ساده‌زیست هستند، نه شرکتهای نه رانتی و نه باندهای دارند که در آن جهت حرکت کنند.

«دارید کنایه می‌زنید؟»

بله؛ واقعا همین بود؛ جالب است بدانید از سوی طیف تاجران و مدافعان تراریخت هم به من پیشنهاد شده بود، ولی کار نکردم؛ چون گفتند «الزاما باید فلان طور دربیآوری» و من نپذیرفتم؛ باید مستقل می‌بودم و نه سفارشی‌ساز؛ بنابراین قبول نکردم؛ ولی بعد که دیدم سازمان پدافند دارد این را می‌گوید و دکتر جلالی بابت انتشار حقایق دغدغه دارند و سلامت مردم برایشان مهم است، دیدم می‌شود حرف حساب زد و پذیرفتم.

«بابت مستند «چشمان بیدار» چه بازخوردهایی دیدید؟»

همان‌طور که انتظار می‌رفت واکنشها بسیار متفاوت بود؛ اغلب مردم و مسئولان لطف داشتند و بابت انتشار برخی حقایق تشکر کردند؛ بعضی هم که منافعشان به‌خطر افتاده بود ما را حسابی

عباس لاجوردی، سازنده مستند «چشمان بیدار» که در موضوع محصولات تراریخت به سفارش سازمان پدافند غیرعامل تهیه شده است از حواشی و فشارهای خواندنی و بی‌نظیر در تهیه این فیلم می‌گوید.

عباس لاجوردی طوسی فیلمساز و مستندساز ایرانی و اهل مشهد مقدس است. تحصیلاتش را در دبیرستان و دانشگاه در رشته فیلمسازی ادامه داد. خیلی از مردم معروفترین مستندهای او را می‌شناسند و به یاد دارند؛ از جمله مستند «کدام آزادی» که گفتگو با کشیش آمریکایی «تری جونز» است که قرآن را آتش زده بود. این مستند دیدنی در خود آمریکا ساخته شد که خوشبختانه در اثنای فیلم این کشیش در برابر لاجوردی تسلیم شد.

نمونه دیگری از کارهای لاجوردی، گفتگو با کاریکاتورست دانمارکی است که به وجود مقدس رسول اکرم (ص) توهین کرده بود. بخشی از این مستند نیز در منزل این فرد تحت شرایط امنیتی ساخته شد که به گفته لاجوردی: «وقتی به عشق رسول خاتم برای ساختن این کار رفتیم شرایطی داشتیم که برگشتنمان اصلا معلوم نبود». یا مستندی که درباره لژ فراماسونری ساخت یکی دیگر از این کارهاست. او تنها ایرانی‌ای است که از تلویزیون ایران وارد لژ فراماسونرها شده یا مستندی در هالیوود ساخته است.

او در عرصه فیلمسازی نیز فعالیت دارد؛ پیش از مستند «چشمان بیدار» فیلم سینمایی «جشن تولد» را ساخت که تنها فیلم راجع به مدافعان حرم است که به‌صورت کامل در سوریه و در لوکیشن واقعی

تحقیق می کند؛ آقای وله می گفت «وقتی من فهمیدم که در ایران وارد سبد غذایی شما شده بسیار تأسف خوردم و متعجب شدم».

«به نظر می رسد در ایران مطالعات کافی روی سلامت اینها انجام نشده، و برای تجاری شدن این محصولات خیلی زود است؛ درست است؟»

بله؛ خب، همین لابیها را در ایران هم دیدیم؛ برای تجاری شدن محصولات تراریخت، منطقاً باید چهار مرحله قبل از رهاسازی برای مصرف انسانی طی شود: اول باید تحقیق زیستی شود؛ بعد روی حیوانات آزمایشهای بلندمدت انجام شود؛

بعد روی نمونههای شاخص انسانی و نهایتاً آزادسازی شود؛ حتی برخی گروههای غربی وقتی می خواهند روی انسانها آزمایش کنند، می روند غرب آفریقا آزمایش می کنند، به همین دلیل است که خیلی از بیماریهایی جدید از غرب آفریقا می آید؛ اما داریم ما روی مردم خودمان آزمایش می کنیم. هیچ جای دنیا قوت غالبشان را تراریخت نکرده اند. ممکن است در برخی کشورها در بخشی از غذایشان وارد شده باشد؛ اما قوت غالب هیچ جا نداریم. سرآلینی روی موشها ۲ سال آزمایش می کند؛ که موشی که تراریخت می خورد و نمی خورد چه تغییری کرده؛ ولی در ایران ۳ ماه برنج را به خورد موش داده اند و می گویند سالم است. مگر انسان ۳ ماه برنج می خورد؟! قوت غالب ایرانیهها برنج است. من نمی گویم حتماً هر تراریختی عامل سرطان است؛ اما کاملاً مشکوک است؛ حتماً ممکن است یکی از عوامل مهم این باشد. وقتی به شما بگویند در تاریکی شب یک راهی هست که شاید یک چاه بزرگی در آن باشد این را ترجیح می دهید یا راه روشن را؟ وقتی راجع به آن سؤالهای بی شمار هست و روشن نیست، چه اصراری داریم؟

«شما در مستندتان با موافقان و مخالفان مصرف تراریخت گفتگو کرده اید؟»

من یک فیلمساز مستقل هستم؛ حقیقت نسبت به هر چیز دیگری برایم ارجحیت دارد؛ کار قبل از مستند «چشمان بیدار» بنده فیلم سینمایی «جشن تولد» بود که در سوریه ساخته شد؛ این تنها فیلم راجع به مدافعان حرم است که به صورت کامل در سوریه و در لوکیشن واقعی ساخته شد، لذا یک سری افرادی را که در ایران و دنیا در این مورد صاحب نظر و مستقل بودند پیدا کردم، از موافقان هم نفراتی را گنجاندیم که بر خوردهایشان در تمام دوران مستندسازی من در این سطح در کل دنیا بی نظیر بود، رفتارهایی کردند که آن کشیش آمریکایی با آن کلریکا توریست دانمارکی نکرد.

نواختند؛ البته تعدادشان بسیار اندک است و در حاشیه قرار دارند.

«چطور؟»

برای مثال اخیراً مقاله ای خواندم که نوشته بود ایشان (یعنی من) پول بیت المال را برداشته رفته سفر — مثلاً فرانسه — تفریح کند. خب، این نوع بحث کردن نشان می دهد ضربه ما کاری بوده است؛ طرف اصلاً مرا نمی شناسد؛ من کارم سفر است؛ این قدر سفر رفته ام که وقتی پیشنهاد می شود حالم خراب می شود، چون کارم این است خصوصاً کار من مستند است و باید فکت پیدا کنم و زحمت بکشم، حتی قلب داعش و آمریکا یا دانمارک یا محل سرّی به نام لژ فراماسونری باشد؛ من هر فیلمی را نمی سازم؛ می روم سراغ فیلمی که دین و جامعه ما به آن نیاز داشته باشد.

«چرا نگران تراریخت بودید و دغدغه داشتید؟»

ببینید؛ پسرعموی عزیز من در ۱۹ سالگی، در ابتدای سربازی اش سرطان گرفت و خیلی سریع از دنیا رفت، باجناقم همین طور، خاله همسرم به همین ترتیب؛ اگر همه ما در خانواده هایمان ببینیم، همه درگیرند؛ خواننده ای که دارد مطلب ما را می خواند ببیند در خانواده خودش ۱۵ سال قبل چند سرطانی داشتند و الآن چطور؟

«شیوع سرطان را به تراریخته ها مربوط می دانید؟»

مردم از ۱۵ سال قبل دارند این محصولات را مصرف می کنند؛ مردم ما از ۱۵ سال قبل نمی دانستند این محصولات چیست و بعضاً گرفتار شدیم. آمار سرطان خیلی بالاست.

«اما در دنیا تراریخت دارد استفاده می شود.»

این یک دروغ بزرگ است؛ بیشتر افزایش مصرف تراریخت در دنیا ناشی از مصرف دامی و بیوفیلها (سوخته های زیستی) است؛ بخش اندکی مربوط به خوراک انسان است که آن هم در موارد معدود و غیر از قوت غالب مردم گسترش داشته است. هیچ کجای دنیا برنج و گندم و سیب زمینی و قند و شکرش تراریخت نیست. ایران اولین کشوری است که دارند فشار می آورند که این اشتباه را مرتکب شود.

«شما در مستندتان با افرادی گفتگو کردید؛ مثل سرآلینی، ظاهراً ایشان در بحث علمی اش دچار اختلال شده است.»

به هیچ وجه؛ ایشان مطالعات جامعی روی بیماریهایی ناشی از مصرف تراریخت انجام داد و نتایجش را منتشر کرد؛ مونسانتو به آن مجله فشارهای بسیار زیادی آورد که در یک مقطعی مقاله ایشان بازگشت خورد؛ اما پس از اصلاحات و تکمیل بیشتر دوباره چاپ شده است. در نهایت سرآلینی از مونسانتو شکایت کرده و مونسانتو محکوم شده است. ایشان شخصیت بسیار معتبری است و ما به زحمت با ایشان گفتگو گرفتیم، پروفیسور سرآلینی در فرانسه اصلاً وقت نداشت؛ به زحمت در بروکسل — در حاشیه مراسمی که در اتحادیه اروپا سخنرانی داشت — وقتی داد و ما غنیمت شمردیم.

«مونسانتو در زمینه دستکاری ژنتیکی محصولات کشاورزی و غذا یک شرکت معتبر و شناخته شده است.»

البته مونسانتو یک شرکت بد سابقه و بدنام است. اینها یک خانواده یهودی هستند که درآمد و شغلشان در قرنهای گذشته از مشاغل کثیفی مانند برده داری بوده؛ بعد هم سلاح شیمیایی می ساختند؛ از جمله عامل نارنجی که در ویتنام در سطح گسترده استفاده شد و یک میلیون نفر را کشت یا مسموم کرد؛ حالا اینها شدند متولیان بدر دنیا؛ کیسینجر یهودی هم می گوید که مردم را با غذا باید کنترل کرد؛ این برده داری مدرن است.

«اما مطالعات دقیقاً نشان نمی دهد تراریخت جزو عوامل سرطان است.»

به هیچ وجه این طور نیست؛ اولاً برای اینکه ببینیم این محصولات حساسیت زا یا سرطانزا هستند باید مطالعات بلندمدت کنیم، در حالی که این محصولات از ۱۹۹۶ به بازار آمده اند و چنین مطالعاتی سابقه ندارد، حتی همه آزمایشهای مونسانتو سه ماهه است، این از این، در ثانی مطالعاتی وجود دارد که نشان می دهد این محصولات سرطانزا هستند؛ از جمله مطالعات گسترده سرآلینی است. فقط هم او نیست؛ با آقای وله هم مصاحبه داشتیم، او هم حدود ۲۰ سال است روی این موضوع

از سوی طیف تاجران و مدافعان تراریخت به من برای تولید مستند پیشنهاد شده بود، ولی کار نکردم؛ چون گفتند «الزاماً باید فلان طور در بیاوری» و من نپذیرفتم؛ باید مستقل می بودم و نه سفارشی ساز؛ بنابراین قبول نکردم؛ ولی بعد که دیدم سازمان پدافند غیرعامل دارد این را می گوید و دکتر جلالی بابت انتشار حقایق دغدغه دارند و سلامت مردم برایشان مهم است، دیدم می شود حرف حساب زد و پذیرفتم»

صفر تا صد جنگ زیستی

آمریکایی‌ها در بر آورد تهدیدات ۲۰۱۵ در بازه زمانی آینده پنج تهدید برتر جهانی را برشمردند که یکی از آن تهدیدات بعد از تهدیدات هسته‌ای، تهدیدات اقلیمی زیستی است که سومین تهدید برتر و مهم معرفی شده است. تهدیدات در حوزه زیستی متکی بر تکنولوژی و فناوری است چرا که فناوری در ذات خود خدمات، سرویس و فرصت‌هایی را تولید می‌کند که برای دارنده این فناوری‌ها قدرت و برای کسی که قابلیت را نداشته باشد به نوعی تهدید فرض می‌شود.

تهدیدات زیستی مجموعه‌ای از تهدیدات طبیعی و غیر طبیعی است، تهدیدات طبیعی آن دسته از تهدیداتی است که انسان در آن دخالتی ندارد و براساس فعل و انفعالات درونی شکل می‌گیرد مانند اپیدمی‌هایی که بدون دخالت انسان شکل می‌گیرد، همین تهدیدات ممکن است توسط تروریست‌ها بکار برده شود، که عمدتاً با دخالت انسان ایجاد شده است و با اهداف تروریستی بکار گرفته می‌شود.

ما امروز شاهد تهدیداتی هستیم که منشاء آن کشورها و ارتش‌های سایبری و بیولوژیکی می‌باشند. در این تهدیدات از موجودات دستکاری شده زیستی استفاده می‌شود که می‌توانند اهداف زیستی را برای آنها محقق کنند.

به طور کلی تهدیدات زیستی را می‌توان به ۳ دسته تقسیم کرد. دسته‌ای از آن که منشاء طبیعی دارد و منشاء زیستی بدون دخالت انسان است، عوامل آن زیستی و طبیعی مانند، ویروس‌ها، باکتری‌ها، سموم و هورمون‌ها هستند و سطح خطر آن به شکل اپیدمی‌های گسترده شکل می‌گیرد.

بخش دوم تهدیدات بیوتروریسم است. البته تعریف تروریسم با مباحث سیاسی پیچیده شده است و امریکای تروریسم را با شاخص خود تعریف می‌کند و می‌گوید هر کسی با ماست تروریست نیست و هر کس مقابل ما باشد تروریست است. این تعریف در نظام جمهوری اسلامی به مجموعه گروه‌هایی اطلاق می‌شود که برای اهداف خودشان علیه اهداف خاص کشورها و ملت‌ها از ابزار زیستی، طبیعی و مصنوعی و با عوامل زیستی مهندسی ژنتیک بهره می‌برند، که می‌تواند امنیت ملی را به خطر بیندازد.

حوزه سوم تهدیدات استفاده از تک بیولوژیکی است. برخی کشورها برای این هدف ساختار، ارتش، تیپ و یگان با آزمایشگاه‌های پیچیده تعریف کرده‌اند که به آن جنگ زیستی اطلاق می‌شود، زیرا منبع آن ارتش زیستی یک کشور است و از عوامل طبیعی و غیر طبیعی و مهندسی و دستکاری شده در آن استفاده می‌شود و با جنگ بیوتکنولوژی متفاوت است.

جنگ زیستی می‌تواند با ایجاد ناامنی چارچوب‌های اقتصادی را برهم بزند. لایه اول این تهدیدات بیماری است که نظام بهداشت و درمان آن را دنبال می‌کند، لایه دوم بیوتروریسم است که نظام اطلاعاتی آن را دنبال می‌کند و لایه سوم پدافند زیستی است که باید یک دفاع زیستی را دنبال کند.

دفاع زیستی می‌توان از چهار چوب‌های دفاع نظام استفاده کرد. در تعریف شاخص‌های دفاع زیستی حتماً سلاح زیستی یک موجود استفاده شده و منشاء تهدید آن یک کشور بوده و سطح تولید خطر آن در سطح امنیت ملی یک کشور است و می‌تواند با سایر سانپورها بکار گرفته شود و فراگیری ملی دارد که در این شرایط آن را جنگ تعریف می‌کنیم.

در مورد تعریف وضعیت دفاع در شرایط جنگ زیستی نیز باید گفت وضعیت سفید، زرد، نارنجی و قرمز بسته به شرایطی که ایجاد می‌شود اطلاق می‌شود و نقش دستگاه‌ها در آن تعریف می‌شود. برای مثال، در مقابل بیماری ابولا در افریقا، برخی از کشورها کاملاً در وضعیت قرمز بودند، یعنی در موقعیت جنگی در حوزه پدافند زیستی بودند و ارتش آن کشور و نظام سلامت آن کشور مسئولیت مقابله با آن را داشت.

در جنگ زیستی در جداول گوناگون مسئولیت‌ها را برای تمام وضعیت‌های سفید، زرد، نارنجی و قرمز تعریف کردیم، در حوزه قرمز وظایف به صورت قرارگاهی تعریف می‌شود و در ستاد کل نیروهای مسلح و پدافند غیرعامل جنگ زیستی راه‌یابی و دنبال می‌کنند.

در مورد ویژگی‌های جنگ زیستی نیز باید دانست فاعل این جنگ مجهول است، آنچه که برای کشورها مهم است تشخیص فاعل و سلاح است. تجربه ثابت کرده است که سیستم بهداشتی و یا دفاعی یک کشور نباید منتظر باشد تا اعلام حمله یا خطر شود، قدرت تشخیص کشورها در تهدیدات زیستی مبنایی است و اگر تشخیص ندهیم، تهدید بر ما اثر گذاشته و ما نسبت به آن منفعل خواهیم بود. ما سیستم آزمایشگاهی کشور را به سیستم راداری تعبیر می‌کنیم، در سیستم راداری، فضا به جهت ارتفاعی طبقه‌بندی شده است و ما تا ۳۸ هزار پا را تحت کنترل داشتیم و بعد با تلاش فراوان به ارتفاعات بالاتری دسترسی پیدا کردیم و متوجه شدیم که هواپیماهای جاسوسی زیادی در این ارتفاع رفت و آمد می‌کنند، پس اگر متوجه آن نباشیم کسی به ما اطلاع نمی‌دهد.

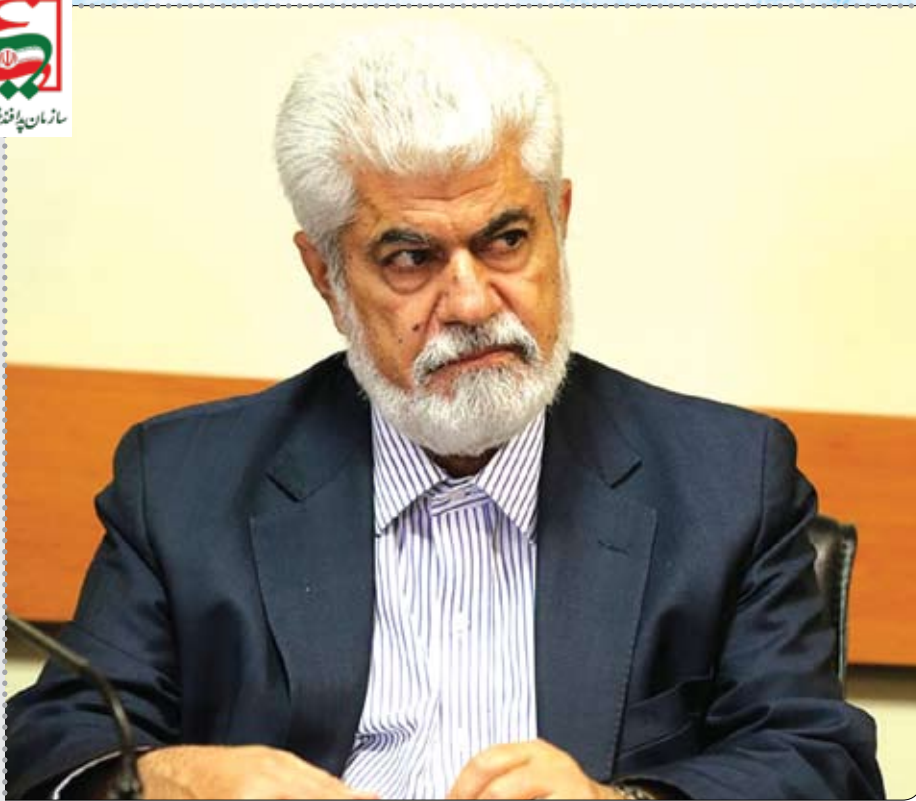
در حوزه سلامت آزمایشگاه‌های ما در سطوح یک تا چهار تعریف می‌شود که توانایی آزمایشگاهی ما در حوزه دام و انسان فقط در سطح ۲ است و سطح بالاتر آزمایشگاهی مانند همان ارتفاع بالاتر از ۳۸ هزار پاست که رها شده است، تمام تهدیدات که در سطح ۳ و ۴ اتفاق می‌افتد را اطلاع نداریم و به دلیل پروتکل‌هایی که نوشته نشده آن را رها کرده‌ایم.

در حوزه سلامت دام و انسان در تشخیص مشکل داریم، نقطه ضعف جدی است، قدرت تشخیص مستقل تهدید خارج از WHO یا همان سازمان بهداشت جهانی را نداریم و این وابستگی شدید در حوزه تهدیدات زیستی محسوب می‌شود. جنگ زیستی بسیار ارزان است و میان آفندکننده و پدافندکننده هزینه‌ها یک به ۱۰۰ است، یعنی ۱۰۰ تومان خرج تهدید می‌کنند و شما باید ۱۰۰۰ تومان هزینه کنید تا بتوانید دفاع کنید، در جنگ زیستی هزینه برای حمله بسیار ارزان است و برای دفاع بسیار گران است.

در دفاع بیولوژیک ۲۴ دستگاه مسئول هستند و برایشان وظیفه تعیین شده است، ما باید با انطباق جدی و فرماندهی چند دستگاه را بکار بگیریم تا بتوانیم دفاع کنیم. قابلیت توسعه تهدیدات زیستی میان انسان و دام از دیگر ویژگی‌های جنگ زیستی است. این تهدیدات قابلیت انتقال سریع را دارند و حمله توسط آنها گمنام است.

*چکیده‌ای از سخنرانی سردار جلالی در همایش هیئت‌های اندیشه ورز مرکز بسیج جامعه پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در گفت‌وگو با «صیانت پایدار» تشریح کرد

جزئیات مسمومیت عمده با قارچ‌های سمی

ضرورت تقویت نظارت بر بازار میوه و تره‌بار

موارد ما شاهد مسموم بودن برخی میوه‌ها و سبزیجات هستیم باید نظارت‌ها بیشتر شود. وی با تأکید بر اینکه ضرورت دارد تا باغات و مزارع کشور شناسنامه‌دار شوند تا موضوع میزان مصرف غیرمجاز سموم قابلیت پیگیری داشته باشد، گفت: مجلس جلساتی در این زمینه با مسئولان وزارت جهاد و کشاورزی نیز داشته است اما کار گسترده است و حجم بالایی دارد. عضو کمیسیون بهداشت و درمان با اشاره به اینکه متأسفانه برخی از کشاورزان به دلیل عدم آگاهی یا موضوعات مالی از سموم قاچاق استفاده می‌کنند که آثار مخرب و خطرناکی برای مصرف‌کنندگان نهایی محصولات دارند، تأکید کرد: موضوعات پدافند زیستی باید برای مردم بیش از گذشته مورد اطلاع‌رسانی قرار گیرد.

حسینعلی شهریاری نماینده مردم زاهدان در مجلس شورای اسلامی و عضو کمیسیون بهداشت و درمان در گفت‌وگو با خبرنگار ماهنامه «صیانت پایدار» با اشاره به اینکه پدافند غیرعامل در زمینه زیستی یک سری اقدامات در حوزه سلامت مخصوصاً در برابر خطراتی است که از ناحیه سلاح‌های میکروبی و بیولوژیک ایجاد می‌شود، خاطر نشان نمود: وقتی در دنیا روسای جمهوری می‌آیند که دچار مشکلات روحی و روانی هستند این نگرانی‌ها بیشتر می‌شود و ضرورت توجه به پدافند در این بخش‌ها اهمیت دوچندان می‌باید

وی با اشاره به اینکه یکی از موضوعات مورد توجه در خصوص پدافند زیستی مساله استفاده از محصولات تراریخته است، گفت: در قانون برنامه ششم توسعه، واردات این نوع محصولات ممنوع است و تنها اجازه تحقیق و پژوهش در این خصوص داده شده است.

شهریاری با بیان اینکه محصولات تراریخته مدافعان و مخالفان جدی دارد، افزود: با این حال نظر مخالفان قوی‌تر است زیرا کشورهایی که خود تراریخته تولید می‌کنند از این محصولات استفاده نمی‌کنند. عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در بخش دیگری از این گفت‌وگو به موضوع قارچ‌های سمی و مسمومیت عمده برخی از مردم اشاره کرد و گفت: البته قارچ‌های سمی همیشه بوده‌اند اما با توجه به بارندگی‌های اخیر این قارچ‌های سمی به صورت گسترده در سطح مراتع رویش پیدا کرده‌اند و مردم با توجه به فقر معیشتی و عدم تشخیص اینکه قارچ سمی است یا غیرسمی اقدام به خوردن آنها کرده‌اند که منجر به مسمومیت و در برخی موارد فوت شده است. وی با تأکید بر اینکه در این زمینه آموزش و اطلاع‌رسانی به موقع نبوده است و دستگاه‌ها کوتاهی کرده‌اند، افزود: بخش عمده‌ای از این مسمومیت در کرمانشاه و لرستان اتفاق افتاده است که بعضاً با شرایط سختی همچون زلزله مواجه بوده‌اند.

شهریاری در ادامه با اشاره به ضرورت تقویت نظارت بر بازار میوه و تره‌بار از سوی دستگاه‌های ذی‌ربط گفت: البته این قارچ‌ها عملاً وارد بازار نشده‌اند و روستائیان برای مصرف خودشان استفاده کرده‌اند اما با توجه به اینکه در برخی

■ کشورهای خود
تراریخته تولید می‌کنند از
این محصولات استفاده نمی‌کنند

■ ضرورت دارد تا باغات و مزارع
کشور شناسنامه‌دار شوند تا
موضوع میزان مصرف غیرمجاز
سموم قابلیت پیگیری
داشته باشد

معاون انرژی سازمان پدافند غیرعامل کشور عنوان کرد

تأمین امنیت «محور انرژی» منطقه با نگاه پدافند غیرعامل

معاون انرژی سازمان پدافند غیرعامل کشور گفت: ایران محور اصلی انرژی در منطقه است و باید با برنامه‌های منسجم علمی و نظامی، از دست‌اندازی‌های دشمنان قسم خورده علیه ایران اسلامی با رعایت اصول پدافند غیرعامل جلوگیری کنیم. محمدعلی مطیعی معاون انرژی سازمان پدافند غیرعامل کشور در مراسم معارفه مدیرعامل شرکت پالایش نفت تبریز به عنوان فرماندهی ارشد پدافند غیرعامل منطقه کجوار تبریز با تأکید بر نقش مهم پدافند غیرعامل در کاهش خسارات و تلفات در زمان وقوع بحران اظهار داشت: پدافند غیرعامل به دنبال حفاظت از سرمایه‌های ملی و زیرساخت‌ها است. وی افزود: اینکه پالایشگاه تبریز در زمان جنگ احتمالی ۱۹ بار مورد بمباران دشمن قرار گرفت نشان از اهمیت بالای این شرکت و منطقه دارد. مطیعی ادامه داد: محوری‌ترین بخش تروریستی در غرب کشور قرار دارد و ضروری است همواره مصون از حملات دشمن بوده و پشتیبانی‌کننده نیروهای مسلح باشد. وی با یادآوری سخنان مقام معظم رهبری مبنی بر اهمیت پدافند غیرعامل، گفت: پدافند غیرعامل باید تمام فراز و فرودهای دشمنان را کنترل و تهدیدها را به خوبی شناسایی کند. مطیعی تأکید کرد: مهم‌ترین هدف اجرای پدافند غیرعامل به کارگیری عوامل بازدارنده‌ای است که مانع آسیب رساندن به تأسیسات شود و باید تأسیسات و پروژه‌ها به گونه‌ای باشند که دشمن نتواند هیچ‌گونه آسیبی به آنها وارد کند.

معاون انرژی سازمان پدافند غیرعامل کشور با بیان اینکه سامانه‌های حفاظتی کشور بر مبنای اصول پدافند غیرعامل در مقابل هرگونه تهاجم دشمنان آمادگی کامل دارد، خاطر نشان کرد: ارتقای امنیت داخلی از اهداف پدافند غیرعامل در تمام حوزه‌ها مورد توجه قرار گیرد. وی گفت: در دو سال گذشته شاهد حوادث متعدد در کشور بودیم که نشان از ضعف توان مدیریت برای جلوگیری و کنترل چنین حوادثی داشت. معاون انرژی سازمان پدافند غیرعامل کشور گفت: با دستور رئیس جمهوری برای مناطقی که از نظر اقتصادی، از لحاظ خطر و تعدد دستگاه‌ها از اهمیت بالایی برخوردار هستند مراکز ارشد فرماندهی پدافند غیرعامل ایجاد شد که تعارضی با فعالیت شورای تأمین و مدیریت بحران استان ندارند. مطیعی افزود: این مراکز در منطقه عسلویه، خارک و ماهشهر انتخاب شد و منطقه کجوار تبریز چهارمین منطقه مهمی است که برای آن فرماندهی ارشد پدافند غیرعامل انتخاب شد و برای هفت منطقه دیگر نیز مدیریت متمرکز فنی انتخاب خواهد شد. معاون انرژی سازمان پدافند غیرعامل کشور گفت: ایران محور اصلی انرژی در منطقه است و باید با برنامه‌های منسجم علمی و نظامی، از دست‌اندازی‌های دشمنان قسم خورده علیه ایران اسلامی با رعایت اصول پدافند غیرعامل جلوگیری کنیم.

در قرن بیست و یکم و در آغاز هزاره سوم موضوع پدافند غیرعامل بعنوان یک موضوع راهبردی مهم در صدر برنامه‌های کشورها قرار گرفته است. امروزه جنگ‌های نظامی و فیزیکی کرابی خود را بعنوان یک اقتدار و قدرت بازدارندگی تا حدود زیادی از دست داده است. به همین جهت قدرت‌های بزرگ از ابزارها و شیوه‌های متفاوت سعی در اثبات خود و دفاع از تمامیت ارضی و سیاسی خود دارند. جمهوری اسلامی ایران بعنوان یک قدرت نوظهور منطقه‌ای و جهانی و با تجربه جنگ ۸ ساله دفاع مقدس بدلیل ایدئولوژی منطقی و الهی بر گرفته از فهم انقلاب اسلامی، قانون اساسی و منویات حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری، همواره مورد تهدید استعمارگران بوده و قاعدتا خواهد بود. سیاست‌های مدبرانه فرماندهی معظم کل قوا و ستاد کل نیروهای مسلح و از همه مهمتر پویایی و اثربخشی سازمان پدافند غیرعامل کشور در دهه اخیر فضای جدیدی را برای کشورمان بعنوان بازیگر مهم منطقه‌ای در حوزه پدافند غیرعامل فراهم نموده است. از این رو می‌بایست با استفاده از تجارب ملی و ارزیابی دانش بین‌المللی موضوعات فنی و مهندسی پدافند غیرعامل مورد بررسی و تدبیر قرار گیرد و در کنار سایر مقررات و آیین‌نامه‌های ملی و بین‌المللی به این مقررات، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های پدافند غیرعامل در حوزه‌های غیرنظامی نیز پرداخته شود.

سرپرست مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایدار، ملی کشور در گفت‌وگو با صیانت پایدار عنوان کرد

تدوین الزامات پدافند غیرعامل زیرساخت‌ها نیازمند «کار بسیجی»

عرضه ایمن، پراکنده سازی یا تجمع حسب مورد، حساسیت زدایی، اختفاء، استتار فریب دشمن و ایمن سازی نسبت به مراکز جمعیتی و حائز اهمیت به ویژه در طرح‌های آمایش سرزمینی و طرح‌های توسعه آینده کشور از برنامه‌های پدافند غیرعامل دستگاه‌های اجرائی و ظرفیت‌های مهندسی کشور می‌باشد. سازمان پدافند غیرعامل کشور در اجرای سیاست‌های کلی نظام در بخش پدافند غیرعامل اقدام به ایجاد مرکزی برای تدوین الزامات و ملاحظات فنی و مهندسی در مطالعات و طراحی، برنامه‌ریزی و تصویب اصول و ضوابط، استانداردها، معیارها، مقررات و آیین‌نامه‌های فنی و مهندسی پدافند غیرعامل نموده است. مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایدار ملی کشور دارای ساختار و سازمان مناسب با راهبری، هدایت و بکارگیری ظرفیت‌های مطالعاتی و پژوهشی علمی و فنی کشور در دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و تحقیقاتی و ظرفیت‌های مشاوره‌ای دارای صلاحیت‌های فنی و مهندسی و پدافند غیرعامل اقدام به تدوین الزامات و ملاحظات فنی و مهندسی پدافند غیرعامل می‌نماید. در این خصوص رهبر معظم انقلاب در بخشی از تدابیرشان فرموده اند: ما و شماها، جوانان، دانشجویان، اساتید، نخبگان و خواص، مسئولین و همه مردم باید بدانند که دشمن از چه راهی وارد می‌شود، باید پیش بینی کنیم و محاسبه راه‌های جدید دشمن را بکنیم، اقدامات مقابله و دفع تهدید و یا کاهش اثر و بی‌اثر کردن آن را برنامه‌ریزی و اجرائی نماییم. یکی از راه‌ها و روش‌های اقدامات مقابله و دفع تهدید و بی‌اثر کردن آنها بر زیرساخت‌های کشور، تدوین الزامات و ملاحظات فنی و مهندسی متناسب با تهدیدات بوده که از اقدامات پدافند غیرعاملی است و این مهم با بکارگیری ظرفیت‌های پژوهشی و علمی کشور در مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایدار کشور انجام می‌شود.

«آیا این مرکز از توان علمی و تحقیقاتی کشور به ویژه دانشگاه‌ها نیز استفاده می‌کند؟»

تولید دانش فنی و مهندسی پدافند غیرعامل، تدوین الگوهای بومی فنی و مهندسی پدافند غیرعامل، توسعه ملی و راهبری ظرفیت‌های مهندسی پدافند غیرعامل در کشور، تاثیرگذاری و هم‌افزایی بر نظام فنی و اجرائی کشور، استانداردسازی شاخص‌های فنی و مهندسی و تدوین الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل از جمله اقدامات پدافند غیرعامل است که از طریق مراکز علمی و پژوهشی آگاه به مفاهیم پدافند غیرعامل قابل انجام می‌باشد.

مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایدار ملی کشور حسب ابلاغ ریاست محترم سازمان پدافند غیرعامل کشور و در هماهنگی و تعامل خوب با معاونت محترم آموزش و پژوهش سازمان از ظرفیت بالای علمی و دانشی دانشگاهی و مراکز پژوهشی و همیاران مطالعاتی و پژوهشی از نخبگان و همکاران کسر خدمت اقدام به انجام مطالعات فنی و مهندسی پدافند غیرعامل برای تدوین الزامات و ملاحظات فنی و مهندسی نموده و در این زمینه اقدامات خوبی انجام شده است. در اواخر سال گذشته بنا به درخواست معاونت‌ها و قرارگاه‌های سازمان و موافقت ریاست محترم سازمان پدافند غیرعامل کشور تعداد قابل توجهی پروژه‌های مطالعاتی و پژوهشی تعریف و مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایدار ملی اقدام به شناسایی تعدادی از دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و تحقیقاتی و ظرفیت‌های مشاوره‌ای دارای صلاحیت‌های فنی و مهندسی

بر همین اساس و با تدبیر سردار دکتر جلالی ریاست سازمان پدافند غیرعامل کشور، مرکز مطالعات فنی پدافند غیرعامل کشور رسماً از تیرماه ۱۳۹۴ آغاز بکار کرده است. از اهم مأموریت‌های این مرکز علاوه بر تبیین و ترسیم یک ساختار مستحکم دائمی و پایدار در حوزه مقررات ملی فنی و آیین‌نامه‌های پدافند غیرعامل، آشنایی همه اساتید، پژوهشگران و دانشجویان رشته‌های فنی و مهندسی با موضوع پدافند غیرعامل و بهره‌گیری از توان آنها در تهیه ضوابط فنی پدافند غیرعامل است. در ادامه مصاحبه‌ای با مهندس صدرااله پوربروت سرپرست مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایدار ملی کشور انجام دادیم که محصل آن تقدیم می‌گردد:

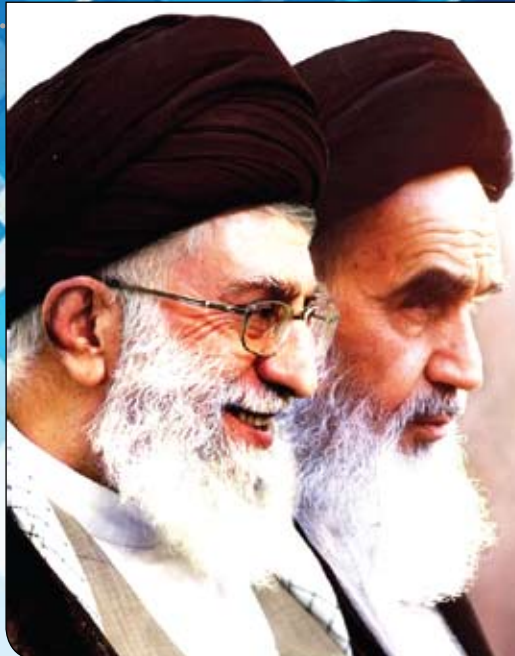
«جناب مهندس صدرا... پوربروت به عنوان اولین سوال، لطفاً در خصوص برنامه‌ها و اقدامات انجام شده در خصوص مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایدار ملی کشور توضیح بفرمایید.»

برای مصون سازی زیرساخت‌های حائز اهمیت کشور در برابر تهدیدات و اقدامات نظامی دشمنان انقلاب اسلامی، انجام اقدامات فنی و مهندسی و اجرای آنها در ذات زیرساخت و اعمال آنها در طراحی و نقشه‌های اولیه به نحوی که امکان اثر تهدید صفر و یا بی‌اثر باشد از ضروریات و اهداف پدافند غیرعامل می‌باشد. در این خصوص رهبر معظم انقلاب در مضامینی فرموده اند: همه همت ما باید به این باشد که آن چنان ساخت درونی را مستحکم کنیم که دشمن احساس کند هر تیغی وارد بیاورد تیغش کند و به ضرر خودش تمام خواهد شد و هر گلوله‌ای بزند به طرف خودش کمانه خواهد شد. کشور باید بتواند اراده تعرض دیگران را خنثی کند یعنی از تحقق اثر تهدید پیشگیری کند.

در اجرای سیاست‌های کلی نظام در بخش پدافند غیرعامل برای افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب‌پذیری و ارائه فعالیت‌ها و مأموریت‌های ضروری زیرساخت‌های کشور در مقابل تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن، لازم است الزامات و ملاحظات فنی و مهندسی پدافند غیرعامل علاوه بر الزامات و ملاحظات فنی و مهندسی عمومی که از طریق مراکز تحقیقاتی و دستگاه‌های اجرائی تدوین می‌شود تدوین شود. رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در زیرساخت‌های کشور از قبیل انتخاب

رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در زیرساخت‌های کشور از قبیل انتخاب عرصه ایمن، پراکنده سازی یا تجمع حسب مورد، حساسیت زدایی، اختفاء، استتار فریب دشمن و ایمن سازی نسبت به مراکز جمعیتی و حائز اهمیت به ویژه در طرح‌های آمایش سرزمینی و طرح‌های توسعه آینده کشور از برنامه‌های پدافند غیرعامل دستگاه‌های اجرائی و ظرفیت‌های مهندسی کشور می‌باشد

رعایت اصول ایمنی و حفاظتی پدافند غیرعامل مراکز و صنایع و ایجاد پناهگاه‌های جمعی برای مردم و کارگران اختصاص به زمان جنگ ندارد، بلکه طریقه احتیاط در هر شرایط است.

حضرت امام خمینی (ره)

ما باید این حالت پدافند غیرعامل را برای کل پیکره کالبد و زیرساخت‌های کشور و جامعه در دستگاه‌های مختلف بوجود بیاوریم.

حضرت امام خامنه‌ای (مدظله العالی)

پدافند غیرعامل و انجام حمایت‌های فنی و تخصصی را اعلام می‌نماید. در حال حاضر مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایداری ملی کشور در ساختمان شهید هادی در کوچه ناظم در خیابان ولی عصر (عج) مستقر است.

در خاتمه اگر نکته‌ای دارید بفرمایید.

ضمن عرض تشکر از نشریه صیانت پایدار و همه مسئولین و دست‌اندرکاران موضوعات پدافند غیرعامل و مصون‌سازی کالبد و پیکره کشور با توجه به تهدیدات متنوع و پیچیده دشمنان انقلاب اسلامی بر کشور عزیزمان و با تاسی به مضامین تدابیر مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) در خصوص اقدامات پدافند غیرعامل که یکی از مهمترین آنها تدوین الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل است باید کار بسیجی و جهادی در دولت، مجلس و بخش‌های خصوصی و مردمی انجام شود و حسب تدابیر سردار ریاست محترم سازمان، آمادگی پشتیبانی فنی و تخصصی را اعلام می‌شود.

انتظار است الزامات و ملاحظات فنی و مهندسی پدافند غیرعامل هم‌زمان با تدوین الزامات و ملاحظات فنی و مهندسی عمومی که از طریق دستگاه‌های اجرایی، مراکز تحقیقاتی، مطالعاتی و پژوهشی تدوین می‌شوند در ذات قوانین و مقررات، آیین‌نامه و دستورالعمل‌ها قرار گیرند.

در اجرای طرح‌های عمرانی، سرمایه‌ای و زیرساختی و حتی اماکن عمومی و شخصی مردم، در کنار سایر اقدامات عمومی، شاخص‌ها و الزامات پدافند غیرعامل مد نظر قرار گیرد.

وظیفه‌ی همه‌ی ما این است که سعی و تلاش کنیم کشور را مستحکم، غیر قابل نفوذ، غیر قابل تأثیر از سوی دشمن بسازیم، حفظ کنیم و از آن نگهداری نماییم.

ان شاء... خداوند به همه مسئولین، دولت، مجلس و سایر قوای کشور و مردم عزیزمان عنایت و کمک کند و توفیق بدهد که کارها به بهترین وجهی انجام گیرد و ما را مدیون خون شهدای عزیزمان قرار ندهد.

پدافند غیرعامل که توانایی، دانش، تخصص و تمایل به تدوین الزامات و ملاحظات فنی و مهندسی پدافند غیرعامل داشتند اسناد انتظار را مطالعه و با ارائه مدارک و مستندات لازم تعدادی از موضوعات پیشنهادی را برای اجرا انتخاب نمودند. دانشگاه‌های فنی و مهندسی، مراکز علمی، پژوهشی و تحقیقاتی و ظرفیت‌های (شرکت‌های) مهندسی مشاور پدافند غیرعامل کشور که دارای صلاحیت فنی و مهندسی و پدافند غیرعامل توانایی، دانش، تخصص و تمایل به تدوین الزامات و ملاحظات فنی و مهندسی پدافند غیرعامل دارند می‌توانند به مرکز مراجعه و در انتخاب پروژه‌ها و اجرای آنها مشارکت نمایند.

مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایداری ملی با مراکز تحقیقاتی و پژوهشی کشور از جمله: مرکز تحقیقات مسکن، راه و شهرسازی وزارت راه و شهرسازی، سازمان برنامه و بودجه کشور، مراکز پژوهشی و تحقیقاتی دستگاه‌های اجرایی، دانشگاه‌های معین سازمان مانند دانشگاه امام حسین (ع)، دانشگاه صنعتی مالک اشتر و دانشگاه فارابی

و شرکت‌های مهندسی مشاور پدافند غیرعامل تعاملات و ارتباطات خوبی برای انجام پروژه‌های مطالعاتی پدافند غیرعاملی دارد و از همکاری و تعامل بیشتر استقبال می‌نماید.

برای مثال در سال گذشته چه تعداد پروژه تحقیقاتی به نتیجه رسیده است؟

در سال گذشته پنج پروژه مطالعاتی که قرارداد آنها منعقد شده بود دو مورد آنها به اتمام و نسخه پیش چاپ آنها در قالب نشریات الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل تهیه و جهت نظر خواهی در اختیار معاونت‌های سازمان، ادارات کل پدافند غیرعامل دستگاه‌های اجرایی و استانداری‌ها قرار گرفته است. در اواخر سال گذشته مناقصه ۲۲ پروژه مطالعاتی برگزار و مجریان و ناظرین آنها مشخص شد.

از ابتدای سال جاری شرح خدمات پروژه‌های مطالعاتی در تعامل مجریان با ناظرین و معاونت‌ها و قرارگاه‌های سازمان تعیین تکلیف و پیش‌نویس قرارداد آنها تدوین و پس از امضای ریاست محترم سازمان ابلاغ می‌شوند. تعداد سی پروژه دیگر در فرآیند برگزاری مناقصه و انتخاب مجری و ناظر قرار دارند که انشاء... با مشارکت خوب و بالای مجریان مطالعاتی از؛ دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و شرکت‌های مشاور دارای صلاحیت و توانمند قرارداد منعقد و تا دو ماه آینده شروع شوند.

با توجه به اینکه رعایت الزامات پدافندی در حوزه زیرساختی عملاً بر عهده دستگاه‌های اجرایی است چه توصیه‌ای در این خصوص دارید؟!

انتظار است دولت محترم و دستگاه‌های اجرایی، تدوین الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در موضوعات تخصصی متناسب با زیرساخت‌هایی که دارند و با توجه به سطح بندی آنها در اولویت برنامه‌های سال ۹۷ قرار داده و اعتبارات لازم را تخصیص و در هماهنگی و تعامل با این مرکز اجرایی نمایند. این مرکز حسب برنامه‌های ابلاغی سازمان، آمادگی لازم را جهت ارائه مفاهیم کلی، اسناد بالادست، اطلاعات و مستندات در بخش اطلاعات و مستندات پدافند غیرعامل، شناخت تهدیدها و آسیب پذیری‌ها و دسته بندی آنها، ارائه آموزش‌های تخصصی و فنی در گروه‌های تخصصی و نحوه تدوین الزامات و ملاحظات

در گفت و گو با «صیانت پایدار» با محسن هاشمی بررسی شد

پدافند غیر عامل در صحن شورای شهر تهران

دکتر سامان ولی نوری

آمایش سرزمین مدیریت خردمندانانه و عالمانه فضا و نگرشی جامع به برنامه ریزی و مدیریت بهینه بهره برداری پایدار از سرزمین است. کاربرد آمایش سرزمین برای شناخت

و رعایت قابلیت و استعداد زمین و منابع موجود در آن برای کشورهایی که در صدد حرکت در مسیر توسعه پایدار هستند اجتناب ناپذیر است. آمایش سرزمین راه حلی بهینه برای تقلیل سوءتخریب محیط زیست است و مجموعه اقدامات هماهنگ به منظور چیدن مردم فعالیتها، تجهیزات و وسایل ارتباطی در پهنه سرزمین است. هدف اصلی آمایش سرزمین به عنوان یک برنامه ریزی بلندمدت، توزیع فعالیت های اقتصادی و اجتماعی در پهنه سرزمین با توجه به ظرفیت های پنهان و آشکار مناطق است که به منظور بهره برداری بهینه از امکانات و قابلیت ها و مشخص کردن نقش و مسئولیت خاص هر منطقه بر اساس توانمندی های آن انجام می گیرد به گونه ای که هماهنگ با دیگر مناطق و در راستای توسعه ملی باشد. از مهمترین ویژگیهای آمایش سرزمین می توان به مواردی چون نگرش همه جانبه به مسائل، آینده نگری دورنگری، و نتیجه گیری های مکانی از محتویات استراتژی توسعه ملی و عامل پیوند برنامه های کلان و برنامه های منطقه ای اشاره کرد.

آمایش سرزمین در واقع ایجاد تعادل بین سه عنصر انسان، سرزمین و فعالیت می باشد بدین لحاظ جغرافیا آمایشی ترین علوم و آمایش سرزمین جغرافیایی ترین نوع برنامه ریزی است. به عبارتی جغرافیا تبیین می کند و آمایش طراحی می کند و تغییر می دهد. آمایش سرزمین در کشورهای اروپایی به عنوان موثرترین راه برای رسیدن به توسعه اقتصادی از اوایل قرن بیستم در دستور کار قرار گرفت و منجر به پخشایش توسعه در فضای جغرافیایی آنها گردید. به طور دقیق تر آمایش سرزمین توسط کلودیوس پتی وزیر بازرسی و مسکن در کشور فرانسه در دهه ۱۹۴۰ ابداع شد که با مشاهده عدم تعادل در توزیع جغرافیایی جمعیت فعالیت و خدمات همزمان با پیدایش تفکر برنامه ریزی به منظور باسازی کشور پس از جنگ جهانی دوم پدید آمد.

در کشور ما سابقه مطالعات آمایش سرزمین به اوایل دهه ۵۰ شمسی بازمی گردد. بعد از انقلاب نیز هم به لحاظ نظری و هم به لحاظ نهادی و سازمانی آمایش سرزمین همواره مدنظر بوده اما از نظر کاربردی و عملیاتی بنظر می رسد پس از گذشت چندین دهه، هنوز هم بعد آمایشی در برنامه های توسعه اجتماعی، اقتصادی کشور جایگاه مطلوبی را ندارد. این امر باعث شده است تا رهبر معظم انقلاب در قالب برنامه ها و اسناد بالادستی بارها بر

محسن هاشمی رئیس شورای اسلامی شهر تهران در گفت و گوی اختصاصی با خبرنگار ماهنامه «صیانت پایدار» با اشاره به طرح موضوع پدافند غیر عامل در شورای شهر تهران گفت: در ماه های اخیر موضوع مدیریت بحران و پدافند غیر عامل مورد اشاره در یک طرح در شورای شهر تهران بود. بخشی از آن که مرتبط با مدیریت بحران می بود به تصویب رسید اما بخش پدافند غیر عامل به دلیل پیچیدگی مورد تایید اعضا نبود و مقرر شد تا مورد بازبینی قرار گیرد و با دقت بیشتری بررسی شود.

وی با بیان اینکه مدیریت بحران شهر تهران مربوط به حوادث غیر مترقبه است و مدتهاست که به طور تخصصی بر روی آن کار شده است، افزود: اما در خصوص پدافند غیر عامل که مربوط به بحث حملات احتمالی دشمن است تاکنون کار جدی صورت نگرفته است.

هاشمی در این خصوص توضیح داد: در موضوع پدافند غیر عامل مساله حملات احتمالی و یا نابه سامانی در برخی سامانه های شهری همچون مترو، اتوبوس رانی، سیستم های هوشمند، حملات شیمیایی و هسته ای مورد توجه است.

رئیس شورای اسلامی شهر تهران با تاکید بر اینکه رعایت همه الزامات پدافند غیر عامل برای ابنیه عمومی و خصوصی مثلا در برابر حملات هسته ای هزینه های شهر و مردم را بالا می برد چراکه نیازمند تمهیدات ویژه ای است، گفت: بر همین مبنا ضرورت داشت تا بررسی دقیق تری صورت گیرد و در همین راستا جلسه ای با سردار جلالی ریاست سازمان پدافند غیر عامل برگزار گردید و در نهایت مقرر شد تا ارتباط میان شورای شهر و سازمان پدافند غیر عامل تقویت شود و کار در کمیسیون های تخصصی مرتبط پیگیری شود. همچنین مقرر شد در جلسه ای سردار جلالی سخنرانی در صحن شورا داشته باشند تا ابعاد این موضوع روشن شود.

هاشمی با اشاره به اینکه برای مثال اگر قرار باشد در ساخت ایستگاه های مترو تمامی الزامات پدافند غیر عامل رعایت شود باید مسایل همچون حملات انتحاری، شیمیایی، زیستی، کاربری به عنوان پناه گاه در شرایط جنگی و ... مورد توجه باشد، افزود: اگر در شرایط فعلی شورای شهر مصوبه ای در این خصوص داشته باشد چه بخش عمومی و چه بخش خصوصی ملزم به رعایت آن می گردد اما با توجه به اینکه هزینه های مربوط به این امر بسیار بالاست در نتیجه به طور دقیق رعایت نمی شود و کار عملیاتی نمی شود.

رئیس شورای شهر تهران به تجربه ای در این خصوص اشاره کرد و گفت: زمانی که من در مترو بودم وقت زیادی با هماهنگی سازمان پدافند غیر عامل گذاشتیم تا یکی از ایستگاه های مترو را بر اساس الزامات پدافندی طراحی و اجرایی کنیم اما در نهایت تامین بودجه نشد و کار به نهایت نرسید.

وی با تاکید بر اینکه اجرای چنین طرح هایی نیازمند هماهنگی در سطح مدیریت کلان کشور همچون دولت، مجلس، ستاد کل نیروهای مسلح و ... است، افزود: چنین طرح هایی را صرفا با حرف نمی توان اجرایی کرد و باید ضمن در نظر گرفتن توان اعتباری کشور، کار را به صورت کارشناسی پیگیری کرد.

اگر قرار باشد تمامی الزامات پدافند غیر عامل رعایت شود باید مسایل همچون احتمال حملات انتحاری، شیمیایی، زیستی، کاربری به عنوان پناه گاه در شرایط جنگی و ... مورد توجه باشد

صیانت پایدار بر روی می کند

آمایش دفاع

به گونه‌ای در فضا استقرار باید که حداکثر توان و قابلیت دفاعی را برای کشور فراهم نماید. هدف از آمایش سرزمین در رابطه با بخش دفاع استقرار بهینه واحدهای نظامی برای تأمین حداکثر قابلیت دفاع و حداقل آسیب‌پذیری است. به طور کلی با توجه به آنچه گفته شد آمایش دفاعی امنیتی به عنوان ساماندهی محیط جغرافیایی (فضایی) کشور و توزیع معقول و مناسب یگان‌ها و امکانات، امکان حیاتی و مراکز حساس و زیرساخت‌ها با توجه به تهدیدات و استفاده بهینه از قابلیت‌های محیطی به منظور ایجاد ثبات، بازدارندگی و مقابله با تهدیدات که حداکثر توان و قابلیت‌های دفاعی را برای کشور فراهم کند، تعریف شده است. باید بپذیریم که سازمان فضایی بخش دفاع ایران نیز مشابه سایر بخش‌های توسعه از یک نوع آشفتگی و آناارشی فضایی رنج می‌برد و منطق و چارچوب نظری و سیستماتیکی پشت سر آن قرار نداشته است. بنابراین در اسناد کلان آمایش سرزمین باید موضوع امنیت و دفاع بیش از پیش مد نظر قرار گیرد. مکانیابی سامانه‌های دفاعی کشور باید بگونه‌ای باشد که تمامی ملاحظات جغرافیایی، ژئوپلیتیک و ژئواستراتژیک و ژئوکالچر را در بر گیرد. شناخت ویژگی‌های جغرافیایی و قومی اجتماعی و فرهنگی مناطق مختلف کشور در طرح‌های آمایش سرزمین می‌تواند تأمین‌کننده و پوشش دهنده امنیت نیز باشد. به عبارتی زمانی که صحبت از نگاه امنیت‌محور و پدافند غیرعامل در آمایش سرزمین می‌شود تنها مقصود مکان‌یابی بهینه و حفاظت از زیرساخت‌ها و تاسیسات نظامی و دفاعی نیست بلکه همه آنچه که دارای بار امنیتی می‌باشد اعم از یک عارضه طبیعی و جغرافیایی تا یک خصلت و ویژگی اجتماعی و فرهنگی را در بر می‌گیرد.

باید اشاره کرد که نگاه امنیتی و پدافندی به آمایش سرزمین و هر نوع برنامه‌ریزی فضایی در نواحی مرزی و حاشیه‌های کشور بخاطر وجود نیروهای گریز از مرکز به مراتب مهمتر است و سیاست‌های راهبردی کارآمدی در این مناطق باید بکار گرفته شود تا ضمن توسعه متوازن کشور از مخاطرات احتمالی نیز جلوگیری شود. مناطق مرزی به دلیل تماس با محیط‌های گوناگون داخلی و خارجی از ویژگی‌های خاص برخوردارند وجود مبادلات و پیوندهای فضایی دو سوی مرز بین کشورهای مجاور و آسیب‌پذیری‌ها و تهدیدات مختلف در این مناطق اهمیت ویژه‌ای را در فرایند برنامه ریزهای توسعه امنیت و آمایش کشور به مناطق مرزی داده است.

■ آمایش دفاعی امنیتی

به عنوان ساماندهی محیط جغرافیایی (فضایی) کشور و توزیع معقول و مناسب یگان‌ها و امکانات، امکان حیاتی و مراکز حساس و زیرساخت‌ها با توجه به تهدیدات و استفاده بهینه از قابلیت‌های محیطی به منظور ایجاد ثبات، بازدارندگی و مقابله با تهدیدات است

موضوع آمایش سرزمین تأکید کنند به نحوی که یکی از ابعاد اصلی سند چشم‌انداز ۱۴۰۴، آمایش سرزمین با تکیه بر ملاحظات دفاعی، امنیتی، کارآیی و بازدهی اقتصادی، وحدت و یکپارچگی سرزمینی و گسترش عدالت اجتماعی می‌باشد و در بند ۳ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی نیز بر این امر تأکید داشته‌اند و در بند ۱۹ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه نیز که سال گذشته به دولت ابلاغ فرمودند تقسیم کار و تعیین نقش ملی در مناطق و استانها، نواحی و سواحل و جزایر کشور با رعایت الزامات آن را خاطر نشان کردند.

آمایش سرزمین در چارچوب متغیرهای اقتصادی سیاسی و فرهنگی زیست محیطی جغرافیایی و امکانات و ظرفیتهای موجود انجام می‌شود اما رعایت ملاحظات امنیتی براساس معیارها و اصول پدافند غیر عامل بعد مهمی از این قضیه است که اغلب مغفول م‌ماند. آمایش سرزمین بعد دفاعی امنیتی دارد زیرا ضرورت‌های دفاع نظامی و غیرنظامی مسائلی هستند که در جهان کنونی کلیه ابعاد زندگی را در برمی‌گیرند و تنها به ایجاد فعالیت و اسکان در مناطق استراتژیک محدود نمی‌شوند. اگر امنیت انسان و فعالیت‌های او که در چارچوب برنامه‌های آمایش سرزمین مطرح می‌شود مورد توجه قرار نگیرد ناپایداری و بی‌ثباتی و کژکارکردی فضای سرزمینی را به دنبال خواهد داشت. امنیت و تهدید در آمایش سرزمین مفاهیمی هستند که اهمیت خاصی داشته و بی شک رابطه تهدید و آمایش سرزمین متقابل بوده هر چه آمایش سرزمین با نگاه دفاعی و واقع‌گرایانه انجام شود ضریب امنیت ملی بالاتر رفته و تهدیدها کاهش خواهد یافت. توجه به ویژگی‌های سرزمین و فضا در مکانیابی، مرتبه‌بندی فعالیت‌ها و شناخت عوامل تأثیرگذار از بعد دفاعی و پدافند غیرعامل دارای اهمیت بسیاری است، به صورتی که مکان‌یابی را می‌توان آغازی بنیادین در اقدامات اساسی پدافند غیرعامل به حساب آورد. ناگفته پیداست ویژگی‌های کشور ایران نیز از جمله قرار گرفتن در گذرگاه سه قاره، تاریخ گذشته و جنگ تحمیلی، ضرورت توجه به مسائل دفاعی را در طرح‌های آمایشی دو چندان کرده است. در چنین کشوری، ساماندهی فضا و فعالیت، زمانی پایدار می‌شود که امنیت و امکانات دفاع از آن در طرح‌های آمایش سرزمین مدنظر قرار گیرند.

رویکرد آمایشی به سلندهی سازمان دفاعی یک کشور باعث می‌شود که سازمان فضایی نیروهای مسلح

خانواده دینی، جامعه مستحکم انقلابی

محور اجتماعی دینی ما خانواده است و در دین اسلام توصیه‌ها و باید‌ها و نبایدها حول یک مفهومی بنام خانواده شکل می‌گیرد. شعارهای کاهش جمعیت مانند فرزند کمتر، زندگی بهتر از سیاست‌های استعماری دشمن است که برای جامعه مسلمانان طراحی کرده‌اند و از نظر نقش اجتماعی باعث از بین رفتن نسل‌ها و یک طیف جامعه در یک بازه سی ساله می‌شود. اروپایی‌ها از چند سال گذشته استراتژی محدود کننده جمعیتی کشورهای خود را بهم زده‌اند و سیاست تشویقی افزایش جمعیت را دنبال می‌کنند و این سیاست کاهش جمعیت در کشور ما غلط بوده و هست.

با مقایسه جمعیت فعلی کشور با زمانی که جمعیت کشور ما حدود ۲۰ میلیون نفر بود متوجه می‌شویم که کیفیت زندگی و غذا و بهداشت به مراتب بهتر از گذشته می‌باشد، لیکن نرخ رشد جمعیت در کشور ما حدود ۱.۸ می‌باشد و این یک هشدار است. به دلیل اهمیت جایگاه خانواده تمامی تهدیدات دشمن در بعد فرهنگی و سیاسی بر روی خانواده متمرکز است و تضعیف خانواده اصلی‌ترین هدفی است که دشمنان دنبال می‌کنند.

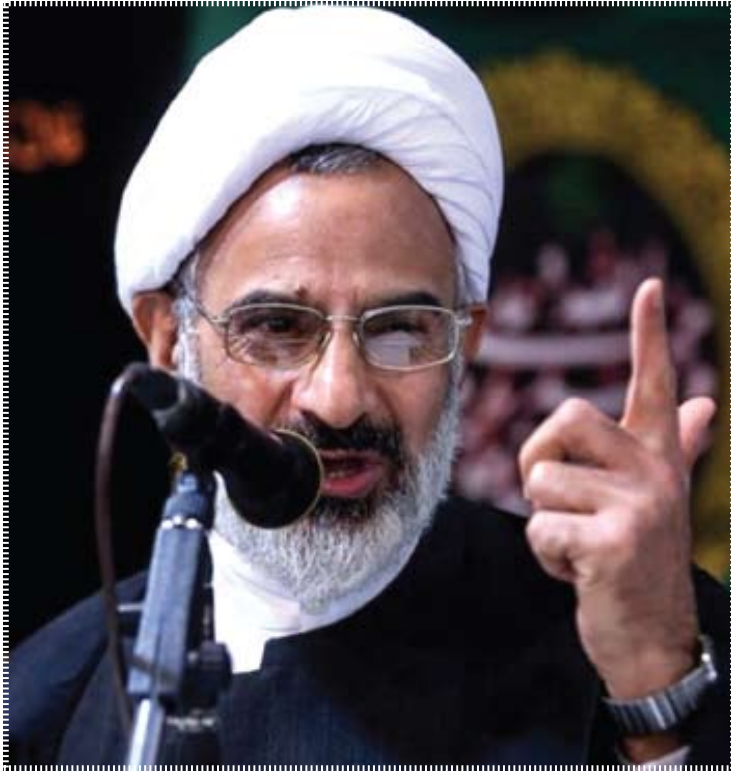
یک خانواده دینی و مستحکم که در آن عشق و محبت حاکم باشد و در آن اختلافات وجود نداشته باشد، فرزندی مستحکم و انقلابی مانند شهید حججی تربیت می‌کند که هنگامی که او را به مسلخ می‌برند چهره برافروخته و انقلابی و باعظمتش یک کشور را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

بر این مبنا خانواده مهمترین نهضت در جنگ‌های دفاعی است، به گونه‌ای که موضوع پدافند غیر عامل به عنوان جنگ نرم ابتدا باید در هسته خانواده‌ها مورد تحلیل و بررسی قرار گیرد، زیرا باید نقش زن به عنوان محوری‌ترین الگو و شالوده اصلی بنیان هر خانواده مورد توجه قرار گرفته شود، همانند مادر شهید حدادیان که با وجود چنان درد عمیقی با حفظ اقتدار خود آن سخنرانی محکم را انجام داد و در حقیقت با این اقدامش دز حوزه یک جنگ نرم، استوار پاسخ بسیاری از فرافکنی‌ها را داد.

*چکیده‌ای از سخنرانی سردار دکتر جلالی در نشست فضای مجازی و آئین همسرداری

نماینده ولی فقیه در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در گفت و گو با «صیانت پایدار»:

امت متصل به ولایت شکست ندارد

انفعال باز کنند. آنها همچنین تلاش دارند مردم را نسبت به مسئولان بی‌اعتماد کند و با فاصله بین امت و ولایت و حاکمیت به اهداف شوم خود که تسلط بر ایران است دست پیدا کنند.

نماینده ولی فقیه در سپاه تاکید کرد: طی چهار دهه گذشته با هوشیاری و بصیرت مردم و رهبری پیامبرگونه مقام معظم رهبری ما شاهد بودیم که تیر دشمنان به سنگ خورده است و همین مساله نیز عامل عصبانیت و رفتارهای خارج از منطقی همچون عملکرد اخیر رئیس جمهور آمریکا در خروج از برجام شده است. وی با تاکید بر اینکه مردم و همه اقشار باید بر یک محور باشند اما ملاک آن ولایت است، گفت: وقتی هدف واحد و رهبری الهی شد با انسجام می‌توانیم این مسیر را پیش ببریم و به طور شک‌چنین نیز خواهد شد. همانطور که رهبری ابلاغ کرده اند ما می‌توانیم با ولایت مداری که راهکار خدامحوری است در این مرحله نقشه دشمن را نقش بر آب کنیم و نشان دهیم با هیچ تهدیدی و تطمیعی از دشمن از میدان به در نمی‌رویم.

حاجی صادقی با اشاره به اینکه به فرموده رهبر انقلاب، مسئولان امروز در یک آزمون سخت برای دفاع از عزت مردم و کشور در برابر دشمنی‌های استکبار جهانی هستند، گفت: خدا در قرآن می‌فرماید که همه عزت متعلق به من است و لذا کسانی که فکر می‌کنند با سازش با دشمن می‌توانند به عزت دست پیدا کنند سخت در اشتباه هستند.

وی با بیان اینکه تجربه برجام و بدعهدی و نقض پیمان دشمن امروز پیش روی ماست، گفت: انتظار مردم ولایت‌مداری مسئولان و عبور کشور از این پیچ تاریخی است که انشالله محقق می‌گردد.

حجت الاسلام و المسلمین عبدالله حاجی صادقی نماینده ولی فقیه در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در گفت و گو با خبرنگار «صیانت پایدار» با اشاره به اینکه به نظر من مهمترین تهدید علیه نظام اسلامی خدشه وارد شدن در ارتباط میان امام و امت است، گفت: دشمنان ما به یک واقعیت رسیده‌اند که امت بدون ولایت هیچ خطری برای آنها ندارند. حتی اگر جمعیت هم زیاد شود ولی بدون ولایت و رهبری الهی برای آنها خطر ندارد. در تاریخ اسلام ما نمونه‌هایی از این دست را می‌بینیم و در شرایط فعلی نیز برخی کشورهای به اصطلاح اسلامی بدون ولی در دست و اختیار استکبار هستند. وی با تاکید بر اینکه ولایت نیز بدون امت اقتدار ندارد و کاری از دستش بر نمی‌آید، یادآور شد: ۲۵۰ سال امامان معصوم اهل قیام و حرکت بودند اما چون امت با آنها نبود هرگز نتوانستند نظام ولایی به معنای کامل ایجاد کنند. نماینده ولی فقیه در سپاه با تاکید بر اینکه امت متصل به ولایت شکست ندارد، افزود: امت بی ولایت خطر ندارد و امام بی‌امت هم اقتدار ندارد.

وی در خصوص رمز ماندگاری انقلاب اسلامی در ۴۰ سال گذشته با همه دشمنی‌ها و تهاجم‌ها، گفت: اتصال امت و ولایت رمز پیروزی بوده است که نظام اسلامی ما را غیرقابل شکست کرده است و اکنون نیز تمام تلاش دشمن این است پیوند امت و نظام را از بین ببرند و در هم بشکنند. حاجی صادقی با اشاره به اینکه همه حملات با موضوعات مختلف در واقع با هدف اختلال در رابطه ولایی مردم و رهبری است، خاطرنشان کرد: دشمنان به جمع‌بندی رسیده‌اند که تنها انقلاب اسلامی را خود انقلابیون می‌توانند شکست دهند.

وی در تشریح راهبردهای دشمن در این زمینه نیز گفت: آنها در تلاش هستند از یک طرف مسئولان را مشغول به اموری کنند که اولویت انقلاب نیست و از سوی دیگر با تغییر در محاسبات سیاسی نیروهای انقلابی راه را برای

■ امت بی ولایت خطر ندارد و امام بی‌امت هم اقتدار ندارد اما امت متصل به ولایت شکست ندارد

■ مسئولان امروز در یک آزمون سخت برای دفاع از عزت مردم و کشور در برابر دشمنی‌های استکبار جهانی هستند

معاون مدیرکل امور انتظامی
وزارت کشور خرداد

فعالیت بیش از ۷ هزار رابط پدافند غیر عامل در ادارات کشور

مولوی با بیان اینکه حدود هفت تا هشت هزار رابط پدافند غیر عامل در دستگاه‌های اداری کشور وجود دارد، گفت: آموزش و فرهنگ‌سازی در زمینه پدافند غیر عامل را از سال گذشته برای گروه‌ها و اقشار مختلف جامعه شروع کردیم اما هنوز نیازمند آموزش و فرهنگ‌سازی در این زمینه هستیم. مجتبی مولوی معاون مدیرکل امور انتظامی و پدافند غیر عامل وزارت کشور با بیان اینکه اولویت اصلی پدافند غیر عامل سرمایه انسانی است، گفت: باید به گونه‌ای عمل کنیم که اگر تهدیدی ایجاد شد، کمترین خسارت را به دنبال داشته باشد.

وی افزود: پایداری در برابر تهدیدات، حفظ جان انسان‌ها، کاهش آسیب‌پذیری، حفظ زیرساخت‌ها و تداوم خدمات در مواقع بحران از اهم اهداف پدافند غیر عامل است. وی خاطر نشان کرد: با ابلاغ سیاست‌های کلی نظام در حوزه پدافند غیر عامل در ۱۳ بند از سوی مقام معظم رهبری در سال ۸۹ نگاه به این حوزه جدی‌تر شد و در دولت تدبیر و امید اقدامات خوبی در حوزه پدافند غیر عامل انجام شده و با نگاه ویژه دکتر روحانی و وزیر کشور این فعالیت‌ها با قوت در دولت دوازدهم ادامه دارد. معاون مدیرکل امور

انتظامی و پدافند غیر عامل وزارت کشور با تاکید بر اینکه مباحث پدافند غیر عامل از نیازهای ضروری در جامعه امروز است، گفت: شایسته است با آموزش و فرهنگ‌سازی مناسب، مردم نیز با الزامات پدافند غیر عامل بیشتر از گذشته آشنا شوند و در اجرای سیاست‌های این حوزه مشارکت فعال داشته باشند زیرا عرصه‌ای که مردم در آن خودشان همکاری داشته باشند، موفقیت در آن حوزه بیشتر خواهد بود. مولوی با بیان اینکه از مجموع ۴۵ نوع آسیب و تهدید در سطح دنیا، حدود ۲۵ مورد آن در کشور ما اتفاق افتاده است، گفت: امروز تهدیداتی که متوجه زیرساخت‌های کشور است، تغییر یافته و سیاست‌های ما در وزارت کشور توجه به این مهم است که حوزه‌های پدافند سایبری، پدافند زیستی، پدافند پرتویی و پدافند کالبدی را فعال‌تر از گذشته کنیم و با مصون‌سازی جامعه از تهدیدات در این حوزه‌ها، اقتدار و پایداری ملی در نظام جمهوری اسلامی ایران را افزایش دهیم. وی با بیان اینکه امروز حدود ۷۰ درصد از عملیات اداری در کشور ما در بستر سایبر انجام می‌شود، گفت: ۵۰ درصد از حوادث سایبری ما در بخش اداری ناشی از بی‌توجهی کاربران اداری است. معاون مدیرکل امور انتظامی و پدافند غیر عامل وزارت کشور گفت: همه ما باید خطرها و تهدیدهای فضای سایبری را بشناسیم و برای امنیت شبکه و حفظ اطلاعات در راستای مصون‌سازی آن اقدام کنیم. وی با بیان اینکه طرح جامع پدافند غیر عامل در دستور کار همه استان‌ها قرار گرفته است، اظهار کرد: در این طرح ابتدا دارایی‌ها را شناسایی کرده و دسته بندی می‌کنیم، پس از آن تهدیدها را شناسایی می‌کنیم و پیشنهادهای لازم را برای مصون‌سازی ارائه خواهیم کرد.

آسیب‌شناسی؛ اولویت اصلی در حوزه پدافند غیر عامل

صورت گیرد. حیدری با تاکید بر این که «فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی در حوزه پدافند غیر عامل باید انجام شود»، عنوان کرد: رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز بر موضوع پدافند غیر عامل تاکید ویژه ای داشته‌اند و یکی از راه‌های جلوگیری از جنگ و خونریزی این است که خود را قوی کنیم. معاون بسیج و امور استان‌های سازمان پدافند غیر عامل کشور با بیان این که «پدافند دارای دو بعد عامل و غیر عامل است»، گفت: پدافند عامل به معنای دفاع مسلحانه است که به عهده نیروهای مسلح است و پدافند غیر عامل نیز به معنای دفاع غیرمسلحانه است که بر عهده همه افراد جامعه است. وی بر ایمن‌سازی و پایداری برای رسیدن به امنیت تاکید کرد و گفت: شرط رسیدن به توسعه نیز بهره‌مندی از امنیت است.

حیدری افزود: موقعیت منطقه‌ای، منابع انرژی، منابع معدنی و منابع انسانی چهار مزیت عمده کشور است که همه باید از آن‌ها حراست کنیم.

وی با تاکید بر این که «کشور ما موقعیتی ژئوپولوتیکی دارد»، گفت: یکی از غنی‌ترین منابع معدنی در کشور ما قرار دارد و نیروی انسانی متخصص، ولایت‌مدار و پرتلاش کشور نیز منابع اصلی این کشور هستند. سبک معماری کشور در گذشته به گونه‌ای بوده که پدافند غیر عامل در آن نهادینه شده بود. حیدری در بخش دیگری از سخنان خود گفت: استان کرمان در حوزه اقتصاد مقاومتی استانی مطرح است و باید در حوزه حمایت از کالای ایرانی نیز اقدامات اساسی انجام شود. وی به ایجاد هشت جغرافیایی اقتصادی و تعیین معین‌های اقتصادی نیز اشاره و بیان کرد: اگر وابستگی‌ها را کم کرده و نگاه به درون داشته باشیم، اقتصاد مقاومتی محقق شده و به اهداف خود دست خواهیم یافت.

معاون بسیج و امور استان‌های سازمان پدافند غیر عامل کشور گفت: در حوزه پدافند غیر عامل باید آسیب‌شناسی صورت گیرد و این اقدام، اولویت اصلی در حوزه پدافند غیر عامل به شمار می‌رود.

سردار غلامعلی حیدری معاون بسیج و امور استان‌های سازمان پدافند غیر عامل کشور با حضور در شورای پدافند غیر عامل استان کرمان عنوان کرد برای موفقیت در حوزه پدافند غیر عامل باید به موضوع آسیب‌شناسی توجه ویژه

شیمیاد

چرا پدافند شیمیایی...؟!!

البته باید دانست مساله تهدیدات شیمیایی صرفا به جنگ ختم نمی‌شود بلکه امروزه در دنیا صنایع شیمیایی و پتروشیمیایی و صنایع گاز توسعه یافته است و کشور ما نیز یکی از کشورهای توسعه یافته در این زمینه به حساب می‌آید. در این شرایط و با توجه به اینکه احتمال بروز حوادث شیمیایی در این صنایع وجود دارد، باید به سه موضوع ایمنی، امنیت و دفاع توجه کرد. در ایمنی لزوم مقررات گذاری و تعیین ضوابط کار با لوازم شیمیایی و حفظ و نگهداری و کار با سموم مورد توجه است و در موضوع امنیت به برقراری نظامات کنترلی و پیامدهای احتمالی سوء نیت گروه‌های خرابکار و تروریستی توجه می‌گردد و در لایه دفاع، مباحثی از جنس پیشگیری و پایش خطر و رفع آلودگی‌ها و در نهایت امداد و نجات مصدومان مورد توجه قرار دارد. ما در پدافند شیمیایی دو رویکرد کلی داریم. یک رویکرد در برابر حمله شیمیایی است که آن را مدیریت و فرماندهی پدافند شیمیایی می‌نامیم و با تشخیص حادثه و کنترل پیامدها موضوع را دنبال می‌کنیم و در رویکرد دوم گرایش پدافند غیرعامل است و زیرساخت‌های شیمیایی مانند کارخانه‌ها باید از لحاظ فرایند تولید و پردازش و انتقال و مصرف مواد شیمیایی بررسی و احتمالات خطر را به حداقل برسانیم. در شرایط کنونی با توسعه شهرها بسیاری از کارخانه‌های شیمیایی به مناطق مسکونی متصل شده‌اند و نیازمند نظارت و هشداردهی و بررسی شدت آلودگی و طرح‌های پدافند شیمیایی هستیم. ما تلاش می‌کنیم دستگاه‌ها با وظایف خود در پدافند شیمیایی آشنا شوند. برای مثال آتش‌نشانی در کنار اطفاء حریق باید آمادگی لازم برای مقابله با حوادث شیمیایی را نیز داشته باشد. البته در این راستا رزمایش‌های مختلفی به ویژه در مناطق صنعتی انجام شده است که به صورت فصلی تمرین آنها استمرار دارد.

*چکیده‌ای از مصاحبه سردار جلالی
با ویژه‌نامه قرارگاه پدافند شیمیایی

سابقه جنگ‌های شیمیایی به جنگ جهانی اول و دوم باز می‌گردد. در این جنگ‌ها از انواع عناصر شیمیایی مانند گاز کلر، گاز خردل و گاز اعصاب و نمونه‌های آن علیه طرفین جنگ و مردم درگیر در جنگ استفاده شد و تلفات بسیار زیاد و وحشتناکی پدید آمد. بعد از جنگ با توجه به پیامدهای بسیار نامطلوب استفاده از سلاح‌های شیمیایی محدودیت‌ها و چارچوب‌های کنترلی و قواعد و قوانین بین‌المللی تصویب شد و تحت عنوان کنوانسیون منع سلاح‌های شیمیایی به تصویب رسید که استفاده از هرگونه سلاح شیمیایی علیه نظامیان یا غیرنظامیان را به عنوان جنایت جنگی قلمداد می‌کند. جمهوری اسلامی ایران نیز به این کنوانسیون پیوسته است و همواره قواعد و مقررات را رعایت نموده است اما در جنگ تحمیلی متأسفانه شاهد بودیم کشورهای اروپایی تجهیزات و امکانات شیمیایی را در اختیار صدام قرار دادند تا علیه رزمندگان و مردم ما استفاده کند و در عملیات‌های مختلف از جمله کربلای ۴ و کربلای ۵ و عملیات فائو نمونه‌های این تسلیحات شیمیایی مورد استفاده حزب بعث قرار گرفت. اوج این حملات شیمیایی مربوط به حمله به مناطق مسکونی اشنویه و سردشت بود که دنیا را نیز شوکه کرد. متأسفانه در سال‌های اخیر نیز شاهد هستیم که در سوریه و عراق مجدداً سلاح‌های شیمیایی توسط رژیم صهیونیستی و گروه تروریستی داعش مورد استفاده قرار گرفته و بیش از هفتاد حمله شیمیایی از سوی داعش در عراق و همین تعداد علیه مردم سوریه رقم خورد. تسلیحات شیمیایی خطرناک و با تبعات بلندمدت هستند و امکان استفاده دشمن از این سلاح‌ها وجود دارد و همین مساله ضرورت و لزوم آمادگی دفاعی شیمیایی را برای ما جدی‌تر می‌کند.

در گفت و گو با معاون فرهنگي قرارگاه پدافند شيميائي عنوان شد

الزامات فرهنگ سازي در حوزه پدافند شيميائي

« چگونه می توان مفاهيم مربوط به پدافند شيميائي را از طرق فرهنگي انتقال داد؟! »

پدافند شيميائي يعني تمام آنچه که ما را در برابر تهديدات شيميائي مصون و آماده می سازد. خود اين مصونيت و آمادگي داري خاصيت بازدارندگي است. البته حوزه هاي پدافند شيميائي متنوع و گسترده اند. اما در مورد تهديد شيميائي به نظرم هر فردي برداشت و ذهنيته از اين عبارت دارد. براي مثال براي بسياري از افراد جامعه تهديدات شيميائي يادآور تلخ ترين خاطرات دوران دفاع مقدس يعني استفاده ناجوانمردانه دشمن از سلاح هاي شيميائي در سردشت است. تهديد شيميائي براي برخي ديگر شايد يادآور خطرات ناشي از مواد شيميائي، سمی، آتش زاي انفجاري و .. باشد. برقراري اين ارتباط هاي ذهني که معمولا به دليل شناخت هاي قبلي ميان اين مفاهيم و واقعيات صورت می گيرد در تبين مباحث پدافند شيميائي بسيار موثر است.

يکي از واقعيتهاي اشاره شده زندگي در کنار مواد شيميائي خطرناکي است که در بسياري از صنايع، زيرساخت ها، مراکز ارائه خدمات عمومي و در يک کلام در گوشه و کنار شهر و محل زندگي ما حضور داشته و قابل لمس است. تصور اينکه زندگي روزانه ما در خانه محل کار يا مسير رفت و آمد در کنار چه حجمي از مواد شيميائي خطرآفرين می گذرد نکته حائز اهميت و شايد براي بسياري افراد نگران کننده باشد.

بنابراين آنچه در مباحث پدافند شيميائي مطرح می گردد موضوعات نامفهوم دور از ذهنيته يا غيرقابل پيش بيني نيست. بلکه به نوعي توجه به واقعيتهاي زندگي امروزي و تدبير و تلاش جهت رفع خطرات يا کاهش تاثيرات نامطلوب ناشي از تهديدات شيميائي و اقدامات واکنشي مناسب در برابر آن است.

« براي در امان ماندن در برابر اين تهديدات چه اقداماتي بايد صورت گيرد؟! »

تدوين قوانين، تدابير، سياست ها، برنامه ها، اقداماتي مثل مکان يابي مناسب براي زيرساخت ها و مراکز شيميائي صنعتي، رعايت حریم هاي دسترسي، از بين بردن نقاط ضعف، کاهش آسيب پذيري زيرساخت ها در برابر تهديدات و حوادث شيميائي، آموزش، تجهيز و ساماندهي تيم هاي عملياتي، تعيين وظايف سازمان ها و دستگاه هاي مسئول و تمام آنچه موجب آمادگي واکنش می گردد و البته فرهنگ سازي در حوزه تهديدات و پدافند شيميائي از جمله اقداماتي است که بايد صورت گيرد.

امروزه موضوع فرهنگ سازي در حوزه هاي موضوعي بدبهي است و نياز به بيان اهميت، ضرورت و اثبات ندارد. بلکه آنچه در موضوع فرهنگ سازي مطرح است بررسي شيوه هاي موثر فرهنگ سازي است. در موضوعات مرتبط با پدافند غيرعامل مانند پدافند شيميائي نيز که شايد همچنان براي بسياري از احاد جامعه موضوعي جديد به شمار آيد وضع به همين منوال است. بنابراين مهم ترين موضوع در فرهنگ سازي پدافند شيميائي، تمرکز بر جامعه مخاطب و شيوه ها و ابزار مناسب براي انتقال مفاهيم است. در ذيل متن مصاحبه با معاون فرهنگي و اطلاع رسانی قرارگاه پدافند شيميائي را مرور می کنيد:

« به عنوان سوال نخست بفرماييد جامعه مخاطب فرهنگ سازي در حوزه پدافند شيميائي چه کسانی هستند؟! »

مخاطبين پدافند شيميائي را می توان به دو دسته کلي تقسيم بندي کرد. مخاطبين خاص که شامل مسئولان، کارشناسان و نخبگان کشور در حوزه هاي قانون گذاري، سياست گذاري، تصميم گيري، برنامه ريزي و محققان اين حوزه هستند و دسته ديگر ساير افراد جامعه يعني عموم مردم و خانواده هايی که سرمايه هاي اين کشور هستند. به عنوان مخاطبان عام می باشند. در هر حوزه ما نيازمند به فرهنگ سازي هستيم.

ماهدامه خبزيه تحليلي سازمان پدافند غيرعامل کشور

«چه قدم‌هایی باید در راستای فرهنگ‌سازی در حوزه پدافند شیمیایی برداشته شود؟»

ورود به بحث پدافند شیمیایی به ویژه فرهنگ‌سازی مستلزم مقدمه جامعی به نام شناخت محیط است. در حوزه پدافند شیمیایی شناخت محیط از دو بعد موثر بر یکدیگر قابل بررسی است. اول شناخت و آگاهی نسبت به تهدیدات شیمیایی و بسترهای وقوع آن است و دوم شناخت و آگاهی نسبت به افراد و سرمایه‌های در معرض تهدید است. بر اساس یک دسته‌بندی تهدیدات شیمیایی در یکی از بسترهای جنگ، تروریسم، صنایع و بسترهای دیگری مانند واردات انواع کالاهای آلوده به مواد شیمیایی و سمی موثر بر سلامت جامعه رخ خواهد داد. بنابراین در فرهنگ‌سازی پدافند شیمیایی باید به تمام این حوزه‌ها توجه نمود و برای هر کدام در جامعه مخاطب خاص و عام برنامه‌ریزی کرد. در بحث شناخت تهدیدات به بسترهای تهدیدزا مانند زیرساخت‌ها و مراکز شیمیایی پرخطر نظیر مراکز صنعتی تولیدکننده، انبار و توزیع سموم آفت‌کش، پتروشیمی‌ها، مسیرها و حمل و نقل مواد شیمیایی پرخطر و آمایش سرزمینی آن نسبت به جامعه در معرض خطر توجه می‌شود. اما در بحث شناخت افراد و سرمایه‌ها لازم است تا اطلاعات دقیق نسبت به تراکم و ترکیب جمعیتی جامعه در معرض تهدید از نظر شغل، سطح سواد، حتی آداب و رسوم احصا گردد. بر این اساس با کسب آگاهی و شناخت نسبت به موارد یاد شده اولین گام جهت فرهنگ‌سازی برداشته خواهد شد. نکته مهم آن است که تمام این اقدامات باید در یک محدوده جغرافیایی مشخص صورت گیرد.

«اولویت‌های فرهنگ‌سازی مخاطبین بر چه اساسی تعیین می‌گردد؟»

اولویت فرهنگ‌سازی در یک جامعه به احتمال وقوع تهدید و اثرات و پیامدهای آن بستگی دارد. بر فرض اگر در یک شهر هیچ‌گونه انبار مواد شیمیایی یا کارخانه دارای مواد شیمیایی وجود نداشته باشد قطعاً فرهنگ‌سازی در موارد فوق اولویت آن جامعه نیست. مثلاً جایی که برف نمی‌بارد تهیه زنجیرچرخ برای خودروها مفهومی ندارد. البته موضوعات پدافند شیمیایی مجزا از زندگی افراد جامعه نیست و اگر حوزه‌ای در یک شهر موضوعیت نداشته باشد حوزه‌های دیگری هستند که باید مورد توجه قرار گیرند و این به خاطر آمیختگی و ارتباط افراد با مواد شیمیایی است.

«در حوزه فرهنگ‌سازی چه اقداماتی را انجام داده یا در دست اجرا دارید؟»

در خصوص مخاطبین خاص دوره‌های آموزشی یکی از برنامه‌های اساسی این قرارگاه است که با همکاری بخش‌های مختلف در استان‌ها و دستگاه‌های دارای اولویت که آمادگی خود را اعلام می‌کنند، این دوره‌ها به تدریج در حال برگزاری است. همچنین ارائه برخی مطالب اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی در قالب نشریه یا کتابچه جهت معرفی پدافند شیمیایی و برای سایر افراد جامعه با

■ **تهدیدات شیمیایی در یکی از بسترهای جنگ، تروریسم، صنایع و بسترهای دیگری مانند واردات انواع کالاهای آلوده به مواد شیمیایی و سمی موثر بر سلامت جامعه رخ خواهد داد**

■ **فرهنگ‌سازی در حوزه شیمیایی نباید باعث برهم خوردن آرامش روانی مردم شود**

ابزارهای رسانه‌ای عام پسندتر مانند انیمیشن دنبال می‌شود. البته در موضوع فرهنگ‌سازی مهم است که دستگاه‌های مسئول دست به کار شوند و اقدام به فرهنگ‌سازی نمایند. موضوع فرهنگ‌سازی برای جمعیت مجاور مراکز صنعتی باید با محوریت آن مرکز به فراخور جمعیت مرتبط با آن مرکز اقدام شود.

نکته مهم دیگر استمرار موضوع آگاه‌سازی و فرهنگ‌سازی است. فرهنگ‌سازی در حوزه شیمیایی نباید باعث برهم خوردن آرامش روانی مردم شود. بنابراین باید به موضوع مخاطب‌شناسی و مفاهیمی که قرار است در این چارچوب به مخاطبین ارائه شود توجه کرد.

«با تشکر از شما»

من هم سپاسگزارم

منطقه آلوده

قرارگاه پدافند پرتوی، مرکز امنیت بخشی به توان هسته‌ای کشور

حتی وقتی از نعمت‌های طبیعی استفاده می‌کنیم ممکن است برای ما خطراتی پدید بیاید. بحث نیروگاه هسته‌ای هم ضمن این که مزیت‌هایی دارد ممکن است خطرزا هم باشد. تأسیسات هسته‌ای و پرتوی ما به همت تلاش و تخصص کارشناسان از ایمنی خوبی برخوردارند و بیشتر از دنیا نگران نیستیم. همان اندازه که دنیا نگران تأسیساتش هست ما هم نگرانیم. بالاخره کشور موظف است استانداردهای بین‌المللی تأسیساتش را با مقررات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هماهنگ و بعد راه‌اندازی کند اما این به آن معنا نیست که هیچ حادثه‌ای رخ ندهد.

هم دنیای غرب هم دنیای شرق و هم در کشور ما ممکن است حوادثی موجب بروز بحران شود. بنابراین باید در کنار بهره‌برداری از این دانش و فناوری مهم و پیشرفته، تأمین امنیت و مدیریت و کنترل خطرات را هم داشته باشیم تا هر چه ممکن است احتمال وقوع خطر را کاهش دهیم یا در صورت وقوع، پیامدهای آسیب‌زای آن را به کمترین میزان ممکن برسانیم.

حوادث هسته‌ای گاهی اوقات حوادث کوچک محلی و محدودند و در خود محیط سایت اتفاق می‌افتند در اینجا ما نیازی نیست که سازمان‌های مختلف درگیر شوند. سازمان انرژی اتمی با امکانات و تجهیزاتی که دارد می‌تواند مسئله را مدیریت کند اما اگر حادثه‌ای خدای ناکرده اتفاق افتاد که شعاع آن وسیع باشد و پیامدهای آن سطح وسیع شهر یا کشور را در بر گرفت این دیگر از عهده سازمان انرژی اتمی خارج می‌شود و آنجا نیاز به یک سازمان حاکمیتی وجود دارد که بتواند تمامی سازمان‌های لشکری و کشوری مرتبط را هماهنگ کند و از امکانات و ظرفیت‌هایشان برای

مه‌ار بحران استفاده کند. در این جا قانون این وظیفه را به سازمان پدافند غیرعامل و قرارگاه پرتوی سپرده است.

سازمان انرژی اتمی و سازمان پدافند غیرعامل هر کدام جداگانه وظایفی برایشان تعریف شده است. قاعدتا موضوع حوادث درونی تأسیسات هسته‌ای در شمار وظایف انرژی اتمی قرار دارد که طبق قوانین بین‌المللی و داخلی کشورها سازمان انرژی اتمی هر کشور موظف است به هر حادثه‌ای که درون مراکز هسته‌ای رخ دهد، پاسخگو باشد؛ یعنی مسئول جمع‌آوری و کنترل و هدایت حوادث و بحران‌های محدود به مراکز هسته‌ای، خود سازمان است و سازمان انرژی اتمی موظف است پاسخ بدهد و بر این اساس این سازمان هم برای خودش تدابیر و تجهیزات و امکاناتی را فراهم کرده که این کار را انجام بدهد.

اما اگر محدوده خطر و محدوده حادثه از چارچوب مرکز تأسیسات هسته‌ای خارج شد و به محیط اطراف رسید به خصوص اگر به محدوده جامعه برسد و آثار و پیامدهای حادثه در درون جامعه و اطرافش منتشر شود و

اثراتی داشته باشد، آنجا دیگر وظیفه سازمان پدافند غیرعامل و قرارگاه پرتوی کشور است که در این حوزه وارد شود و کنترل و مدیریت حادثه را بر عهده گیرد. بدیهی است که همکاری بقیه سازمان‌هایی که در کشور وجود دارند میتواند از ایجاد خطرات جلوگیری کند؛ البته ما وظیفه داریم از ابتدا پیشگیری کنیم بعد هم به دنبال رفع و دفع آثار و پیامدهایی که در نتیجه حادثه پیش آمده بر آییم. شایان ذکر است که سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و هدایت واکنش در برابر حوادث هسته‌ای و پرتوی به عهده قرارگاه است ولی اجرائیات کار عملاً به دست سازمانها و یگانهایی است که در کشور وجود دارند؛ مثل هلال احمر، اورژانس، بیمارستان‌ها و وزارتخانه‌های مختلفی که تحت یک مدیریت واحد به کنترل حوادثی می‌پردازند که اثرات آن در محیط شهری به وجود آمده است.

***چکیده‌ای از مصاحبه دکتر مسعود عبداله‌زاده جانشین قرارگاه پدافند پرتوی با ویژه‌نامه چشم بیدار**

گروه‌های تروریستی در پی ساخت بمب‌های کثیف

کیف دستی‌های هسته‌ای!

اعظم خوب بخت

یکی از اولین کاربرد سلاح‌های کشتار جمعی، استفاده از حشره‌کش‌های آفات به عنوان تسلیحات شیمیایی در دوران جنگ جهانی اول بود. این موضوع از منظر نظامی، دستاوردی چشمگیر به حساب می‌آید چراکه وارد کردن تلفات سنگین به دشمن را در پی داشت. در این رابطه به منظور شناسایی بهترین گاز، تست‌های زیادی بر روی افراد نظامی و غیرنظامی انجام شد. مواردی همچون گازهای اشک‌آور و یا عوامل ناتوان‌کننده مانند گاز خردل و یا گاز فسژن، بهترین نتایج را کسب کردند.

در جنگ جهانی دوم، موضوع استفاده از تسلیحات کشتار جمعی وارد مرحله تازه‌ای شد. تا آنجا که انفجار بمب هسته‌ای در هیروشیما و ناگازاکی در سال ۱۹۴۵ (۱۳۲۴) جنگ جهانی دوم را به پایان رساند. در تاریخ ۱ جولای ۱۹۶۸ (۱۰ تیر ۱۳۴۸) پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای NPT توسط ۱۹۰ کشور امضا شد، این پیمان تنها به پنج کشور اجازه می‌دهد که به سلاح‌های هسته‌ای مجهز بمانند؛ ایالات متحده آمریکا، انگلیس، فرانسه، روسیه و چین. این کشورها همچنین پنج عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل متحد نیز هستند. این پیمان به دلیل بحران موشکی در سال ۱۹۶۲ (۱۳۴۱) امضا شد وقتی ایالات متحده یک باتری از موشک‌های هسته‌ای شوروی را در جزیره کوبا کشف کرد.

اساساً نباید یک بمب کثیف را با یک بمب هسته‌ای اشتباه بگیریم چون این دو تفاوت‌های زیادی دارند. یک بمب هسته‌ای می‌تواند در هوا، آب یا زمین منفجر شود و باعث ایجاد ابرهای آلوده به مواد پرتوزا از صد تا چند هزار کیلومتر شود، حتی می‌تواند بخش‌های زیادی از قاره را تحت تاثیر قرار دهد و هزاران یا حتی میلیون‌ها نفر را از بین ببرد. همه چیز بستگی به عوامل متعددی دارد که می‌تواند بر نتیجه و اثرات ناشی از بمب تاثیر بگذارد، از جمله قدرت بمب، باد یا ارتفاع از سطح در زمان انفجار و همچنین جزئیات دیگر همچون عوارض زمین مثل کوه‌ها و دره‌ها.

در مقابل، بمب کثیف یک دستگاه دست‌ساز است که در کنار مواد منفجره، مواد پرتوزا نیز قرار داده شده است، به همین جهت به این تجهیزات «پراکننده‌سازهای پرتوزا» هم گفته می‌شود. ماده منفجره که می‌تواند باروت، دینامیت و ...

باشد سبب پخش شدن مواد پرتوزا در محیط می‌شود. آلودگی ناشی از بمب‌های کثیف ممکن است، موجب آلودگی یک محیط برای سال‌های متمادی شود. به طوری که استفاده از آن محیط تا زمان رفع آلودگی کامل، ممنوع باشد. در واقع آسیب اصلی بمب کثیف ناشی از انفجار نیست، بلکه به علت آلودگی شدیدی است که در محیط ایجاد می‌کند. معمولاً قربانیان اصلی این بمب‌ها افرادی هستند که در تماس با مواد پرتوزای پخش شده قرار می‌گیرند.

بمب کثیف به صورت معمولی بر روی زمین منفجر می‌شود و آسیب‌های ناشی از آن به عواملی مانند مقدار یا نوع مواد منفجره، مقدار مواد پرتوزا، باد و موقعیت محل انفجار، بستگی دارد. پیامدهای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی بمب‌های کثیف بسیار گسترده است و بر خلاف تسلیحات هسته‌ای ساخت بمب‌های کثیف به فناوری خاصی نیاز ندارد. این موضوع سبب تمایل بسیار زیاد گروه‌های تروریستی و خرابکار به استفاده از بمب‌های کثیف شده است. با توجه به اینکه مهمترین بخش یک بمب کثیف، مواد پرتوزا است گروه‌های تروریستی تلاش‌های زیادی برای به دست آوردن این مواد داشته‌اند. برای مثال در ژانویه ۲۰۰۳ (دی ماه ۱۳۸۱) در هرات افغانستان سرخ‌هایی از وجود یک بمب کثیف به دست آمد که القاعده در تلاش برای ساخت آن بود. اطلاعات مربوط به این بمب از جمله نمودارهای دقیق و اسناد ذخیره شده در رایانه‌ها نشان داد این گروه تروریستی موفق به ساخت یک بمب کثیف شده است. هرچند این بمب هیچ‌وقت پیدا نشد. یکی از دستگیر شده‌های القاعده نیز در زندان ایالات متحده، به بازجوها گفته است که چنین دستگاهی وجود دارد. احتمالاً مواد پرتوزای استفاده شده در این بمب، یکی از چشمه‌های پزشکی - تحقیقاتی بوده که در آوریل ۲۰۰۲ (فروردین ۱۳۸۱) توسط کارشناسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در اختیار دولت افغانستان قرار گرفته است. همچنین در نوامبر سال ۲۰۱۵ (آبان ماه سال ۱۳۹۴) کیف دستی حاوی چشمه‌های پرتوزای صنعتی در بغداد از یک شرکت نفتی ربوده شد، که بلافاصله به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گزارش داده شد. این نگرانی وجود داشت که چشمه مذکور در اختیار گروه تروریستی داعش قرار گرفته باشد.

آنچه که مشخص است تهدیدات حوزه پرتوی با توجه به شدت آسیب‌رسانی این تسلیحات بسیار جدی است و با توجه به تلاش‌های گروه‌های تروریستی این احتمال وجود دارد که آنها در تلاش باشند تا از بمب‌های کثیف برای رسیدن به اهداف شوم خود استفاده کنند که ضرورت آشنایی همه جامعه با روش‌های پدافند پرتوی را ضروری می‌سازد. در این میان صیانت از مواد پرتوزا به ویژه در بخش‌های صنعتی یک ضرورت ویژه به حساب می‌آید چرا که این بخش‌های اهداف اصلی گروه‌های تروریستی برای سرقت چشمه‌های هسته‌ای هستند.

در دیدار سردار جلالی و دکتر غلامی عنوان شد

خلاء ۱۵ رشته دانشگاهی با موضوع پدافند غیرعامل

سردار جلالی، رئیس سازمان پدافند غیرعامل با دکتر غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری دیدار و گفتگو کرد. سردار جلالی در این دیدار گفت: ما نیازمند ایجاد ۱۵ رشته جدید با موضوع پدافند غیرعامل در دانشگاه‌ها هستیم. بطور مثال چون در حوزه سایبری مورد تهاجم دشمنان قرار می‌گیریم، نمی‌توان به خارجی‌ها اتکا و اعتماد کرد و باید در نظام کنترل صنعتی مانند برق، آب، گاز و پتروشیمی مرکز کنترل صنعتی اسکادای بومی ایجاد کنیم، اما ما هیچ رشته‌ای در کشور به نام طراحی و ساخت اسکادای بومی نداریم. لازم و ضروری است که این رشته‌ها در کشور ایجاد شود تا در برابر تهدیدات و حملات سایبری مصون بمانیم.

دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری نیز گفت: اصل مطلب این است که پدافند غیرعامل خوب در دانشگاه‌ها جا نیفتاده است و باید با برگزاری نشست‌هایی با حضور روسای دانشگاه‌های معین و پژوهشگاه‌ها و استنادارها و معاونین به صورت کلان با موضوعات پدافند غیرعامل آشنا شوند و آنها متولی پیگیری موضوعات پدافند غیرعامل در دانشگاه‌های سطح استان‌ها شوند. وی افزود: از ظرفیت دانشگاه‌ها در موضوع پدافند غیرعامل باید استفاده شود و در بعضی موارد به صورت تجمیعی و یا منطقه‌ای موضوعات دنبال شود و آن دانشگاهی که توان بیشتری دارد به عنوان محور قرار گیرد.

مشت آهنین

جمهوری اسلامی ثابت کرده در دفاع
از خود کاملاً مقتدرانه عمل می‌کند؛
همه ملت مثل یک مشت محکم گرد هم
می‌آیند و در مقابل متجاوز و مهاجم
غیر منطقی می‌ایستند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی ۱۳۹۴/۱/۳۰

